

PERSONEL (AKADEMİK-İDARİ)
DİSİPLİN-CEZA SORUŞTURMASI
USUL VE ESASLARI
(MEVZUATI-SÜREÇ-FORM ÖRNEKLERİ)

İSTANBUL

Ocak 2018

BİRİNCİ BÖLÜM
PERSONEL
DİSİPLİN SORUŞTURMASI

İKİNCİ BÖLÜM
PERSONEL
CEZA SORUŞTURMASI

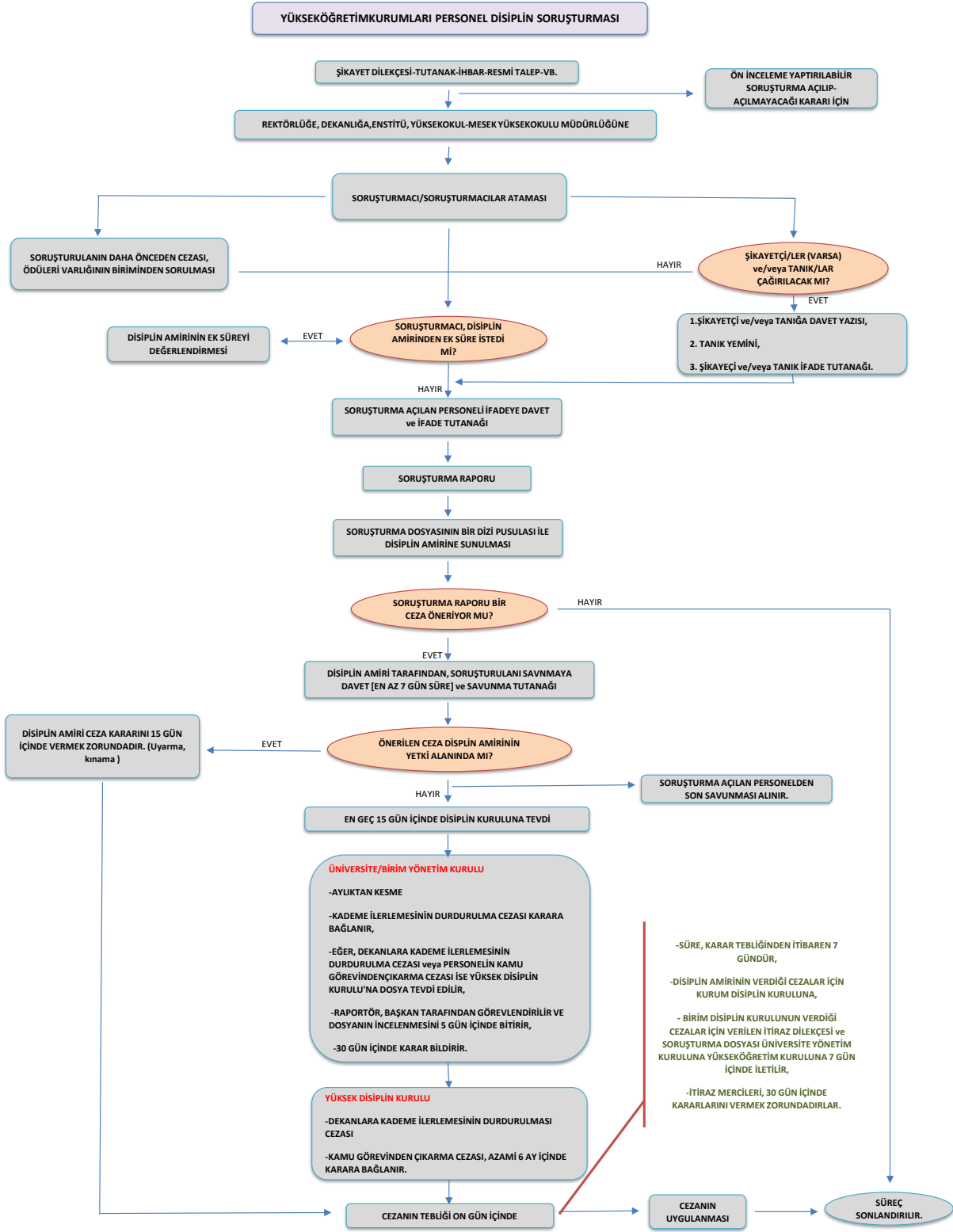
İÇİNDEKİLER

PERSONEL DİSİPLİN-CEZA SORUŞTURMASI

SAYFA

İŞ AKIŞ ŞEMALARI	01-02
Yükseköğretim Kurumları Personel Disiplin Soruşturması Süreci İş Akış Şeması	1
Yükseköğretim Kurumları Personel Disiplin Soruşturması Süreci Zaman Akış Şeması	2
BİRİNCİ BÖLÜM: PERSONEL DİSİPLİN SORUŞTURMASI	
I- SORUŞTURMA BAŞLANGIÇ AŞAMASI	03-09
Soruşturma açılmasını gerekli kılacak tespit ve işlemler	3
1. Uyarma cezası	3
2. Kinama cezası	4
3. Aylıktan ve Ücretten Kesme Cezası	5
4. Kademe İlerlemesinin Durdurulması veya Birden Fazla Ücretten Kesme Cezası	6
5. Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma Cezası	7
6. Kamu Görevinden Çıkarma Cezası	7
7. Kademe İlerlemesinin Durdurulması	8
8. Süre Durdurma Cezasının Sonuçları	8
9. Disiplin Suçunun Tekerrürü	8
10. İyi Halin Değerlendirilmesi	9
II- SORUŞTURMACININ BELİRLENMESİ VE SORUŞTURMA EMRİ	09-11
1. Disiplin Soruşturması Açmaya Yetkili Amir (Disiplin Amiri)	9
2. Soruşturmacı/soruşturmacılar ve Tayini (Soruşturma Emri)	9
3. Soruşturmanın açılması, Süresi ve Zaman Aşımı	10
4. Ceza Kovuşturması İle Disiplin Kovuşturmasının Bir Arada Yürütülmesi	10
5. Yer Değiştirme Etkisi	11
III- SORUŞTURMA İŞLEMLERİ	11-14
Soruşturma ve Safhaları	11
Soruşturma Yapılış Şekli	12
1. Şikayetçi	12
2. Tanık	13
3. Bilirkişi [CMUK - Keşif	13
4. Soruşturulan	13
5. Savunma Hakkı	14
IV- SORUŞTURMA RAPORU	14-15
1. Soruşturma raporu	14
2. Görevden Uzaklaştırma	15
V- DİSİPLİN CEZASI	16-17
1. Disiplin Cezası Vermeye Yetkisi	17
2. Disiplin Kurullarının Teşekkülü	17
VI- UYGULAMA VE İTİRAZ	18
3. İtiraz	18
4. Özlük Dosyasında Saklama	18
EKLER (PERSONEL DİSİPLİN SORUŞTURMASI)	19-54
01. Şikâyet başvurusu ve soruşturma açma kararı	21
02. Soruşturma Açılmasına Gerek Olup-Olmadığını Tespit İçin İncelemeci Görevlendirme Yazısı	22
03. Soruşturma emri örneği	23
04. Soruşturmaya Başlama ve Görevlendirilecekse Yeminli Katip Tutanağı	24
05. Personel Daire Başkanlığından Sicil Özeti İsteme Yazısı	25
06. Şikayetçiyi İfadeye Davet Yazısı	26
07. Şikayetçi Davet Yazısının Teslim Alındı Tutanağı	27
08. Şikayetçi İfade Tutanağı	28
09. Tanık İfadeye Davet Yazısı	29
10. Tanık davet yazısının teslim alındı tutanağı	30
11. Tanık ifade tutanağı	31
12. Soruşturulanı İfadeye Davet Yazısı	32
13. Soruşturulana ifadeye davet yazısının teslim alındı tutanağı	33
14. Soruşturulan ifade tutanağı	34
15. Ek süre talep yazısı	35
16. Ek Süre Onay ve Bildirim Yazısı	36
17. Soruşturma Raporu	37
18. Dizi pusulası	38
19. Soruşturma dosyasının Dekanlığa/Müdürlüğe sunulması	39

20. Savunma Davetiyesi	40
21. Soruşturulana savunmaya davet yazısının teslim alındı tutanağı	41
22. Kinama Cezası Yerine Alt Ceza Uygulamalı Uyarma Cezası İçin Örnek Bildirim Yazısı	42
23. İndirimsiz Kinama Cezası İçin Örnek Bildirim Yazısı	43
24. Disiplin Kurulunca Verilen Alt Ceza Uygulamalı Aylıktan Kesme Cezası İçin Örnek Bildirim Yazısı	44
25. Doğrudan (İndirimsiz) Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezası İçin Örnek Tebliğ Yazısı	45
26. Tekerrür Nedeniyle Artırılan Ceza İçin Örnek Tebliğ Yazısı	46
27. Devlet Memurları Kanunu Bölüm 7 - Disiplin ve Bölüm 8 - Görevden Uzaklaştırma (RG 23.07.1965-12056)	47
28. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun İlgili Maddeleri	54
İKİNCİ BÖLÜM:PERSONEL CEZA SORUŞTURMASI	
Yükseköğretim Kanununa Göre Ceza Soruşturması	65-81
1. Yükseköğretim Mevzuatı (İlgili Hükümler)	65
A. Yükseköğretim Kanununun İlgili Hükümleri	65
B. Yükseköğretim Denetleme Kurulu Teşkilat, Görev ve Çalışma Usulleri Yönetmeliği (İlgili Hükümler)	67
1. Ceza Muhakemeleri Kanununun (CMUK) İlgili Maddeler	72
2. İntihal	81
EKLER (PERSONEL DİSİPLİN SORUŞTURMASI)	87-145
3. Soruşturma Açılmasına Gerek Olup-Olmadığını Tespit İçin İncelemeci Görevlendirme Yazısı	89
4. Soruşturmacı Görevlendirme Yazısı/Soruşturma Emri	90
5. Katip Yemin Tutanağı	91
6. Şüpheli Davetiyesi	92
7. Şüpheli İfade Tutanağı-Müdafisiz	93
8. Şüpheli İfade Tutanağı-Müdafili	94
9. Tanık İfade Tutanağı	95
10. Şikayetçi İfade Tutanağı	96
11. Tebliğ Tutanağı-Memur Vasıtasıyla Yapılacak Tebligatlar İçin	97
12. Soruşturma Raporu-Fezleke	98
13. Soruşturma Dosyasının Teslimine Dair Üst Yazı	99
14. Dizi Pusulası	100
15. Yetkili Kurul Kararı	101
16. Birden fazla kural çiğnendiğinde en ağır cezanın verilmesi, aynı fiilden birden fazla ceza verilememesi (DANIŞTAY)	102
Danıştay Kararları	103
17. 6764 Sayılı Kanununun İlgili Maddeleri RG.: 09.12.2016-29913	145
Kaynakça	153

İLK SORUŞTURMA AÇILMASI	
İKİ AY	<p>SORUŞTURMACI</p> <ol style="list-style-type: none"> Şikayetçiyi dinler ve tutanak düzenler, Tanık dinler ve tutanak düzenler (yeminli), Keşif yapabilir, Delilleri inceler, Soruşturulanın ifadesini alır ve tutanak düzenler, Ek süre isteyebilir, Soruşturma sona erince bir rapor düzenlenir. Raporda; <ol style="list-style-type: none"> Soruşturma onayı, Soruşturmanın başlama tarihi, Soruşturulanın kimliği, Resmi sıfatı, Suç konuları, Soruşturmanın safhaları, Deliller, Alınan ifade özetlenir. Suçun sabit olmasında uygulanacak ceza teklif edilir. Varsa belge asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir.. Dosya halinde onay merciiine tevdi edilir.
15 GÜN	<p>DİSİPLİN AMİRİ</p> <p>SORUŞTURMA RAPORU BİR CEZA ÖNERİYORSA, SORUŞTURMA AMİRİ, SORUŞTURULANI SAVUNMAYA DAVET EDER.</p> <p>7 GÜN</p> <p>SORUŞTURULANA SAVUNMA ÖNCESİ VERİLEN SÜRE</p> <p>SAVUNMA TUTANAĞI</p> <ul style="list-style-type: none"> BU CEZA "UYARMA-KINAMA-AYLIKTAN KESME" CEZALARINDAN BİRİ İSE SORUŞTURMA AMİRİ BU CEZAYI 15 GÜN İÇİNDE KARARA BAĞLAMAK ZORUNDADIR. DEĞİLSE, EN GEÇ 15 GÜN İÇİNDE DİSİPLİN KURULUNA TEVDİ EDER.
30 GÜN	<p>DİSİPLİN KURULU</p> <ol style="list-style-type: none"> Raportörlük görevi, başkan tarafından kurul üyeleri arasından seçilir ve dosyanın incelenmesini 5 gün içerisinde bitirir ve kurula sunar. Gerek görürse soruşturmacı/ları da dinler, konunun aydınlığı ve görüşmelerin yeterliliği sonucuna varıldığında oylama yapılır, Kabul veya red oyu kullanılır, karar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır, Ayrı bir ceza verme yetkisi yoktur, Red halinde atamaya yetkili amirler başka bir disiplin cezası verebilir.
ALTI AY	<p>YÜKSEK DİSİPLİN KURULU</p> <p>Gerekli gördüğünde;</p> <ol style="list-style-type: none"> İlgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, İlgili kurumlardan bilgi almaya, Yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye, Mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir. Kararlar, verildiği tarihten itibaren 15 gün içinde raportör tarafından gerekçeli olarak ve oybirliği veya çoğunlukla verildiği yazılır. Karşı görüşte olanlar, nedenlerini yazar ve imzalar.

BİRİNCİ BÖLÜM

PERSONEL DİSİPLİN SORUŞTURMASI I-SORUŞTURMA BAŞLANGIÇ AŞAMASI

Amaç; Üniversitemiz Akademik ve İdari Personel (Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurlar)'ın işlemiş oldukları disiplin suçlarına ilişkin işlemlerin kanun, tüzük ve yönetmeliklerin kendilerine yüklediği ödevleri yurt içinde ve yurt dışında yerine getirmeyenlere, uyulması zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara veya meslek vakar ve haysiyetine uymayan davranışta bulunanlara verilecek disiplin cezalarını göstermek amacıyla, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi ile 65 inci maddesinin (a) fıkrasının (9) bendi çerçevesinde yürütülmesidir.

Soruşturmalar yürütülürken uygulanan mevzuatlar aşağıda verilmiştir.

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 ile 145. Maddeleri arasında disiplin cezaları ve işlemlerine ilişkin düzenlemeler,
- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 maddesi,
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu (CMUK),
- 7201 sayılı Tebligat Kanunu,
- Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik,
- 6764 Nolu Kanunun 26-35 maddeleri.

Disiplin soruşturmasına, disiplin suçu teşkil eden fiilin disiplin soruşturması yapmaya yetkili amir tarafından öğrenilmesi üzerine başlanır. Disiplin suçu teşkil eden fiilin, çeşitli yollarla öğrenilmesi mümkündür:

- Disiplin soruşturması yapmaya yetkili amir, disiplin suçu teşkil eden fiili bizzat öğrenmiş olabilir,
- Fiilin işlenmesi sırasında yetkililer tarafından tutanak tanzim edilmiş olabilir.
- Disiplin suçu işlendiğini tespit eden başka merci veya kişiler yahut disiplin suçu teşkil eden fiile maruz kalan kişiler; fiili, disiplin amirine bildirebilir.
- Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda disiplin suçu işlendiği öğrenilebilir.
- Aynı fiil hakkında başlatılan adli soruşturma sonucunda öğrenilebilir.

Konusu disiplin soruşturmasını gerektiren fiiller aşağıya çıkarılmıştır;

“Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarının verilmesini gerektiren eylemin gerçekleşmesinde ihmal, kusur ve kasit unsurlarının bulunup bulunmadığının dikkate alınarak verilecek cezanın ağırlığının tespit edilmesi gerekir.”

1. Uyarma Cezası [Md.53(b).1]-[657/125-A]

Uyarma: Görevde ve davranışta daha dikkatli olunması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Uyarma cezasını gerektiren fiiller:

- a- Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, göreve ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,
- b- Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek,
- c- Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- d- Usulsüz müracaat veya şikâyette bulunmak,
- e- Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,
- f- Görevine ve iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,
- g- Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,
- h- Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak,

(EK: Kanun: 6764-Md.26-1)

“(1) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için uyarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Yetkili makamların bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.
- b) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.
- c) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.”

2. Kınama Cezası [Md.53(b).2]-[657/125-B]

Kınama: Görevde ve davranışta kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

Kınama cezası gerektiren fiiller:

- a- Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,
- b- Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,
- c- Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,
- d- Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- e- Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
- f- Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,
- g- İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele, iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,
- h- İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- i- Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret resim ve benzeri şekiller çizmek veya yapmak,
- j- Verilen emirlere itiraz etmek,
- k- Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
- l- Kurumların huzur, sükûn veya çalışma düzenini bozmak,
- m- **(EK:17/9/2004-5234/1 md.)**Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

(EK: Kanun: 6764-Md.26-2)

“(2) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Yetkili makamların görevle ilgili bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.
- b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.
- c) Resmi ilan, afiş, program, yazı ve benzeri dokümanları koparmak, yırtmak veya tahrif etmek.
- d) Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.
- e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.
- f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.
- g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.
- h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.
- i) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.
- j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.
- k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.

l) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.

m) İçeriği itibarıyla şiddet, terör ve nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.

n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.”

3. Aylıktan ve Ücretten Kesme Cezası [Md.53(b).3]-[657/125-C]

Aylıktan kesme: Brüt aylıkları 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Madde 8- Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiiller:

- a- Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak veya hor kullanmak,
- b- Özürsüz olarak en çok iki gün göreve gelmemek,
- c- Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- d- Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- e- Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- f- Görev yeri sınırları içerisinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,
- g- **(Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)**
- h- **(Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)**
- i- Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- j- **(Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)**
(EK: Kanun: 6764-Md.26-3)

“(3) Aylıktan veya ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında brüt aylıktan; vakıf yükseköğretim kurumlarında brüt ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için aylıktan veya ücretten kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak amacıyla dışarı yaymak.

b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.

c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.

d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.

e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.

f) Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

i) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.

j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.”

“Aylıktan Kesme disiplin cezası ilgiliye tebliğ edildiği tarihi takip eden ayın maaşından kesilir ve sadece 1 ay süre ile uygulanır.

4. Kademe İlerlemesinin Durdurulması veya Birden Fazla Ücretten Kesme Cezası [Md.53(b).4]- [657/125-D]

Kademe ilerlemesinin durdurulması: Bulunulan kademedeki ilerlemenin fiilin ağırlık derecesine göre 1-3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller:

- a - Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
 - b - Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
 - c - Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
 - d - Amirine ve maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
 - e - Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
 - f - Gerçeğe aykırı rapor veya belge düzenlemek,
 - g - **(Mülga:17/9/2004-5234/33 md.)**
 - h - Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
 - i - Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
 - j - Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,
 - k - Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
 - l - Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,
 - m - Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemededen yurda dönmek,
 - n - Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
 - o - Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak,
- (EK: Kanun: 6764-Md.26-4)**

“(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında bulunulan kademedeki ilerlemenin, fiilin ağırlık derecesine göre bir ila üç yıl arasında durdurulması; vakıf yükseköğretim kurumlarında ise fiilin ağırlık derecesine göre üç ila altı ay süreyle brüt ücretten 1/4 ila 1/2 arasında kesintiye gidilmesidir. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.
- b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.
- c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.
- d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.
- e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.
- f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.
- g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.
- h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.
- ı) Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak.”

“657 sayılı Yasanın 132/4. Maddesi ile; Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara ... atanamazlar” hükmü getirilmiştir.”

5. Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma [Md.53(b).5]

Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma: Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil, başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.

6. Kamu Görevinden Çıkarma Cezası [Md.53(b).6]-[657/125-E]

Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiiller:

- a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak.⁽¹⁾
- b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,
- c) Siyasi partiye girmek,
- d) Özürsüz olarak (...) ⁽²⁾ bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,
- e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
- f) **(Değişik: 13/2/2011-6111/111 md.)** Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
- g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
- h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,
- ı) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
- j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
- k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.

(EK: Kanun: 6764-Md.26-5)

“(5) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma: Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil, **başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.”**

(EK: Kanun: 6764-Md.26-6)

“(6) Kamu görevinden çıkarma: Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek.
- b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.
- c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.
- d) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.

e) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.

f) Kurumun bilişim sistemlerinin işleyişini kasten engellemek veya bozmak.”

(EK: Kanun: 6764-Md.28)

(MADDE 28- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma:

MADDE 53/B- Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında üç ay süreyle alınabilir. Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif edebilirler. Bu sürenin bitiminde tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Üst Kuruluş Başkanları ile Devlet yükseköğretim kurumlarında atamaya yetkili amirler, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokullarında müdürler yetkilidir.

Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen on işgünü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden uzaklaştırma işlemini keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması hâlinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.”)

7. Kademe İlerlemesinin Durdurulması [53/D]

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde brüt aylıklarının 1/4'ü ila 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.

8. Süre Durdurma Cezasının Sonuçları [53/D]

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

9. Disiplin Suçunun Tekerrürü [53/D]

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi

içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekrüre esas alınmaz.

10. İyi Halin Değerlendirilmesi [53/D]

Madde 16 – (Değişik: RG-29/1/2014-28897)

Geçmiş hizmetleri sırasında çalışmalarını olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek cezalarda alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl ceza vermeye yetkili makam verir.

II-SORUŞTURMACININ BELİRLENMESİ ve SORUŞTURMA EMRİ

Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiil işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptırılmaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir.

Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.

Soruşturulanı da iki ana başlıkta incelemek gerekir.

1. Akademik personel,
2. İdari personel.

1. Disiplin Soruşturması Açmaya Yetkili Amir (Disiplin Amiri) [6764/26-a]

a - Yükseköğretim Kurulu Başkanı, üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve 2547/53/Ç-(e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının,

b - Rektör, üniversitenin,

c - Dekan, fakültenin,

d - Enstitü Müdürü, enstitünün,

e - Yüksekokul Müdürü, yüksekokulun,

f – Bu birimlerin Genel Sekreterleri veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amiridir.

2. Soruşturmacı/Soruşturmacılar ve Tayini (Soruşturma Emri)

Disiplin Amiri, soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığı ile diğer birimlerden soruşturmacı talep edebilir.

Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.

Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.

Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.

Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.

Yöneticiler hakkındaki soruşturmalarda unvan eşitliği veya üstlüğü aranır.

“Sonuç olarak; şüphelinin statü ve unvanından daha üst veya eşit unvana sahip kişilerden soruşturmacı görevlendirilmelidir.

Görevlendirme emrinde;

- *Soruşturma konusu eylemin ne olduğu belirtilmeli,*
- *Soruşturmacıya gönderilen belge, rapor v.s. varsa tarih ve sayıları açıkça belirtilmeli,*
- *Şüphelilerin isimleri biliniyorsa belirtilmeli, bilinmiyorsa “tespit edilecek sorumlular hakkında” ifadesi yer almalıdır.*
- *Peşin hüküm oluşturacağından, Emirde disiplin yönetmeliğinin herhangi bir maddesi veya herhangi bir ceza ile ilintilendirme yapılmamalıdır, sadece eylem/fiil belirtilmelidir.*
- *Soruşturma Komisyonu görevlendirilecek ise 3 veya 5 kişiden oluşturulmalıdır.”*

3. Soruşturmanın Açılması, Süresi ve Zaman Aşımı

(EK: Kanun: 6764-Md.29)

(MADDE 29- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Zamanaşımı:

MADDE 53/C- Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarı, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarında bir ay içinde,

b) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında altı ay içinde, disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil açısından altı yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması hâlinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.”)

“Zamanaşımı ile ilgili olarak, iki ayrı konuda hüküm getirilmiştir.

a - Soruşturmanın açılması bakımından zamanaşımı,

b - Ceza verme yetkisi bakımından zamanaşımı belirlenmiştir.

• *Soruşturmanın açılması konusunda; öncelikle inceleme yapıldığı ve inceleme sonucunda soruşturma açılmasına gerek duyulduğu hallerde veya başka kurum/birimlerden belge-bilgi temin edilmesi sırasında geçen zaman, zamanaşımı süresi içinde sayılmaz.*

(Danıştay 8.Daire 01.04.2005 gün, E:2004/2891, K:2005/1516)

• *Ceza verme yetkisi bakımından zamanaşımı süresi “olayın vukuu bulunduğu tarihte” işlemeye başlar.”*

4. Ceza Kovuşturması ile Disiplin Kovuşturmasının Bir Arada Yürütülmesi

Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerekliğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.

Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

“Kamu Görevinden Çıkarma veya Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma cezalarının verilmesi gereken durumlarda, adli yargıda verilen BERAAT kararları her zaman disiplin cezası verilmesini engellemez.

(Danıştay 8.Daire 26.12.2005 gün, E:1995/3666, K:1995/4612)

Ancak bazı durumlarda beraat kararının dikkate alınarak değerlendirme yapılması gerekir.

Kamu Görevinden Çıkarma cezası verilmesi gereken bazı eylemler için adli yargıda dava açılmış ise davanın sonucunun beklenilmesi gerekir.

(Danıştay 8.Daire 28.01.2005 gün, E:2004/2701, K:2005/281)”

5. Yer Değiştirme Etkisi

Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.

III – SORUŞTURMA İŞLEMLERİ

Soruşturma ve Safhaları

Disiplin soruşturmalarında izlenecek yol ve uygulanacak yöntemle ilişkin özel bir düzenleme mevcut olmamakla birlikte, soruşturmacılar; “disiplin yönünden soruşturulması” şeklindeki emirler üzerine soruşturmaya başlarlar.

Soruşturmacı, öncelikle soruşturma emri ve varsa ekleri ile toplanacak belge, dinlenecek şikâyetçi, ihbarcı, tanık ve haklarında iddialar ileri sürülen görevlilerin ifadelerinin konulacağı bir dosya hazırlaması, soruşturma emri kapsamında yer alan iddiaları/konuları ve bu iddiaları/konuların kim(ler) tarafından ve kim(ler) hakkında ileri sürüldüğünü dikkatle inceleyip değerlendirmek suretiyle bir “soruşturma çalışma planı” yapması, soruşturma yapılma sürecinde “disiplin cezası vermede zamanaşımı” durumunu gözetmesi gerekmektedir.

Disiplin soruşturma safhaları aşağıda verilmiştir;

(EK: Kanun: 6764-Md.27)

(MADDE 27- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin soruşturması ve savunma hakkı:

MADDE 53/A- Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır:

a) *Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptırılmaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir.*

b) *Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.*

c) *Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.*

d) *Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.*

e) *Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.*

f) *Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.*

g) *Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.*

h) *Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.*

i) Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.

j) Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.

k) Soruşturmanın gizliliği esastır.

l) Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.

m) Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.

n) Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerektiğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.

o) Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır:

a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

b) Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

c) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir.

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.”)

Soruşturma Yapılış Şekli:

Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.

Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.

Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.

Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.

Soruşturmanın gizliliği esastır.

Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.

1. Şikayetçi

- a. Dinlemeye davet yazısı,
- b. Tebliğ alıntısı ,
- c. Tutanak tutulması ve imzalanması.

2. Tanık

- a. İfadeye davet yazısı ,
- b. Tebliğ alıntısı,
- c. Tutanak tutulması, **yemin** ve imzalanması.

“Tanık” ifadesinin ne şekilde alınacağı, tanığın çekinmesi, sorulacak sorular ve diğer hususlar CMUK’nun 43 ile 61. Maddeleri arasında düzenlenmiştir.(Bak: Ekler CMUK)

- *İfade alma işlemi sırasında soruşturmacılar, yeminli kâtip ve ifadesi alınan kişi hazır bulunur. Alınan tüm bilgiler zapta geçirilir.*
- *Tanığın öncelikle kimlik tespiti yapılır, adresi, mesleği, iletişim bilgileri, soruşturmanın tarafları ile arasındaki ilişki sorulur.*
- *Tanıklık yapacağı olay ile ilgili olarak kendisine bilgi verilir.*
- *Söyleyeceklerinin doğru olduğuna dair yemin etmesi istenilir ve yemin ettiği veya yemin etmekten kaçınır ise bu durumda zapta geçirilir.*
- *Anlattıklarının tümü zapta geçirildikten sonra soru da sorulabilir.*
- *Tanık tanıklıktan çekilmek istediğini belirtir ise zapta geçirilir.*
- *İfade alma işlemi sırasında hazır bulunanlar tarafından zaptın altı imzalanır.*
- *Mazereti nedeniyle katılamayan soruşturmacı var ise daha sonra imza attırılmaz.*

3. Bilirkişi - Keşif

- *Bilirkişi İncelemesinin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar CMUK’nun 62 ile 73. Maddeleri arasında düzenlenmiştir (Bak: Ekler CMUK).*
- *Keşif işleminin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar CMUK’nun 83. 84. Maddelerinde düzenlenmiştir (Bak: Ekler CMUK).*

4. Soruşturulan

- a. İfadeye davet yazısı,
- b. Tebliğ alıntısı,
- c. Tutanak tutulması ve imzalanması.

“Şikayetçi, Tanık ve soruşturulana gönderilen davet yazısının “tebliğ alıntısı” mutlaka düzenlenmeli ve dosyada muhafaza edilmelidir. Böylece ifade vermeye çağırıldıkları halde gelmeyenlerin, gelmedikleri ispat edilebilecektir.”

“Soruşturma henüz yeni açıldığında, ifade vermek üzere davet edilen kişi belge ve ek süre istediğinde kendisine; soruşturmanın henüz bilgi ve belgeleri bir araya getirip, ilgililerin ifadelerinin alınarak olayı inceleme aşamasında bulunduğu ve bu kapsamda kendisinin davet edildiği, ifade vermek üzere hazır bulunduğu takdirde şikâyet dilekçesi ve suç isnadına ilişkin belgelerin gösterilerek, ek süre verileceği yazı ile bildirilir. Bu konuda soruşturmacı/komisyonu da yazı ile bilgi verilir.

- *Soruşturulanın ifadesinin zapta geçirilmesi gerekir.*
- *İfade alma işlemi sırasında soruşturmacılar, yeminli katip ve ifadesi alınan kişi ile isterse müdafii hazır bulunur. Katılanların kimlik bilgileri ve alınan tüm bilgiler zapta geçirilir.*
- *Soruşturulanın öncelikli kimlik tespiti yapılır, adresi, mesleği, iletişim bilgileri, soruşturmanın tarafları ile arasındaki ilişki sorulur.*
- *Kendisi hakkındaki iddialar ve isnat edilen suç ile ilgili olarak kendisine bilgi verilir.*
- *Soruşturulandan kesinlikle, söyleyeceklerinin doğru olduğuna dair yemin etmesi istenilmez.*
- *Suç hakkında açıklamada bulunmaktan kaçınmanın hakkı olduğu bildirilir.*
- *Yukarıda belirtilenlerin yapılmadığı durumlarda bunların sebepleri tutanağa geçirilir.*
- *Tutanak; soruşturulana ve avukatına okutularak ve bu durum da belirtilerek hazır bulunanlara imzalatılır. İmza atmaktan kaçınma hali varsa bu da tutanağa geçirilir. Mazereti nedeniyle katılamayan soruşturmacı var ise daha sonra imza attırılmaz.*

- *Soruşturulana ve avukatına tutanağın bir nüshası verilir.”*

5. Savunma Hakkı

Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir.

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

(EK: Kanun: 6764-Md.27) BAK: sayfa: 99, Soruşturma ve Safhaları

*“657 sayılı Kanununun 130. Maddesi gereğince savunma alınmadan ceza verilemez. **Maddede geçen “soruşturmayı yapanın” ifadesinden; soruşturmacıların değil, disiplin amirinin anlaşılması gerekir.** Zira soruşturmacılar disiplin amiri adına soruşturmayı yürütmekle görevlendirilmiş kişilerdir.*

Soruşturma Raporunun tamamlanması üzerine, hakkında ceza önerilen kişiye; cezanın hangi eylem nedeniyle ve ne sebeple önerildiği bildirilerek, bu duruma karşı yapacağı savunması istenilir. Şüpheliden ifade alınması “savunma” olarak değerlendirilmez. İfade; iddialar hakkındaki bilgileri toplamak amacı ile yapılan bir işlemdir. Bu sebeple ayrı savunma alınmalıdır.

(Danıştay 3.Daire 29.05.1973 gün, E:1973/272, K:1973/269)”

IV-SORUŞTURMA RAPORU

1. Soruşturma Raporu

Soruşturma sona erince bir rapor düzenlenir. Raporda soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, resmi sıfatı, suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller, alınan savunma özetlenir. Her suç maddesi ayrı ayrı tahlil edilerek delillere göre suçun sabit olup olmadığı tartışılır, uygulanacak ceza teklif edilir. Varsa belge asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Rapor gecikmeden onay merciiine tevdi edilir.

“Soruşturma Raporunda bulunması gerekenler:

- *Soruşturmacının/soruşturmacıların ad/soyad, unvan ve görevi/görevleri,*
- *Soruşturulanın/soruşturulanların ad/soyad, unvan, görev ve kimlik bilgileri ile iletişim adresleri,*
- *Soruşturmayı açan makam ve görevlendirme emrinin tarih, sayısı,*
- *İsnat edilen suç ve olay hakkında açıklama,*
- *Soruşturulanın, tanık ve diğer kişilerin alınan ifadelerinin; anlamı bozulmayacak şekildeki özeti,*
- *Soruşturma konusu ile ilgili elde edilen tüm delil, belge ve bilgiler,*
- *Suçun oluşup oluşmadığına ve oluşmuş ise ihmal, kasit ve kusur unsurlarının bulunup bulunmadığına ilişkin olarak yapılan değerlendirme,*
- *Suç sabit görülmüş ise verilmesi gereken ve disiplin yönetmeliğinde karşılığı olan cezaya ilişkin öneri,*
- *Soruşturmacılardan yapılan öneriye karşı görüşü olanların görüşleri,*
- *Soruşturmacıların, raporun her sayfasının altında imzalarının bulunması gerekir.*

Soruşturma Raporu hazırlanırken dikkat edilmesi gereken hususlar

- Soruşturmacılar, soruşturma sırasında, kendilerine soruşturma yetkisi verilenin dışında başka bir şüphelinin bulunduğunu tespit ederler ise durumu derhal soruşturmayı açan disiplin amirine bildirirler.
- Soruşturmacılar, soruşturulan kişinin unvan ve idari yöneticilik görevleri bakımından kendilerinden daha üst durumda bulduklarını tespit ettiklerinde durumu derhal disiplin amirine bildirirler.
- Soruşturma sırasında, şüphelinin soruşturmaya konu olan eylemi dışında, yönetmelikte suç sayılan başka bir eylemi ortaya çıkar veya haberdar olunur ise soruşturmacı ve komisyon başkanının durumu derhal ilgili disiplin amirine bildirmesi gerekir. Aksi halde soruşturmaya devam edilerek, ortaya çıkan eylem için de ceza önerilmesi aşağıdaki sakıncaları ortaya çıkaracaktır:
 - Görevlendirme yazısı ile disiplin amirinin soruşturmacılara verdiği görevin kapsamı aşılmış olacaktır.
 - Birden fazla eylemin ayrı ayrı soruşturularak; her bir eylem için farklı olan deliller ve ifadelerin, ayrı ayrı derlenip, bir araya getirilerek raporlandırılması ve dosyalanması gerektiğinden karışıklığa yol açacaktır.

Soruşturulan bir fiil ile ilgili olarak birden fazla suç işlendiği tespit edildiği takdirde; her bir suç için disiplin yönetmeliğinin ilgili madde ve fıkrası uyarınca hangi cezanın verilmesi gerektiği ayrı ayrı belirtilmelidir.

Ancak;

- Bir fiil nedeniyle birden fazla ceza verilemez.
(Danıştay 5.Daire 18.01.1984 gün, E:1982/784,K:1984/112)
- Bir fiil ile disiplin yönetmeliğinin çeşitli kurallarının çiğnenmesi durumunda, en ağır cezayı gerektiren kuralın cezası verilir.
(Danıştay 10.Daire 18.02.1985 gün, E:1984/399, K:1985/244)
- Suçun ne olduğu ve karşılığı olan ceza, disiplin yönetmeliğinin ilgili madde ve fıkrası ile ilintilendirilerek belirtilmeli; ceza, yönetmeliğin 4. Maddesine dayandırılmamalıdır.
- Soruşturma Disiplin ve Ceza soruşturması olarak açılmış ise Disiplin yönünden ve Cezai yönden önerilerin yapılması; ayrıca kamu zararı yönünden ve idari olarak yapılacaklar var ise bu konularda ki tekliflerin de belirtilmesi gerekmektedir.”

2. Görevden Uzaklaştırma

(EK: Kanun: 6764-Md.28)

MADDE 28- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma:

MADDE 53/B- Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında üç ay süreyle alınabilir. Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif edebilirler. Bu sürenin bitiminde tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Üst Kuruluş Başkanları ile Devlet yükseköğretim kurumlarında atamaya yetkili amirler, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokullarında müdürler yetkilidir.

Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen on işgünü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden

uzaklaştırma işlemini keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması hâlinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.”

- “Görevden uzaklaştırma tedbiri 657 sayılı Yasanın 137-145. Maddeleri arasındaki maddelerde düzenlenmiştir. Buna göre:
- 140.maddede belirtildiği üzere; haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan memurlarda görevlerinden uzaklaştırılabilirler.
- 141.maddede belirtildiği üzere; tutuklanan veya gözaltına alınan memur hakkında da uygulanabilir. Görevli kişi görev yerinde tutuklanır veya tutuklandığı haberi alınır ise derhal hakkında uzaklaştırma ihtiyati tedbiri uygulanması atamaya yetkili amire teklif edilir.
- 143. Madde gereğince;
 - Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler,
 - Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar,
 - Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenlerin, bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır.
- 145. madde gereğince;
 - Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceleyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder.”

V-DİSİPLİN CEZASI

(EK: Kanun: 6764-Md.31)

(MADDE 31- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin cezası verilmesinde uygulanacak temel ilkeler:

MADDE 53/D- Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekrerründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekrerrü nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekrerrüre esas alınmaz.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanmaması halinde brüt aylıklarının 1/4'ü ile 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezaları, verildikleri tarihten itibaren, aylıktan veya ücretten kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan veya ücretten kesme cezası alanlar üç yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar beş yıl boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların görevleri kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.”)

(EK: Kanun: 6764-Md.30)

(MADDE 30- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

1. Disiplin cezası verme yetkisi:

MADDE 53/Ç- Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile verilir.

c) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

d) Rektörler, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri ve dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

e) Aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden ve kamu görevinden çıkarma cezaları gerektiren fiillerle ilgili olarak öğretim elemanları hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı disiplin amiri sıfatıyla doğrudan soruşturma açabilir. Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar Yüksek Disiplin Kurulunca verilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten (vekaleten, yerine) dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.”)

“Asıl cezayı vermeye yetkili makam veya kurul 14. Ve 15. Maddenin uygulanmasına karar verir.”

(EK: Kanun: 6764-Md.32)

(MADDE 32- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

2. Disiplin kurullarının teşekkülü:

MADDE 53/E- Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.

Üniversite disiplin kurulu rektör dışındaki üniversite yönetim kurulu üyelerinden oluşur; kurula akademik olarak en kıdemli profesör üye başkanlık eder. Üniversite bağlı birimlerinin yönetim kurulları aynı zamanda disiplin kurulu olarak görev yapar. Bu birimlerin disiplin kurullarında dekan veya müdür yer alamaz. Bu durumda ilgili disiplin kuruluna kurul üyelerinden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden

fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

Yükseköğretim Kurulu personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında, I. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire başkanlarından teşekkül eder.

Üniversitelerarası Kurul personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder.

Yüksek Disiplin Kurulu hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve yardımcı doçentler, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde yardımcı doçentler ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.

Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır.”)

“Soruşturmayı yürüten kişi aynı zamanda disiplin kurulu üyesi ise, kuruldaki görüşmeye katılamaz.”

VI-UYGULAMA ve İTİRAZ

(EK: Kanun: 6764-Md.33)

(MADDE 33- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

3.İtiraz:

MADDE 53/F- Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna, dekanlar için üniversite disiplin kuruluna, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür.

İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir.

İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.”)

“Ceza verilmeyen durumlarda şikâyetçinin itiraz hakkı yoktur. Soruşturmanın; yapılış şekline, mevzuata uygun olarak yapılmadığına ilişkin itirazları olabilir. Bunlar değerlendirilebilir ama ceza verilmemesine itiraz hakkı yoktur. Şikâyetçiye durum yazılı olarak bildirilir. Zira itiraz; hafifletme veya ortadan kaldırma istemiyle yapılabilir.”

- “İtiraz üzerine, verilen ceza ağırlaştırılmaz.
 - Cezanın iptali talebi ile açılan dava sonucunda “iptal” kararı verilmesi üzerine idare; cezayı geri alıp, aynı konuda yeniden disiplin cezası verme yoluna gidebilir.
- (Danıştay 10.Daire 15.02.1990 gün, E:1989/2490, K:1990/270)”

(EK: Kanun: 6764-Md.34)

(MADDE 34- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

4. Özlük dosyasında saklama:

MADDE 53/G- Disiplin cezaları ilgililerin özlük dosyalarında saklanır.

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanmasından itibaren on yıl sonra atamaya yetkili amire başvurularak verilmiş olan cezaların özlük dosyasından silinmesi talep edilebilir. İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.”

EKLER

Personel Disiplin Soruşturması

EKLERİN-AÇIKLAMALARIN KULLANILMASI:

- Sayfadaki **kırmızı** ile yazılı bölümleri siliniz,
- Metin içinde **gri** bölümlerin sizi ilgilendiren bölümlerin rengini siyaha dönüştürerek doldurunuz ve geri kalanları siliniz.
- Gri renkli açıklama veya örnek bölümlerine de aynı işlemi uygulayınız,
- Ekler bölümünün word ortamındaki kaydını

.....
adresinden İNDİREBİLİRSİNİZ.

NOTLAR:

(Örneğin; Fakülte/Yüksekokul/Enstitü Sekreterinden şikâyet başvurusu)
(Soruşturma açma kararı)

GİZLİ

Sayı :
Konu :

.. / .. / 201..

(Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı)
Dekanlığına/Müdürlüğüne

İlgi :

...(personelin çalıştığı birim)... görev yapmakta olan ... (personelin adı-soyadı) 'ın
...(işlediği iddia edilen fiil)... işlediği ilgi yazı/tutanak ile bildirilmiştir.
...(personelin adı-soyadı)... hakkında, ...(işlediği iddia edilen fiil)... sebebiyle, 2547
sayılı Kanununun 53/A-a maddesine göre, disiplin soruşturması açılmasını tensiplerinize arz
ederim.

İmza

(Varsa unvan) Adı ve Soyadı
Fakülte Sekreteri

EKİ:

1. Yazı/Tutanak (1 sayfa)
2.

Disiplin soruşturması için Sn. (Varsa unvanı)
.....
(veya)
Sn. (Varsa unvanı) 'a gereği için.
.....
.. / .. / 201..
İmza/Parafe

Soruşturmanın
başladığı tarih

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ
GİZLİ

SAYI:.....
KONU: İnceleme.

.././20..

Sayın;

Üniversitemiz Fakültesi, Bölümü öğrencilerivetarafından Rektörlüğümüze verilen .././20... tarihli dilekçede yer alan, “bazı öğretim üyelerinin muhtelif tarihlerde, görevli oldukları derslere girmedikleri, öğrencileri kendilerine ait ders notlarını almaya zorladıkları, almayan öğrencileri dersi geçirmemekle tehdit ettikleri, bazı öğrencilerin sınav notlarının sonradan değiştirilerek dersten geçmelerinin sağlandığı” iddiaları ile ilgili olarak söz konusu suçları işlenip-işlenmediği, olayların vaki olup-olmadığı, hangi tarihlerde, hangi öğrenciler ve hangi dersler yönünden, hangi öğretim üyelerine yönelik suçlamada bulunduğu vs. hususları inceleyerek ceza ve disiplin soruşturması açılmasına gerek olup-olmadığının ve şüphelilerin kimler olduğunun tespitini ve sonucunun en kısa sürede rapor halinde Rektörlüğümüze iletilmesini rica ederim.

.....
Rektör

EKİ: 1- Şikayet Dilekçesi (2 adet)
2- Dilekçelere Ekli Belgeler (5 sayfa)

(Soruşturma emri örneği)

GİZLİ

Sayı :
Konu : Disiplin soruşturması

.. / .. / 201.

Sayın (Varsa unvan).(Adı ve Soyadı)...
... (Görevi) ...

İlgi :

Üniversitemiz’de ...(soruşturulanın görevi)... olarak görevli
...(soruşturulanın adı-soyadı)...’nin, ...(işlediği iddia edilen fiil)...’ini işlediği iddia edilmektedir.
...(işlediği iddia edilen fiil)... sebebiyle, 53/A-c maddesine göre, disiplin soruşturması
açılmıştır. Açılan disiplin soruşturmasında, soruşturmacı/soruşturma komisyonunu üyesi
olarak görevlendirilmeniz uygun bulunmuştur.

Disiplin soruşturmasını mevzuata uygun olarak tamamlamanızı, hazırlayacağınız
soruşturma raporunu, soruşturma dosyası ile birlikte dizi pusulasına ekleyerek, iki nüsha
halinde Dekanlığımıza/Müdürlüğümüze teslim etmenizi rica ederim.

İmza

(Unvan) Adı ve Soyadı
Dekan/Müdür

EKLER:

1.
2.

SORUŞTURMA HAZIRLIK TUTANAĞI

..... Makamınıntarih ve sayılı Soruşturma Emrine dayanarak
.../.../.... tarihinde odasında toplanılarak;

- 1) Soruşturmadaki yazı işlerini yapmak üzere yeminli katip olarak görevlendirilerek, duyduklarını ve bildiklerini kimseye söylemeyeceğine dair yemin ettirildi.
 - 2) Dosyada zamanaşımı bulunup-bulunmadığı öncelikle incelendi. Suç tarihi olan .../.../.... den bugüne kadar yaklaşık ... ay geçtiği görülmekle, soruşturmanın ceza verilmesi gereken halde bu işlem dahil 6 ay içinde tamamlanması gerektiği anlaşıldı. Herhangi bir gecikmeye yol açmamak için aşağıdaki işlemlerin öncelikle yapılmasına,
 - 3) Şikayetçi nin çağırılarak olayla ilgili ayrıntılı ifade alınmasına,
 - 4) Hakkında disiplin soruşturması açılan sanığa ifade vermek üzere davetiye gönderilmesine,
 - 5) Konu hakkında bilgisi olabileceği tespit edilen tanıklar,ve in çağırılarak ifadelerinin alınmasına,
 - 6) Olayla ilgilikayıtlarının den istenmesine,
 - 7) Sanığın daha önce herhangi bir disiplin cezası, ödül veya başarı belgesi alıp-almadığının, çalışmalarının olumlu olup-olmadığının Biriminden sorularak istenmesine,
 - 8) Sair işlemlerin daha sonra düşünülmesine
- Oybirliği ile karar verildi.

.../.../201.

İmza

İmza

(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmacı

Yeminli Katip

(Not: Katip görevlendirmek isteğe bağlıdır).

(Personel Daire Başkanlığından Sicil Özeti İsteme Yazısı)

GİZLİ

Sayı :
Konu : Disiplin soruşturması

.. / .. / 201.

.....Dekanlığına

.....Müdürlüğüne

İlgi : (Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığının/
Müdürlüğünün..... tarih ve ... sayılı yazısı.

İlgi yazı ile, Üniversitemiz’da Olarak görevli
[(varsa unvan) Adı ve Soyadı] hakkında (fiil)’ni işlediği
iddiası ile başlatılan disiplin soruşturmasında soruşturmacı olarak görevlendirilmiş
bulunmaktayım.

Soruşturma kapsamında [(varsa unvan) Adı ve Soyadı]’nin sicil özetinin ve daha önce
herhangi bir ödül veya başarı belgesi ve disiplin cezası alıp almadığının ayrıntılı dökümünün
ivedilikle gönderilmesi hususunda; gereğini arz ederim.

İmza

(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmacı

(Şikâyetçiyi İfadeye Davet Yazısı)

GİZLİ

.././201.

Sayın (Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmayı Açan Makam :
Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :
Soruşturmanın Konusu :
Soruşturulan/ların Adı ve Soyadı :
İfadeyi Alacak Olan Soruşturmacı/lar :
Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

Söz konusu disiplin soruşturması kapsamında **şikâyetçi olarak** bilginize başvurulmak üzere aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanızı önemle rica ederim.

İmza

(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmacı

Tarih :
Saat :
Yer :

(Şikâyetçi davet yazısının teslim alındı tutanağı)

GİZLİ

TESLİM ve TEBLİĞ BELGESİ

(Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığının/Müdürlüğünün .. / .. / 201. tarih ve sayılı yazıları gereği **şikâyetçi olarak** bilgime başvurulmak üzere ifade vermemi içeren çağrı yazısını (ve eklerini) elden teslim aldım/tebellüğ ettim.

Teslim eden:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

Teslim alan:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

(Teslim eden ve teslim alan kendilerine ait bölümü doldururken kalem değiştirmemelidir. Bu sonradan eklenmiş şüphesini ortadan kaldırmak içindir.)

ŞİKAYETÇİ İFADE TUTANAĞI

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı Yer-Tarih-Saat :

İfadeyi Veren Adı ve Soyadı :

Kimlik Bilgileri

T.C. Kimlik No :

Baba Adı : Anne Adı :

Doğum Yeri - Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon No :

Şikâyetçiye, şikâyet dilekçesi okundu, imzanın kendisine ait olup olmadığı, şikâyetçi olup olmadığı soruldu. Şikâyetçi dilekçenin ve imzanın kendisine ait olduğu ve şikâyetçi olduğunu kabul ve beyan etti.

SORU-1 : Üniversitemiz da olarak görevli (soruşturulan)'nin işlediği iddia edilen ve disiplin soruşturmasının konusu olan olayla ilgili olarak bildiklerini anlatması istendi.

CEVAP-1 :

SORU-2 :

CEVAP-2 :

Olayla ilgili söyleyeceği başka bir husus olup olmadığı soruldu. “Başka bir söyleyeceğim yoktur” dedi. Yazılanlar okundu ve kendisinin okumasına fırsat verildi. Yazılanların söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine tutanak birlikte imzalandı.

.././201.

(İmza)

(İmza)

(İmza)

[(Varsa unvanı) Adı ve Soyadı]
Şikâyetçi

Adı ve Soyadı
Yeminli Katip

[(Varsa unvanı) Adı ve Soyadı]
Soruşturmacı

(Tanık İfadeye Davet Yazısı)

GİZLİ

.././201.

Sayın (Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmayı Açan Makam :
Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :
Soruşturmanın Konusu :
Soruşturulan/ların Adı ve Soyadı :
İfadeyi Alacak Olan Soruşturmacı/lar :
Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

Söz konusu disiplin soruşturması kapsamında **tanık olarak** bilginize başvurulmak üzere aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanızı önemle rica ederim.

İmza

(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmacı

Tarih :
Saat :
Yer :

(Tanık davet yazısının teslim alındı tutanağı)

GİZLİ

TESLİM ve TEBLİĞ BELGESİ

(Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığının/Müdürlüğünün .. / .. / 201. tarih ve sayılı yazıları gereği **tanık olarak** bilgime başvurulmak üzere ifade vermeme içeren çağrı yazısını (ve eklerini) elden teslim aldım/tebellüğ ettim.

Teslim eden:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

Teslim alan:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

(Teslim eden ve teslim alan kendilerine ait bölümü doldururken kalem değiştirmemelidir. Bu sonradan eklenmiş şüphesini ortadan kaldırmak içindir.)

(Tanık ifade tutanağı)

GİZLİ

TANIK İFADE TUTANAĞI

Soruşturmayı Açan Makam :

Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :

Soruşturmanın Konusu :

İfadeyi Alan :

İfadenin Alındığı Yer-Tarih-Saat :

İfadeyi Veren Adı ve Soyadı :

Kimlik Bilgileri

T.C. Kimlik No :

Baba Adı : Anne Adı :

Doğum Yeri - Tarihi :

İkametgah Adresi :

Telefon No :

Tanığa, davet edilmesine esas konu kendisine anlatılıp bu konuda tanık olarak açıklama yapmasına engel bir durumu olup olmadığı, açıklama yapmak isteyip istemediği sorulduğunda açıklama yapmasına engel bir durumu olmadığını ve özgür iradesi ile açıklama yapmak istediğini belirtmesi üzerine, hazır bulunanlar ayağa kalkarak, tanık tarafından *"Bildiğimi dosdoğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim."* diyerek yemin etmiştir.

(Tanıklıkta çekilirse ve/veya yemin etmekten kaçınırsa tutanağa geçirilir.)

SORU-1 : Disiplin soruşturmasının konusu olan olayla ilgili olarak bildiklerini anlatması istendi.

CEVAP-1 :

SORU-2 :

CEVAP-2 :

Olayla ilgili söyleyeceği başka bir husus olup olmadığı soruldu. *"Başka bir söyleyeceğim yoktur"* dedi. Yazılanlar okundu ve kendisinin okumasına fırsat verildi. Yazılanların söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine tutanak birlikte imzalandı.

.././201.

(İmza)

(İmza)

(İmza)

[(Varsa unvanı) Adı ve Soyadı]
Şikayetçi

Adı ve Soyadı
Yeminli Katip

[(Varsa unvanı) Adı ve Soyadı]
Soruşturmacı

(Soruşturulanı İfadeye Davet Yazısı)

GİZLİ

.././201.

Sayın (Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmayı Açan Makam :
Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :
Soruşturmanın Konusu :
İsnat Edilen Suç :
İfadeyi Alacak Olan Soruşturmacı/lar :
Soruşturmanın Türü (Disiplin/Ceza) :

Yukarıda belirtilen konuda tarafınız ile ilgili olarak ileri sürülen iddia/iddialar nedeniyle hakkınızda başlatılan ve yürütmekle görevlendirildiğim disiplin soruşturması kapsamında ifadenizin alınması gerektiğinden, .././201. Tarihine kadar ifadenizi yazılı olarak vermeniz veya aşağıda belirtilen tarih/saat ve yerde hazır bulunmanız gerekmektedir.

Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 147/c Maddesi gereğince avukat bulundurabileceğiniz hususunda bilgilerinizi önemle rica ederim.

İmza

(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmacı

Tarih :
Saat :
Yer :

(Soruşturulana ifadeye davet yazısının teslim alındı tutanağı)

GİZLİ

TESLİM ve TEBLİĞ BELGESİ

(Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığının/Müdürlüğünün .. / .. / 201. Tarih ve sayılı yazıları gereği hakkımdaki iddialarla ilgili ifade vermeme içeren çağrı yazısını (ve eklerini) elden teslim aldım/tebellüğ ettim.

Teslim eden:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

Teslim alan:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

(Teslim eden ve teslim alan kendilerine ait bölümü doldururken kalem değiştirmemelidir. Bu sonradan eklenmiş şüphesini ortadan kaldırmak içindir.)

SORUŞTURULAN İFADE TUTANAĞI

Soruşturmayı Açan Makam :
Soruşturma Emri Tarih/Sayısı :
Soruşturmanın Konusu :
İsnat Edilen Sıç :
İfadeyi Alan :
İfadenin Alındığı Yer-Tarih-Saat :
İfadeyi Veren Adı ve Soyadı :
Görevli Olduğu Birim :
Kadro Unvanı ve Yaptığı Görev :

Kimlik Bilgileri

T.C. Kimlik No :
Baba Adı : Anne Adı :
Doğum Yeri - Tarihi :
İkametgah Adresi :
Telefon No :

Soruşturma konusu hakkında bilgi verilerek susma hakkının olduğu ve/veya avukat bulundurabileceği hatırlatıldı.

SORU-1 :

CEVAP-1 :

SORU-2 :

CEVAP-2 :

Olayla ilgili söyleyeceği başka bir husus olup olmadığı soruldu. “Başka bir söyleyeceğim yoktur” dedi. Yazılanlar okundu ve kendisinin okumasına fırsat verildi. Yazılanların söylediklerinin aynısı olduğunu beyan etmesi üzerine tutanak birlikte imzalandı.

.././201.

(İmza)

(İmza)

(İmza)

[(Varsa unvanı) Adı ve Soyadı]
Soruşturulan

Adı ve Soyadı
Yeminli Katip

[(Varsa unvanı) Adı ve Soyadı]
Soruşturmacı

(Şüpheli imzadan kaçınırsa tutanağa geçirilir.)
(Avukat hazır bulunduğunda imzası alınır.)

(Ek Süre Talep Yazısı)

GİZLİ

.././201.

..... FAKÜLTESİ DEKANLIĞI'NA (veya)
..... YÜKSEKOKUL MÜDÜRLÜĞÜ'NE (veya)
..... MESLEK YÜKSEKOKULU MÜDÜRLÜĞÜ'NE (veya)
..... ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

İlgi : (Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığı'nın/
Müdürlüğü'nün .././201. Tarih ve Sayılı yazısı.

İlgi yazı ile, (ilgili) hakkında(fiil)'ini işlediği iddiası ile, .././201.
Tarihinde, başlatılan disiplin soruşturmasında soruşturmacı olarak görevlendirilmiş
bulunmaktayım. (Ek süre talebinin gerekçesi, sözgelimi soruşturmanın arz ettiği özellik ve
güçlük; araya giren tatil, dinlenmesi gereken yeni tanıkların bulunması, tanıklara
ulaşılamadığından, istenen bazı belgelerin ve bilgilerin cevabının gelmemesi... vb.)
nedeniyle soruşturmanın yasal süresi içinde tamamlanabilmesi için .././201. Tarihinden
itibaren .. gün ek süre verilmesini arz ederim.

İmza

(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı

Soruşturmacı

(PERSONEL- DİSİPLİN) Ek: 16
(Ek Süre Onay ve Bildirim Yazısı)

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

SAYI:.....
KONU: Ek Süre

.....

İlgi:/20... tarih ve sayılı ek süre isteme yazısı.

İlgi yazı gereğince, 2547 sayılı Kanunun 53/A-(I) maddesi gereğince soruşturmanın tamamlanabilmesi için/20.. tarihinden itibaren gün ek süre verilmesi uygun görülmüştür.

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

.....
Dekan/Müdür/..... Sekreteri
(Disiplin Amiri)

DAĞITIM:

Gereği: Bilgi:

..... Rektörlük Makamına/.....
(Soruşturmacı) Dekanlığı'na/ Müdürlüğüne

(NOT: Disiplin amiri ek süre vermesi halinde bunu hem soruşturmacıya bildirir; hem de bir üst disiplin amirine bilgi olarak sunar. Örnek olarak; disiplin soruşturması Dekanlık tarafından soruşturmacı tayini suretiyle açılmış ise, soruşturmacının ek süre talebi hakkında disiplin amiri olan dekan karar verecek ve kararını hem soruşturmacıya, hem de kendisinin bir üst disiplin amiri olan Rektöre bildirecektir.)

(Soruşturma raporu)

GİZLİ

SORUŞTURMA RAPORU

1 - SORUŞTURMAYI AÇAN	:
2 - SORUŞTURMA ONAY TARİHİ	:
3 - SORUŞTURMAYA BAŞLAMA TARİHİ	:
4 - SORUŞTURMANIN BİTİŞ TARİHİ	:
5 - EK SÜRENİN ONAYI ve SÜRESİ	:
6 - SORUŞTURULAN	:
Adı ve Soyadı	:
T.C. Kimlik No	:
Görevi ve Unvanı	:
Sicil No	:
7 - İSNAT EDİLEN SUÇUN TARİHİ	:
8 - SORUŞTURMANIN KONUSU	:

(Soruşturma konusu eylemin ayrıntılı açıklaması)

9 - SORUŞTURMANIN SAFHALARI	:
------------------------------------	---

(Başka birim ve kurumlardan istenilen belge, bilgi ve yazıların tarihleri/konuları, ifade vermek üzere yapılan davetler sırası ile kaydedilir.)

10 - DELİLLER	:
----------------------	---

(Soruşturma kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler tarih sırasıyla kaydedilir.)

11 - AÇIKLAMA	:
----------------------	---

(Alınan ifadeler; anlamı bozulmayacak şekilde özetlenir.)

12 - DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	:
--	---

(Hangi bilgi ve belgeye dayanılarak hangi sonuca varıldığı ve bunun gerekçeleri, eylemin sabitliği ve ihmal, kasıt, kusurun varlığı değerlendirilir.)

13 - KANAAT ve SONUÇ	:
-----------------------------	---

(Soruşturmacı kanaatini belirterek teklifini sunar.)

İmza
(Varsa Unvan) Adı ve Soyadı
Soruşturmacı

(Raporun bütün sayfaları imzalanır.)

(Dizi Pusulası)

GİZLİ

[(Varsa unvanı) Adı ve Soyadı]
..... FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
..... Bölümü Öğretim Görevlisi

DİSİPLİN SORUŞTURMASI DOSYASI DİZİ PUSULASI

<u>SIRA</u>	<u>TARİH</u>	<u>SAYFA</u>	<u>KONUSU</u>
1-	.././201.	1	(Şikayet dilekçesi)
2-	.././201.	1	(Soruşturma emri)
3-			
4-			
5-			
6-			
7-			
8-			
9-			
10-			
11-			
12-			
13-			
14-			

Disiplin Soruşturma Dosyası Dizi Pusulası'nın toplam ... (.....) adet, ... sayfadan ibaret olduğu tasdik olunarak teslim edilmiştir/alınmıştır.

Teslim eden:

İmza :
Tarih :
Adı soyadı :

Teslim alan:

İmza :
Tarih :
Adı soyadı :

(Soruşturma dosyasının Dekanlığa/Müdürlüğe sunulması)

GİZLİ

.././201.

(Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığına/
Müdürlüğüne

İlgi : (Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı)
Dekanlığının/ Müdürlüğünün .././201. tarih ve sayılı yazısı.

İlgi yazı ile, (soruşturulan) hakkında (isnat edilen fiil)'ini işlediği iddiası ile, .././201....
tarihinde, makamınızca başlatılan disiplin soruşturmasında soruşturmacı olarak
görevlendirildim.

.. / .. / 201. tarihinde başlatılan disiplin soruşturması, (bir kez uzatma isteğinde
bulunularak) .. / .. / 201. tarihinde tamamlanmıştır.

Konu ile ilgili " Soruşturma Dosyası" ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

İmza

Adı Soyadı
Soruşturmacı

Ek :
Disiplin Soruşturma Dosyası (2 adet)

(Savunma Davetiyesi)

GİZLİ

Sayı :
Konu : Savunma davetiyesi

.. / .. / 201.

Sayın (Varsa unvan).(Adı ve Soyadı)...
... (Görevi) ...

Hakkınızda yapılan .././201. Tarih ve sayılı soruşturmanın "Soruşturma Raporu" 'nda size isnat edilen suçu/suçları yaptığınızla ilgili 2547 sayılı Kanuna 53/... maddesine göre sübuta erdiği ve tecziye edilmeniz teklifi getirilmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/A-c maddesi uyarınca tekrar savunma hakkınız bulunmaktadır.

Olayla ilgili olarak tebliği aldığınız tarihten itibaren 7 gün içinde savunmanızı varsa ek belgeleri ile birlikte yazılı olarak tarafıma iletmenizi; bu süre içinde son savunma vermediğiniz takdirde savunmadan vazgeçmiş sayılarak, mevcut delillere göre hakkınızda karar verileceğini bilmenizi önemle rica ederim.

İmza

(Varsa unvan) Adı ve Soyadı
Disiplin Amiri

(Son savunmayı ceza vermeye yetkili amir veya disiplin kurulu ister. Verilecek süre 7(yedi) günden az olamaz.)

(Soruşturulana savunmaya davet yazısının teslim alındı tutanağı)

GİZLİ

TESLİM ve TEBLİĞ BELGESİ

(Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığının/Müdürlüğünün .. / .. / 201. tarih ve sayılı yazıları gereği hakkımdaki iddialarla ilgili tekrar savunma yapmamı içeren çağrı yazısını (ve eklerini) elden teslim aldım/tebellüğ ettim.

Teslim eden:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

Teslim alan:

İmza :

Tarih/saat :

Adı soyadı :

(PERSONEL- DİSİPLİN) Ek: 22
(Kınama Cezası Yerine Alt Ceza Uygulamalı Uyarma Cezası İçin Örnek Bildirim Yazısı)

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

SAYI:.....
KONU:

.././20..

Sayın;

.././20... Tarihinde eyleminde bulunmanız nedeniyle hakkınızda yapılan disiplin soruşturması sonucunda suçunu işlediğiniz anlaşıldığından, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53.(b)2. maddesi gereğince KINAMA cezası ile cezalandırılmanız gerekmekte ise de, geçmiş çalışmalarınızın olumlu olması/ödül/başarı belgesi almış olmanız nedeniyle aynı Kanunun 53/D. maddesi uygulanarak, bir alt ceza olan ilgili Kanunun 53.(b)1. maddesi uyarınca UYARMA cezası ile cezalandırılmanıza karar verilmiştir.

Verilen cezaya karşı işbu yazının tarafınıza tebliği tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içindeFakülte/Yüksekokul Disiplin Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilirsiniz.

Bilgilerinizi rica ederim.

.....
Dekan/Müdür/..... Sekreteri
(Disiplin Amiri)

(Aynı şablon, disiplin amirince doğrudan verilen diğer alt ceza bildirimlerinde de uygulanabilir.)

(PERSONEL- DİSİPLİN) Ek: 23
(İndirimsiz Kınama Cezası İçin Örnek Bildirim Yazısı)

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

SAYI:
KONU: Ceza Bildirimi.

.././20..

Sayın;
.....

.././20... Tarihinde eyleminde bulunmanız nedeniyle hakkınızda yapılan disiplin soruşturması sonucunda suçunu işlediğiniz anlaşıldığından, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53.(b)2. maddesi gereğince KINAMA cezası ile cezalandırılmanıza, daha önce disiplin cezası aldığınızdan/daha önce de şeklinde olumsuz çalışmalarınız görüldüğünden, hakkınızda aynı Kanunun 53/D. maddesine göre bir alt ceza uygulanmasına yer olmadığına karar verilmiştir.

Verilen cezaya karşı işbu yazının tarafınıza tebliği tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içinde Fakülte/Yüksekokul Disiplin Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilirsiniz.

Bilgilerinizi rica ederim.

.....
Dekan/.....Müdürü/..... Sekreteri
(Disiplin Amiri)

(Altı çizili olan hallerden sanık için geçerli olanlar bu kısma yazılacaktır.)

(Disiplin amirince doğrudan verilen diğer cezalarda da aynı şablon uygulanabilir.)

(PERSONEL- DİSİPLİN) Ek: 24
(Disiplin Kurulunca Verilen Alt Ceza Uygulamalı
Aylıktan Kesme Cezası İçin Örnek Bildirim Yazısı)

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

SAYI:.....
KONU:

.././20..

Sayın;
.....

.././20... Tarihinde eyleminde bulunmanız nedeniyle hakkınızda yapılan disiplin soruşturması sonucunda, suçunu işlediğiniz anlaşıldığından, Disiplin (Yönetim) Kurulunun ekli .././20.. tarih ve sayılı kararı ve .././20.. tarihli Rektörlük onayına istinaden, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53.(b)3. maddesi gereğince Aylıktan veya ücretten kesme cezası ile cezalandırılmanız gerektiğine, ancak geçmiş çalışmalarınızın olumlu olması/ödül/başarı belgesi almış olmanız nedeniyle aynı Kanunun 53/D. maddesi uygulanarak, bir alt ceza olan ilgili Kanunun 53.(b)2. maddesi uyarınca Kınama cezası ile cezalandırılmanıza karar verilmiştir.

Verilen cezaya karşı işbu yazının tarafınıza tebliği tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içinde Üniversite Disiplin Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilirsiniz.

Bilgilerinizi rica ederim.

.....
Rektör

EKİ: 1- Disiplin (Yönetim) Kurulu Kararı
2- Rektörlük Onayı.

(PERSONEL- DİSİPLİN) Ek: 25
(Doğrudan (İndirimsiz) Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezası İçin Örnek Tebliğ Yazısı)

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

SAYI:.....
KONU:

.././20..

Sayın;

.././20... Tarihinde eyleminde bulunmanız nedeniyle hakkınızda yapılan disiplin soruşturması sonucunda, suçunu işlediğiniz anlaşıldığından, Disiplin (Yönetim) Kurulunun ekli .././20.. tarih ve sayılı kararı ve .././20.. tarihli Rektörlük onayına istinaden, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53.(b)3 maddesi gereğince Aylıktan veya ücretten Kesme cezası ile cezalandırılmanıza, daha önce disiplin cezası aldığınızdan/ geçmişteki davranışlarınız olumsuz olduğundan hakkınızda aynı Kanunun 53/D. Maddesinin uygulanmasına yer olmadığına karar verilmiştir.

Verilen cezaya karşı işbu yazının tarafınıza tebliği tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içinde Üniversite Disiplin Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilirsiniz.

Bilgilerinizi rica ederim.

.....
Rektör

EKİ: 1- Disiplin (Yönetim) Kurulu Kararı
2- Rektörlük Onayı.

(PERSONEL- DİSİPLİN) Ek: 26
(Tekerrür Nedeniyle Artırılan Ceza İçin Örnek Tebliğ Yazısı)

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

SAYI:.....
KONU:

.././20..

Sayın;

.././20... Tarihinde eyleminde bulunmanız nedeniyle hakkınızda yapılan disiplin soruşturması sonucunda, suçunu işlediğiniz anlaşıldığından, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53.(b)2. maddesi gereğince KINAMA cezası ile cezalandırılmanız gerekmekte ise de, aynı suçu daha önce de işlemiş olmanız sebebiyle ceza aldığınızdan, tekerrür nedeniyle aynı Kanunun 53/D. maddesi uygulanarak bir üst ceza olan 1/30 ORANINDA AYLIKTAN veya ÜCRETEN KESME cezası ile cezalandırılmanıza karar verilmiştir.

Verilen cezaya karşı işbu yazının tarafınıza tebliği tarihinden itibaren Üniversite Disiplin Kuruluna yazılı olarak itirazda bulunabilirsiniz.

Bilgilerinizi rica ederim.

.....
..... Sekreteri/Müdür/Dekan

EK: Daha Önce Alınan Tekerrüre Esas Ceza Yazısı.

(Brüt ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.)

DEVLET MEMURLARI KANUNU ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Kanun Numarası : 657
Kabul Tarihi : 14/7/1965
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 23/7/1965 Sayı : 12056
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 4 Sayfa : 3044

*Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için bakınız
"Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı"
Cilt:2 Sayfa: 805*

*Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren
yönetmelikler için, "Yönetmelikler Külliyatı" nın kanunlara göre
düzenlenen nümerik fihristine bakınız.*

Not: RG.: 9 Aralık 2016 CUMA-Sayı:29913 Kanun No: 6764-Kabul Tarihi: 02/12/2016 bakınız.

- (1) a- 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 30 uncu maddesi ile Kanunlarda geçen "Devlet Personel Dairesi" ibaresi "Devlet Personel Başkanlığı" olarak değiştirilmiştir.
b- 29/11/1984 tarihli ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesine göre; 657 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerinde, 13/12/1960 gün ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yapılan atıflar 8/6/1984 gün ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddelerine yapılmış sayılır.
- (2) Bu Kanunda, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda, 5302 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı, söz konusu Kanunun 70 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.
- (3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 84 üncü maddesiyle; bu Kanunda belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak, 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda

BÖLÜM: 7
Disiplin

Disiplin amiri ve disiplin cezaları:

Madde 124 – (Değişik birinci fıkrası: 29/11/1984 - KHK 243/25 md.) Disiplin amirleri; kurumların kuruluş ve görev özellikleri dikkate alınarak Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşüne dayanılarak özel yönetmeliklerinde tayin ve tesbit edilecek amirlerdir.

(Değişik: 12/5/1982 - 2670/30 md.) Kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin Devlet memuru olarak emrettiği ödevleri yurt içinde veya dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre 125 inci maddede sıralanan disiplin cezalarından birisi verilir.

Disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller:

Madde 125 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/31 md.)

Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

A - Uyarma: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,

b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek,

c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

d) Usulsüz müracaat veya şikâyetle bulunmak,

e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,

g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

B - Kınama: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,

b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,

c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,

d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

e) Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,

g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,

h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,

i) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,

j) Verilen emirlere itiraz etmek,

k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,

l) Kurumların huzur, sükün ve çalışma düzenini bozmak.

m) (Ek:17/9/2004-5234/1 md.)Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demec vermek.

C - Aylıktan kesme: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,

b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,

c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,

d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,

e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,

f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,

g) (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)

h) (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)

i) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

j) (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)

D - Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,

b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,

c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,

d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,

e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,

f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,

g) **(Mülga:17/9/2004-5234/33 md.)**

h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,

ı) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,

j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,

k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,

l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek, m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda dönmek,

n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,

o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

E - Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu

hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak.⁽¹⁾

b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,

c) Siyasi partiye girmek,

d) Özürsüz olarak (...) ⁽²⁾ bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,

e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,

f) **(Değişik: 13/2/2011-6111/111 md.)** Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,

g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,

h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,

⁽¹⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 111 inci maddesiyle, bu maddenin (E) bendinin (a) alt bendinde yer alan

“engelleme” ibaresi “kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

⁽²⁾ Bu aradaki “kesintisiz 10 gün veya” ibaresi 29/11/1984 tarih ve K.H.K.-243/26. Md. ile metinden çıkarılmıştır.

ı) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,

j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,

k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. ⁽¹⁾

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 111 inci maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “sicilden” ibaresi “özlük dosyasından” ve üçüncü fıkrasında yer alan “iyi veya çok iyi derecede sicil alan” ibaresi “ödül veya başarı belgesi alan” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Yukarıda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerde nitelik ve ağırlıkları itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri kadroların son kademelerinde bulunan Devlet memurlarının, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının ¼'ü – ½'si kesilir ve tekerrüründe görevlerine son verilir.

Özel kanunların disiplin suçları ve cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır.

Yukarıda yazılı disiplin kovuşturmasının yapılmış olması, fiilin genel hükümler kapsamına girmesi halinde, sanık hakkında ayrıca ceza kovuşturması açılmasına engel teşkil etmez.

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar:

Madde 126 – (Değişik birinci fıkra: 29/11/1984 - KHK 243/27 md.) Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.

(Değişik fıkralar: 12/5/1982 - 2670/32 md):

Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir.

Disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulunun ayrı bir ceza tayinine yetkisi yoktur, cezayı kabul veya reddeder. Ret halinde atamaya yetkili amirler 15 gün içinde başka bir disiplin cezası vermekte serbesttirler.

Özel kanunların disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullarla ilgili hükümleri saklıdır.

Zamanaşımı:

Madde 127 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/33 md.)

Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına,

b) Memurluktan çıkarma cezasında altı ay içinde disiplin kovuşturmasına, Başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Karar süresi:

Madde 128 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/34 md.)

Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren 15 gün içinde vermek zorundadırlar.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren hallerde soruşturma dosyası, kararını bildirmek üzere yetkili disiplin kuruluna 15 gün içinde tevdi edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren 30 gün içinde soruşturma evrakına göre kararını bildirir.

Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami altı ay içinde bu kurulca, karara bağlanır.

Yüksek disiplin kurullarının karar usulü, memurun hakkı: ⁽¹⁾

Madde 129 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/35 md.)

Yüksek disiplin kurulları kendilerine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.

Hakkında memurluktan çıkarma cezası istenen memur, (...) ⁽²⁾ soruşturma evrakını incelemeye, tanık dinletmeye, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkında sahiptir. ⁽²⁾

Savunma hakkı:

Madde 130 – Devlet memuru hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez.

Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 7 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

⁽¹⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "sicil dosyasını" ibaresi "özlük dosyasını" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

⁽²⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "sicil dosyası hariç," ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi:

Madde 131 – Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez.

Memurun ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz.

(Ek: 6/10/1983 - 2910/1 md.) 160 sayılı Devlet Personel Dairesi Kurulması Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda çalışan personel hakkında; görevden doğan veya görevi sırasında işledikleri suçlarla kişisel suçları sebebiyle Cumhuriyet savcıları veya askeri savcılar veya sorgu hakimlikleri veya Memurun Muhakematı hakkında Kanun uyarınca yetkili kurullarca yapılan soruşturma sonunda düzenlenen takipsizlik, meni muhakeme, iddianame, talepname veya lüzumu muhakeme karar suretleri ile ilgili mahkemelerce verilen kesinleşmiş karar suretleri bu personelin bağlı olduğu bakanlık veya kurum veya kuruluşa gönderilir.⁽¹⁾

Uygulama:

Madde 132 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/36 md.)

Disiplin cezaları verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır.

Aylıktan kesme cezası, cezanın verilmiş tarihini takip eden aybaşında uygulanır.

Verilen disiplin cezaları üst disiplin amirine, Devlet memurluğundan çıkarma cezası ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.⁽²⁾

⁽¹⁾ 29/11/1984 tarih ve 243 sayılı K.H.K.'nin 55 nci maddesi uyarınca 13/12/1960 tarih ve 160 sayılı kanununun 4 üncü maddesine yapılan atıflar, 8/6/1984 gün ve 217 sayılı K.H.K.'nin ilgili maddesine yapılmış sayılmaktadır. Bu bakımdan bu maddede zikredilen 4 üncü madde, 217 sayılı K.H.K.'nin 2 nci maddesi olarak dikkate alınmalıdır.

⁽²⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 112 inci maddesiyle, bu fıkra yer alan "sıralı sicil amirine" ibaresi "üst disiplin amirine" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(Değişik dördüncü fıkra: 13/2/2011-6111/112 md.) Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar.

(Mülga beşinci fıkra: 13/2/2011-6111/112 md.)

Disiplin cezalarının bir süre sonra özlük dosyasından silinmesi:⁽¹⁾

Madde 133 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/37 md.)

Disiplin cezaları memurun özlük dosyasına işlenir. Devlet memurluğundan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından 5 sene, diğer cezaların uygulanmasından 10 sene sonra atamaya yetkili amire başvurarak, verilmiş olan cezalarının özlük dosyasından silinmesini isteyebilir.

Memurun, yukarıda yazılan süreler içerisindeki davranışları, bu isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, isteğinin yerine getirilmesine karar verilerek bu karar özlük dosyasına işlenir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının özlük dosyasından çıkarılmasında disiplin kurulunun mütalaası alındıktan sonra yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Disiplin kurulları ve disiplin amirleri:

Madde 134 – (Değişik: 2/2/1981 - 2381/2 md.)

Disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere Kurum merkezinde bir Yüksek Disiplin Kurulu ile her ilde, bölge esasına göre çalışan kuruluşlarda bölge merkezinde ve kurum merkezinde ayrıca Milli Eğitim müdürlüklerinde birer Disiplin Kurulu bulunur.⁽²⁾

(Değişik: 12/2/1982 - 2670/38 md.) Bu kurulların kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü, hangi memurlar hakkında karar verebilecekleri ve disiplin amirlerinin tayin ve tespitinde uygulanacak esaslar ile bunların yetki ve sorumlulukları gibi hususlar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İtiraz:

Madde 135 – (Değişik: 13/2/2011-6111/113 md.)

Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.

İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.

Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.

İtiraz süresi ve yapılacak işlem:

Madde 136 – (Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

⁽¹⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle, bu maddenin madde başlığında yer alan “sicilden” ibaresi“ özlük dosyasından”, birinci fıkrasında yer alan “siciline” ibaresi “özlük dosyasına”, “sicil dosyasından” ibaresi“özlük dosyasından”, ikinci fıkrasında yer alan “sicil dosyasına” ibaresi “özlük dosyasına”, üçüncü fıkrasında yer alan “sicilden silinmesinde” ibaresi “özlük dosyasından çıkarılmasında” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

⁽²⁾ Bu fıkra için bu kanun sonunda yer alan işlenemeyen hükümler kısmındaki 2/2/1981 tarih ve 2381 sayılı Kanunun geçici maddesine bakınız.

BÖLÜM: 8 Görevden Uzaklaştırma

Görevden uzaklaştırma:

Madde 137 – Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.

Görevden uzaklaştırma tedbiri, soruşturmanın herhangi bir safhasında da alınabilir.

Yetkililer:

Madde 138 – Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.

a) Atamaya yetkili amirler;

b) Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;

c) İllerde valiler;

ç) İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

Görevden uzaklaştıran amirin sorumluluğu:

Madde 139 – (Değişik: 23/12/1972 - KHK 2/1 md.)

Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Memuru görevden uzaklaştırdıktan sonra memur hakkında derhal soruşturmaya başlamayan, keyfi olarak veya garaz veya kini dolayısıyla bu tasarrufu yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılın amirler, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma:

Madde 140 – Haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan Devlet memurları da 138 inci maddedeki yetkililer tarafından görevden uzaklaştırılabilirler.

Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü:

Madde 141 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK/12; Aynen kabul; 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

Tedbirin kaldırılması:

Madde 142 – Soruşturma sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmayan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, 138 inci maddedeki yetkililerce (Müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılanlar hakkında atamaya yetkili amirlerce) derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirini kaldırmayan görevli hakkında 139 uncu madde hükmü uygulanır.

Memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller:

Madde 143 – Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce:

- a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;
- b) Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler;
- c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;
- ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında amirin takdiri:

Madde 144 – 140 ıncı ve 142 nci maddelerde 143 üncü maddenin a, b, c fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devama engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir.

Süre:

Madde 145 – Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceleyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder.

**YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU
(İLGİLİ MADDELER)**

Kanun Numarası : 2547
Kabul Tarihi : 4/11/1981
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 6/11/1981 Sayı : 17506
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 21 Sayfa : 3

Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için bakınız
"Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı"
Cilt: 2 Sayfa: 1187

Not: RG.: 9 Aralık 2016 tarih-Sayı:29913 Kanun No: 6764-Kabul Tarihi: 02/12/2016 bakınız.

Unvanların korunması:

Madde 29 – Öğretim üyeleri, bu kanunda yazılı hükümler dışında kazanmış oldukları akademik unvanlardan yoksun bırakılamazlar.

Başka bir işe geçmek, emekli olmak veya çekilmek ya da işten çekilmiş sayılmak yoluyla öğretim görevinden ayrılanlar, akademik unvanlarını taşıyabilirler. Ancak profesörlük, doçentlik veya yardımcı doçentlik unvanlarını kazananlar her unvan dönemi içinde yükseköğretim kurumlarında fiilen iki yıl görev yapmadıkları takdirde yükseköğretim kurumları dışındaki çalışmalarında bu unvanı kullanamazlar.

**DOKUZUNCU BÖLÜM
Disiplin ve Ceza İşleri**

Genel esaslar:

Madde 53 –

a. (Değişik: 2/12/2016 - 6764/26 md.) Yükseköğretim Kurulu Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının; rektör, üniversitenin; bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürü, bağımsız vakıf meslek yüksekokulunun; dekan, fakültenin; enstitü ve yüksekokul müdürleri, enstitü ve yüksekokulların; kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün; bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

b. (Değişik: 2/12/2016 - 6764/26 md.) Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, memur ve diğer personeline uygulanabilecek disiplin cezaları uyarı, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır.

A-Uyarı: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazılı ile bildirilmesidir.

Uyarı cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,
- Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek,
- Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- Usulsüz müracaat veya şikâyette bulunmak,
- Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,
- Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,
- Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,
- Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

657 DMK
125-A

(1) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için **uyarı cezasını gerektiren fiiller şunlardır:**

- Yetkili makamların bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.

- b) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.
c) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.

<p>B-Kınama: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır: a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak, b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek, c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak, d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak, e) Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak, f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek, g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak, h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak, ı) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak, j) Verilen emirlere itiraz etmek, k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak, l) Kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak. m) (Ek:17/9/2004-5234/1 md.)Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.</p>

657 DMK
125-B

(2) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için **kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:**

- a) Yetkili makamların görevle ilgili bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.
b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.
c) Resmi ilan, afiş, program, yazı ve benzeri dokümanları koparmak, yırtmak veya tahrif etmek.
d) Üniversite veya bağılı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.
e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.
f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.
g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.
h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.
ı) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.
j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.
k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.
l) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.
m) İçeriği itibarıyla şiddet, terör ve nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.
n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.

C-Aylıktan kesme: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,
- Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,
- (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)
- (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)
- Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)

657 DMK
125-C

(3) Aylıktan veya ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında brüt aylıktan; vakıf yükseköğretim kurumlarında brüt ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için aylıktan veya ücretten kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak amacıyla dışarı yaymak.
- Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.
- Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.
- Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.
- Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.
- Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.
- Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.
- Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gereksiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.
- Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.
- Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.

D- Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- (Mülga:17/9/2004-5234/33 md.)
- Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
- Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
- Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,

657 DMK
125-D

- k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
- l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek, m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemededen yurda dönmek,
- n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
- o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında bulunulan kademedeki ilerlemenin, fiilin ağırlık derecesine göre bir ila üç yıl arasında durdurulması; vakıf yükseköğretim kurumlarında ise fiilin ağırlık derecesine göre üç ila altı ay süreyle brüt ücretten 1/4 ila 1/2 arasında kesintiye gidilmesidir. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.
- b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.
- c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.
- d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.
- e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.
- f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.
- g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.
- h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.
- ı) Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak.

(5) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma: Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil, başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.

E- Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak⁽¹⁾
- b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,
- c) Siyasi partiye girmek,
- d) Özürsüz olarak (...) ⁽²⁾ bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,
- e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
- f) **(Değişik: 13/2/2011-6111/111 md.)** Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,

- g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,

⁽¹⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 111 inci maddesiyle, bu maddenin (E) bendinin (a) alt bendinde yer alan

“engelleme” ibaresi “kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

⁽²⁾ Bu aradaki “kesintisiz 10 gün veya” ibaresi 29/11/1984 tarih ve K.H.K.-243/26. Md. ile metinden çıkarılmıştır.

- ı) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.
Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekrarründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. ⁽¹⁾
Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 111 inci maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “sicilden” ibaresi “özlük dosyasından” ve üçüncü fıkrasında yer alan “iyi veya çok iyi derecede sicil alan” ibaresi “ödül veya başarı belgesi alan” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

657 DMK
125-E

(6) Kamu görevinden çıkarma: Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek.
b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.
c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.
d) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.
e) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.
f) Kurumun bilişim sistemlerinin işleyişini kasten engellemek veya bozmak.

c. (Değişik: 14/4/1982 - 2653/3 md.) **Ceza soruşturması usulü:**

Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi ya da doğrudan soruşturma başlatılması hâlinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

(1) İlk soruşturma: Yükseköğretim Kurulu Başkanı için, kendisinin katılmadığı, Milli Eğitim Bakanının başkanlığındaki bir toplantıda, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek en az üç kişilik bir kurulca, diğerleri için, Yükseköğretim Kurulu Başkanınca veya diğer disiplin amirlerince doğrudan veya görevlendirecekleri uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır. Öğretim elemanlarından soruşturmacı tayin edilmesi halinde, bunların, hakkında soruşturma yapılacak öğretim elemanının akademik unvanına veya daha üst akademik unvana sahip olmaları şarttır.

(2) Son soruşturmanın açılıp açılmamasına;

- a) Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştayın 2 nci Dairesi,

- b) Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumu rektörleri, rektör yardımcıları ile üst kuruluş genel sekreterleri hakkında, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek üç kişilik kurul,
- c) Üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında, rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarında oluşacak üç kişilik kurul,
- d) Öğretim elemanları, fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterleri hakkında üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından oluşturulacak üç kişilik kurul,
- e) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında, mahal itibarıyla yetkili idare kurulu, Karar verir.

f) Yükseköğretim Kurulu ile üniversite yönetim kurullarınca oluşturulacak kurullarda görevlendirilecek asıl ve yedek üyeler bir yıl için seçilirler. Süresi sona erenlerin tekrar seçilmeleri mümkündür.

(3) Son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurullar üye tamsayısı ile toplanır. Kurullara ilk soruşturmayı yapmış olan üyeler ile haklarında karar verilecek üyeler katılamazlar. Noksanlar yedek üyelerle tamamlanır. Diğer hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştayın 2 nci Dairesinde verilen lüzum-u muhakeme kararına itiraz ile men-i muhakeme kararlarının kendiliğinden incelenmesi Danıştayın İdari İşler Kuruluna aittir. Diğer kurullarca verilen lüzum-u muhakeme kararına ilgililerce yapılacak itiraz ile men-i muhakeme kararları kendiliğinden Danıştay 2 nci Dairesince incelenerek karara bağlanır. Lüzum-u muhakemesi kesinleşen Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyelerinin yargılanması Yargıtay ilgili ceza dairesine, temyiz incelemesi Ceza Genel Kuruluna, diğer görevlilerin yargılanmaları suçun işlendiği yer adliye mahkemelerine aittir.

(5) Değişik statüdeki kişilerin birlikte suç işlemeleri halinde soruşturma usulü ve yetkili yargılama mercii görev itibarıyla üst dereceliye göre tayin olunur.

(6) Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve rektörlerin 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı yapılacak ceza soruşturmasında yukarıda belirtilen ceza kovuşturması usulü tatbik edilir. Bunlar dışında kalan tüm görevliler için 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun hükümleri uygulanır. 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı kanuni kovuşturma için gereken izin, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri ve bu kuruluşların memurları (Üniversitelerarası Kurul memurları dahil) hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanından, üniversite yöneticileri ve öğretim elemanları ile memurlar hakkında üniversite rektörlerinden alınır.

(7) İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükûn, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde, yukarıda yazılı usuller uygulanmaz; bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı doğrudan yapar.

(8) Bu Kanunda yer almamış hususlarda 4 Şubat 1329 tarihli Memurin Muhakematı Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Disiplin soruşturması ve savunma hakkı:

MADDE 53/A- (Ek: 2/12/2016 - 6764/27 md.)

Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır:

a) Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptırılmaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir.

b) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.

c) Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.

d) Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.

e) Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.

- f) Soruşturulananın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.
- g) Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiyi başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.
- h) Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.
- ı) Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.
- j) Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.
- k) Soruşturmanın gizliliği esastır.
- l) Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.
- m) Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.
- n) Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerektiğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.
- o) Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır:

- a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.
- b) Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.
- c) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir. Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

Görevden uzaklaştırma:

MADDE 53/B- (Ek: 2/12/2016 - 6764/28 md.)

Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında üç ay süreyle alınabilir. Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif edebilirler. Bu sürenin bitiminde tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Üst Kuruluş Başkanları ile Devlet yükseköğretim kurumlarında atamaya yetkili amirler, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokullarında müdürler yetkilidir. Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen on işgünü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden uzaklaştırma işlemini keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması hâlinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.

Zamanaşımı:

MADDE 53/C- (Ek: 2/12/2016 - 6764/29 md.)

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarında bir ay içinde,

b) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında altı ay içinde, disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil açısından altı yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması hâlinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi:

MADDE 53/Ç- (Ek: 2/12/2016 - 6764/30 md.)

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile verilir.

c) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

d) Rektörler, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri ve dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

e) Aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden ve kamu görevinden çıkarma cezaları gerektiren fiillerle ilgili olarak öğretim elemanları hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı disiplin amiri sıfatıyla doğrudan soruşturma açabilir. Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar Yüksek Disiplin Kurulunca verilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Disiplin cezası verilmesinde uygulanacak temel ilkeler:

MADDE 53/D- (Ek: 2/12/2016 - 6764/31 md.)

Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekrarründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekrarrü nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekrarrüre esas alınmaz.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanmaması halinde brüt aylıklarının 1/4'ü ile 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezaları, verildikleri tarihten itibaren, aylıktan veya ücretten kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan veya ücretten kesme cezası alanlar üç yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar beş yıl boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların görevleri kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.

Disiplin kurullarının teşekkülü:

MADDE 53/E- (Ek: 2/12/2016 - 6764/32 md.)

Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.

Üniversite disiplin kurulu rektör dışındaki üniversite yönetim kurulu üyelerinden oluşur; kurula akademik olarak en kıdemli profesör üye başkanlık eder. Üniversite bağlı birimlerinin yönetim kurulları aynı zamanda disiplin kurulu olarak görev yapar. Bu birimlerin disiplin kurullarında dekan veya müdür yer alamaz. Bu durumda ilgili disiplin kuruluna kurul üyelerinden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

Yükseköğretim Kurulu personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında, I. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire başkanlarından teşekkül eder.

Üniversitelerarası Kurul personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder.

Yüksek Disiplin Kurulu hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve yardımcı doçentler, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde yardımcı doçentler ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.

Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır.

İtiraz:

MADDE 53/F- (Ek: 2/12/2016 - 6764/33 md.)

Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna, dekanlar için üniversite disiplin kuruluna, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür.

İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir.

İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.

Özlük dosyasında saklama:

MADDE 53/G- (Ek: 2/12/2016 - 6764/34 md.)

Disiplin cezaları ilgililerin özlük dosyalarında saklanır.

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanmasından itibaren on yıl sonra atamaya yetkili amire başvurularak verilmiş olan cezaların özlük dosyasından silinmesi talep edilebilir. İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNA GÖRE CEZA SORUŞTURMASI

1. YÜKSEKÖĞRETİM MEVZUATI (İLGİLİ HÜKÜMLER)*

A. Yükseköğretim Kanununun İlgili Hükümleri

DOKUZUNCU BÖLÜM

Disiplin ve Ceza İşleri

Genel Esaslar:

Madde 53-

A) Yükseköğretim Kurul Başkanı, Yükseköğretim Kurulu ile üniversite rektörlerinin, rektör üniversitenin, dekan fakültenin, enstitü ve yüksekokul müdürleri enstitü ve yüksekokulların, bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de sekreterlik personelinin disiplin amirleridir. Üniversite ve bağlı birimlerinin yönetim kurullar aynı zamanda disiplin kurulu olarak görev yaparlar. Disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve yardımcı doçentler, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde de yardımcı doçentler disiplin kurullarına alınmazlar.

B) (**Değişik 1/3/2014-6528/7 md.**) Öğretim elemanları, memur ve diğer personele uygulanabilecek disiplin cezaları uyarı, kınama, yönetim görevinden ayrılma, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır. Hangi fiillere hangi disiplin cezasının uygulanacağı, bu bentte sayılan kişilerin disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkileri, Devlet memurlarına uygulanan usul ve esaslar da göz önüne alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir.

C) (**Değişik: 14.4.1982-2653/3 md.**) Ceza soruşturması usulü:

Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli Öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurların görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

(1) İlk Soruşturma:

Yükseköğretim Kurulu Başkanı için, kendisinin katılmadığı, Milli Eğitim Bakanının başkanlığındaki bir toplantıda, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek en az üç kişilik bir kurulca, diğerleri için, Yükseköğretim Kurulu Başkanınca veya diğer disiplin amirlerince doğrudan veya görevlendirecekleri uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır.

Öğretim elemanlarından soruşturmacı tayin edilmesi halinde, bunların, hakkında soruşturma yapılacak öğretim elemanlarının akademik unvanına veya daha üst akademik unvana sahip olmaları şarttır.

(2) Son soruşturmanın açılıp-açılmamasına;

a) Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştay'ın 2'nci Dairesi,

b) Üniversite rektörleri, rektör yardımcıları ile üst kuruluş genel sekreterleri hakkında, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek üç kişilik kurul,

*Bu bölüm Bahattin DUMAN' ın Yükseköğretim Ceza ve Disiplin Soruşturması kitabından olduğu gibi alınmıştır.

- c) Üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında, rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarında oluşacak üç kişilik kurul,
- d) Öğretim elemanları, fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterleri hakkında üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından oluşturulacak üç kişilik kurul,
- e) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında, mahal itibariyle yetkili idare kurulu,

Karar verir.

- f) Yükseköğretim Kurulu ile üniversite yönetim kurullarınca oluşturulacak kurullarda görevlendirilecek asil ve yedek üyeler bir yıl için seçilirler.
Süresi sona erenlerin tekrar seçilmesi mümkündür.
- (3) Son soruşturmanın açılıp-açılmamasına karar verecek kurullar üye tamsayısı ile toplanır. Kurullara ilk soruşturmayı yapmış olan üyeler ile haklarında karar verilecek üyeler katılamazlar. Noksanlar yedek üyelerle tamamlanır. Diğer hususlarda bu Kanunun 61' inci maddesi hükümleri uygulanır.
- (4) Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştay'ın 2'nci Dairesinde verilen lüzum-u muhakeme kararına itiraz ile men-i muhakeme kararları kendiliğinden incelenmesi Danıştay'ın İdari İşler Kuruluna aittir. Diğer kurullarca verilen lüzum-u muhakeme kararına ilgililerce yapılacak itiraz ile men-i muhakeme kararları kendiliğinden Danıştay 2'nci Dairesince incelenerek karara bağlanır. Lüzum-u muhakemesi kesinleşen Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyelerinin yargılanması Yargıtay ilgili ceza dairesine, temyiz incelemesi Ceza Genel Kuruluna, diğer görevlilerin yargılanmaları suçun işlendiği yer adliye mahkemelerine aittir.
- (5) Değişik statüdeki kişilerin birlikte suç işlemeleri halinde soruşturma usulü ve yetkili yargılama mercii görev itibariyle üst dereceye göre tayin olunur.
- (6) Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve rektörlerin 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı yapılacak ceza soruşturmasında yukarıda belirtilen ceza kovuşturması usulü tatbik edilir. Bunlar dışında kalan tüm görevliler için 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun hükümleri uygulanır.
1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı kanuni kovuşturma için gereken izin, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri ve bu kuruluşların memurları (Üniversitelerarası Kurul memurları dahil) hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanından, üniversite yöneticileri ve Öğretim elemanları ile memurlar hakkında üniversite rektörlerinden alınır.
- (7) İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükun, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile

ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde, yukarıdaki yazılı usuller uygulanmaz; bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı doğrudan yapar.

(8) Bu Kanunda yer almamış hususlarda 4 Şubat 1329 tarihli Memurin Muhakematı Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

B. Yükseköğretim Denetleme Kurulu Teşkilat, Görev ve Çalışma Usulleri Yönetmeliği (İlgili Hükümler)

Kurulun Görevleri

MADDE 7. Yükseköğretim Denetleme Kurulunun görevleri şunlardır:

- c) Yükseköğretim Kurulu tarafından istenecek disiplin konularını soruşturmak,
- d) Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53. Maddesinin 2653 sayılı Kanun' la değişik (c) fıkrasına göre istenecek soruşturmaları yapmak,
- e) Yükseköğretim Kurumlarındaki denetlemeleri sırasında adli soruşturma veya disiplin soruşturması açılmasını gerektiren olayların tespit edilmesi halinde gerekli onay için durumu Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına iletmek ve tahkikatı yapmak veya dosyayı ait olduğu mercie vermek,
- h) Yükseköğretim Kurulu tarafından istenecek inceleme ve araştırmaları yapmak.

Başkanın Görev ve Yetkileri

MADDE 9. Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

- f) Üyelere, gerektiğinde , çalışma ve denetleme programı dışında görev vermek,
- g) Üyeler tarafından hazırlanan lahiya, rapor ve fezlekeleri Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunmak,
- j) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından ceza ve disiplin soruşturmaları için onay almak,
- k) Üyeler tarafından düzenlenen hakkediş, rapor ve çalışma çizelgelerini incelemek ve onaylamak,
- n) Yükseköğretim Kurulu Başkanının daveti üzerine ve ayda en az bir defa, Yükseköğretim Denetleme Kurulunun çalışmaları ve özellikle yapılan denetleme ve soruşturma sonucu düzenlenen rapor ve fezlekelerden çıkan ve Yükseköğretim Kurulunun ana konularını ilgilendiren genel sonuçlar hakkında Yükseköğretim Kuruluna bilgi vermek,
- r) Her öğretim yılı sonunda, Kurulun durumu ve bir yıllık çalışma sonuçlarını içeren faaliyet raporunu düzenleyerek Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunmak.

Bilgi ve Belge Verme Yükümlülüğü

MADDE 19. Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı, üye ve uzmanları münferiden veya toplu olarak, denetimleri sırasında, Yükseköğretim Kurumlarının her kademesindeki yöneticilerinden yazılı veya sözlü bilgi vermelerini, resmi belgelerin veya kayıtların suretlerini veya gerekli gördüklerinde asıllarını isteyebilirler.

Yükseköğretim Kurumlarının her kademesindeki ilgililer, Yükseköğretim Denetleme Kurulu üye ve uzmanlarının görevlerini yapmaları hususunda kendilerine kolaylık göstermeye ve yardımcı olmaya, yazılı ve sözlü sorularına cevap vermeye, görmeyi ve incelemeyi istedikleri her türlü resmi belge, kayıt ve defterler ile tesisleri itirazsız ve gecikmeksizin göstermeye mecburdurlar.

Soruşturmaya Yetkili Merciler

MADDE 21. Yükseköğretim kurumlarında çalışan yöneticiler ve kadrolu veya sözleşmeli öğretim elemanları ile bu kurumlarda veya üst kuruluşlardaki 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu' na tabi memurların görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlardan dolayı haklarında soruşturma yetkisi, öncelikle Yükseköğretim Kurulu Başkanına veya onun görevlendirmesiyle Kurula aittir.

Ancak rektör, dekan, müdür, genel sekreter ve sekreterler disiplin amiri oldukları görevlilerin suç işlediklerini ve bizzat veya bilvasıta öğrendikleri takdirde, bizzat veya tayin edecekleri yeter sayıda soruşturmacı aracılığı ile soruşturmaya girişmekle beraber, durumdan en seri şekilde ve normal yazışma kanalları içerisinde Yükseköğretim Kurulunun bilgi sahibi olmasını sağlarlar.

Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtığı veya bununla irtibatlı olaylardan dolayı alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz. Daha önce açılmış aynı mahiyette soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtığı soruşturma evrakı ile birleştirilir.

Soruşturma Onay Mercii

MADDE 22. Soruşturma onay mercii sanığın sıralı disiplin amirleridir. Kurul üyeleri veya uzmanlar tarafından yapılacak soruşturmada onay mercii Yükseköğretim Kurulu Başkanındır. Soruşturma izni beklenirken suç delillerinin kaybolmaması için gereken kanuni tedbirler izin talep edince alınır.

İnceleme Soruşturma İsteklerinin Kurula İletilmesi

MADDE 23. Şikayet veya ihbarların yükseköğretim kurumlarınca incelenmesi ve soruşturulması esastır. Muhbir ve şikayetçilerin doğrudan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderdikleri dilekçeler, Başkanlıkça, önce ilgisine göre Hukuk Danışmanlığına veya ilgili birime gönderilir.

Bunlar nitelikleri ve içerikleri itibariyle önemli, denetici veya uzman yeteneği ile denetleme metot ve tekniklerinin kullanılmasını gerekli kılıyor veya herhangi bir şekilde rektörler ile ilgili ise danışmanlık veya birim başkanlıklarınca gerekçeli olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına teklif edilerek tasvip olunduktan sonra Kurula iletilir. Aksi takdirde, gereği için rektörlüklere yazılır. Rektörlüklerden gelecek inceleme ve soruşturma istekleri de yukarıdaki şekilde işleme tabi tutulur.

Yükseköğretim Kurulu Başkanının önemli ve acele bulunduğu ve gizli tutulmasını istediği inceleme, soruşturma konuları doğrudan Yükseköğretim Denetleme Kuruluna iletilebilir.

İnceleme ve Soruşturma Sırasında Yetki

MADDE 24. Soruşturmacılar, tanıklarla, muhbir, sanık ve şikayetçilerin celbi ve ihzarı, dinlenmesi, zabıt, arama gibi ilk tahkikatın icap ettirdiği işlemleri sorgu hakimi yetkisini haiz olarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu' nun 53. maddesinin 2653 sayılı Kanunla değişik (c) fıkrası delaletiyle Memurun Muhakematı Hakkındaki Kanun ile ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri ve kendilerine verilen soruşturma onayı ile bağlı olarak yaparlar.

Soruşturmacıların yetkileri, 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun' a temas eden suçların soruşturulmasında adı geçen Kanun hükümleri ile sınırlıdır.

Soruşturmacılar inceleme ve soruşturma sırasında gerekli gördükleri her türlü defterle, kağıt, belge ve bilgileri ve diğer her türlü yardımları ilgili kuruluştan istemek, görmek ve bunların örneklerini, herhangi bir yolsuzluğun somut delillerini teşkil edenlerin de asıllarını almak; birimlerin kasa, ambar, depolarını ve demirbaşlarını saymak incelemek, lüzum gördüğü taktirde mühür altına almak yetkisine haizdirler.

İşten El Çektirme

MADDE 25. Soruşturmacılar, inceleme ve soruşturmaları sırasında:

a) Kasasını, veznesini, ambar ve deposunu saydırmaktan, para ve para hükmündeki değerli evrakı, ayniyatı, bunların hesap ve defterlerini göstermekten, sorulara cevap vermekten kaçınanları,

b) İrtikap, rüşvet ve zimmeti tespit edilen ya da görevlerini önemli şekilde kötüye kullandıkları görülenleri,

c) Evrakta tahrifat ve sahtecilik yapanları,

d) Soruşturma konusu ağır hapsi gerektirenleri,

2547 sayılı Kanun' un 2653 sayılı Kanun' un 3. maddesi ile değişik 43. maddesinin (c) fıkrasının 8. bendi delaletiyle Memurun Muhakematı Hakkındaki Kanun' un 12. maddesi gereğince işten el çektirilebilirler.

Hakkında tahkikata tevessül olunan görevlinin bu fıkralar haricinde görevi başında kalması sakıncalı görüldüğü veya tahkikatı güçleştireceğine kanaat hasıl olduğu taktirde soruşturmacılar dekan ve profesörleri Yükseköğretim Başkanlığına, diğerlerini atamaya yetkili amire bildirerek işten el çektirme onayını alırlar.

Üniversite rektörlerine ancak Yükseköğretim Kurulunun kararıyla işten el çektirilebilir.

Bütün işten el çektirme işlemleri Yükseköğretim Kuruluna ve atamaya yetkili amire bildirilir.

Soruşturmacı işten el çektirilen görevliyi bu işlemi kendisi yapmış dahi olsa yeniden göreve başlatamaz ancak gerektiğinde atamaya yetkili amire göreve başlatılmasını teklif edebilir.

İşten el çektirilenler ile çektirenler hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu' nun 137.-145. maddelerinde yer alan görevden uzaklaştırma ile ilgili hükümler uygulanır.

Savunma Hakkı ve Savunmaları Yazı ile Alınacak Kimseler

MADDE 26. Rektör, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürleri öğretim üyeleri ile üniversite ve üst kuruluşlar genel sekreterlerinin savunma yazıları alınır. Ancak gerektiğinde, bunların sözlü olarak ifadeleri alınabilir. Diğer görevlilerin sözlü olarak sorguya çekilmesi mümkündür.

Bu husus kayıtlarla hesapların incelenmesine ihtiyaç gösteren hallere ve soruşturmanın mahiyet ve önemine göre soruşturmacı tarafından takdir olunur.

Sanığa kendisine atfedilen suçun neden ibaret olduğu soruşturmacı tarafından ayrı ayrı maddeler halinde bildirilir ve suçun önemine göre savunmada bulunabileceği uygun bir zaman verilir.

Sorgu sırasında veya savunma sonunda sanık tarafından ileri sürülen tanıklar dinlenir ve ortaya konan karşıt deliller göz önünde bulundurulur ve bu deliller usulüne uygun olarak toplanır. Ayrıca sanığın lehinde veya aleyhinde olarak suçun meydana gelip-gelmediğini ortaya koyacak her çeşit delil soruşturmacılar tarafından resen de araştırılıp tespit olunur.

Fezleke Düzenlenmesi Gereken Haller

MADDE 27. Soruşturmacılar yaptıkları inceleme ve soruşturmaları:

- a) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca fezlekeye bağlanmasının gerekli görülmesi,
- b) Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 151. maddesinin son fıkrasına ve 344. maddesine göre şikayet veya şahsi iddianın bulunması,
- c) İhbar olunan konuların açık olması, sabit delillerini havi bulması ve kanunen suç teşkil etmesi

hallerinde fezlekeye bağlanmak zorundadır.

Fezlekelerde Bulunacak Hususlar

MADDE 28. Düzenlenecek fezlekedeki soruşturmanın Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından verilen onay veya ihbar veya şikayet üzerine yahut denetleme sırasında ortaya çıkarılan konulardan ötürü alınan onayla yapıldığı belirtilir. İnceleme ve soruşturmaya başlandığı tarih gösterilir. Sanığın sıfatı ve kimliği, suç konuları, inceleme ve soruşturmanın safhaları ve deliller, sanığın savunması özetlenir. Her suç maddesi ayrı ayrı tahlil edilerek delillere göre suçun sabit olup-olmadığı tartışılır. Sonunda elde edilen delillere göre sanığın yargılanmasının gerekip-gerekmediği, gerekiyorsa uygulanacak kanun maddesi veya maddeleri belirtilir. Delil mahiyetindeki ekler, düzenlenecek dizi pusulası ile birlikte fezlekenin aslına bağlanır.

Rapor Düzenlenmesi Gereken Haller

MADDE 29. Soruşturmacılar yaptıkları inceleme ve soruşturmaların:

- a) Yukarıdaki 27. madde kapsamına girmemesi,
- b) Talebe rağmen soruşturma onayı verilmemiş olması,
- c) Eylem ve işlemlerin hukuki sorumluluğu, disiplin cezasını veya idari bir tasarrufu gerektirmesi,

d) Suçun nevi ve mahiyeti bakımından 1609 sayılı Kanun' un kapsamına girmesi

hallerinde rapor düzenlerler.

MADDE 30. Soruşturmanın uzaması ve bazı idari tedbirlerin bir an önce alınmasının gerektirdiği hallerde, soruşturmacı, asıl fezleke veya raporundan önce bir ön rapor verir.

Genel Denetleme Kuralları

MADDE 31. Üye ve Uzmanlar:

- a) Denetleme veya soruşturma için gidecekleri yeri ve yapacakları işi açıklamamak,
- b) Denetimler esnasında, mesleki yardım hizmeti dışında, icra işlerine fiilen karışmamak,
- c) Defter ve evrak üzerinde, denetim yapıldığını gösteren işaretler müstesna, açıklama ve düzeltme yapmamak,
- d) Görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları, yapacakları soruşturmaları açıklamamak,
- e) Denetim veya soruşturma ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili kimselerin evlerinde misafir kalmamak, hizmet ve ikramlarını kabul etmemek, kendileriyle alış-veriş etmemek veya bu gibilerden borç para almamak,
- f) Gizli yazılarını başkalarına yazdırmamak
gibi denetleme genel kurallarına uyarlar.

CEZA MUHALEMELERİ KANUNU (CMUK)

İlgili Maddeler

Tanıklık

Tanıkların çağırılması

Madde 43 – (1) Tanıklar çağrı kâğıdı ile çağrılır. Çağrı kâğıdında gelmemenin sonuçları bildirilir. Tutuklu işlerde tanıklar için zorla getirme kararı verilebilir. Karar yazısında bu yoldan getirilmenin nedenleri gösterilir ve bunlara çağrı kâğıdı ile gelen tanıklar hakkındaki işlem uygulanır.

(2) Bu çağrı telefon, telgraf, faks, elektronik posta gibi araçlardan yararlanılmak suretiyle de yapılabilir. Ancak, çağrı kâğıdına bağlanan sonuçlar, bu durumda uygulanmaz.

(3) Mahkeme, duruşmanın devamı sırasında hemen dinlenilmesi gerekli görülen tanıkların belirteceği gün ve saatte hazır bulundurulmasını görevlilere yazılı olarak emredebilir.

(4) Cumhurbaşkanı kendi takdiri ile tanıklıktan çekenebilir. Tanıklık yapmayı istemesi halinde beyanı konutunda alınabilir ya da yazılı olarak gönderebilir.

(5) Bu madde hükümleri, kişinin ancak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme önünde tanık olarak dinlenmesi halinde uygulanabilir.

Çağrıya uymayan tanıklar

Madde 44 – (1) Usulüne uygun olarak çağrılıp da mazeretini bildirmeksizin gelmeyen tanıklar zorla getirilir ve gelmemelerinin sebep olduğu giderler takdir edilerek, kamu alacaklarının tahsili usulüne göre ödettilir. Zorla getirilen tanık evvelce gelmemesini haklı gösterecek sebepleri sonradan bildirirse aleyhine hükmedilen giderler kaldırılır.

(2) Fiilî hizmette bulunan askerler hakkındaki zorla getirme kararı askerî makamlar aracılığıyla infaz olunur.

Tanıklıktan çekinme

Madde 45 – (1) Aşağıdaki kimseler tanıklıktan çekenebilir:

- Şüpheli veya sanığın nişanlısı.
- Evlilik bağı kalmasa bile şüpheli veya sanığın eşi.
- Şüpheli veya sanığın kan hısımlığından veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoy.
- Şüpheli veya sanığın üçüncü derece dahil kan veya ikinci derece dahil kayın hısımları.
- Şüpheli veya sanıkla aralarında evlâtlık bağı bulunanlar.

(2) Yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı nedeniyle tanıklıktan çekinmenin önemini anlayabilecek durumda olmayanlar, kanunî temsilcilerinin rızalarıyla tanık olarak dinlenebilirler. Kanunî temsilci şüpheli veya sanık ise, bu kişilerin çekinmeleri konusunda karar veremez.

(3) Tanıklıktan çekenebilecek olan kimselere, dinlenmeden önce tanıklıktan çekenebilecekleri bildirilir. Bu kimseler, dinlenirken de her zaman tanıklıktan çekenebilirler.

Meslek ve sürekli uğraşları sebebiyle tanıklıktan çekinme

Madde 46 – (1) Meslekleri ve sürekli uğraşları sebebiyle tanıklıktan çekenebilecekler ile çekinme konu ve koşulları şunlardır:

- Avukatlar veya stajyerleri veya yardımcılarının, bu sıfatları dolayısıyla veya yüklendikleri yargı görevi sebebiyle öğrendikleri bilgiler.
- Hekimler, diş hekimleri, eczacılar, ebeler ve bunların yardımcıları ve diğer bütün tıp meslek veya sanatları mensuplarının, bu sıfatları dolayısıyla hastaları ve bunların yakınları hakkında öğrendikleri bilgiler.
- Malî işlerde görevlendirilmiş müşavirler ve noterlerin bu sıfatları dolayısıyla hizmet verdikleri kişiler hakkında öğrendikleri bilgiler.

(2) Yukarıdaki fıkranın (a) bendinde belirtilenler dışında kalan kişiler, ilgilinin rızasının varlığı halinde, tanıklıktan çekinemez.

Devlet sırrı niteliğindeki bilgilerle ilgili tanıklık

Madde 47 – (1) Bir suç olgusuna ilişkin bilgiler, Devlet sırrı olarak mahkemeye karşı gizli tutulamaz. Açıklanması, Devletin dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine zarar verebilecek; anayasal düzeni ve dış ilişkilerinde tehlike yaratabilecek nitelikteki bilgiler, Devlet sırrı sayılır.

(2) Tanıklık konusu bilgilerin Devlet sırrı niteliğini taşıması halinde; tanık, sadece mahkeme hâkimi veya heyeti tarafından zâbit kâtabi dahi olmaksızın dinlenir. Hâkim veya mahkeme başkanı, daha sonra, bu tanık açıklamalarından, sadece yüklenen suçlu açıklığa kavuşturabilecek nitelikte olan bilgileri tutanağa kaydettirir.

(3) Bu madde hükmü, hapis cezasının alt sınırı beş yıl veya daha fazla olan suçlarla ilgili olarak uygulanır.

(4) Cumhurbaşkanının tanıklığı söz konusu olduğunda sırrın niteliğini ve mahkemeye bildirilmesi hususunu kendisi takdir eder.

Kendisi veya yakınları aleyhine tanıklıktan çekinme

Madde 48 – (1) Tanık, kendisini veya 45 inci maddenin birinci fıkrasında gösterilen kişileri ceza kovuşturmasına uğratabilecek nitelikte olan sorulara cevap vermekten çekinebilir. Tanığa cevap vermekten çekinebileceği önceden bildirilir.

Tanıklıktan çekinme sebebinin bildirilmesi

Madde 49 – (1) Mahkeme başkanı veya hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından gerekli görüldüğünde 45, 46 ve 48 inci maddelerde gösterilen hâllerde tanık, tanıklıktan çekinmesinin dayanağını oluşturan olguları bildirir ve bu hususta gerektiğinde kendisine yemin verdirilir.

Yemin verilmeyen tanıklar

Madde 50 – (1) Aşağıdaki kimseler yeminsiz dinlenir:

- Dinlenme sırasında onbeş yaşını doldurmamış olanlar.
- Ayırt etme gücüne sahip olmamaları nedeniyle yeminin niteliği ve önemini kavrayamayanlar.
- Soruşturma veya kovuşturma konusu suçlara iştiraktan veya bu suçlar nedeniyle suçluyu kayırmaktan ya da suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirmekten şüpheli, sanık veya hükümlü olanlar.

Tanıklıktan çekinebilecek kimsenin çekinmemesi

Madde 51 – (1) 45 inci madde gereğince tanıklıktan çekinebileceklere yemin verip vermemek hâkim veya mahkemenin takdirine bağlıdır. Ancak, tanık yemin etmekten çekinebilir. Bu hususun kendisine bildirilmesi gereklidir.

Tanıkların dinlenmesi

Madde 52 – (1) Her tanık, ayrı ayrı ve sonraki tanıklar yanında bulunmaksızın dinlenir.

(2) Tanıklar, kovuşturma evresine kadar ancak gecikmesinde sakınca bulunan veya kimliğin belirlenmesine ilişkin hâllerde birbirleri ile ve şüpheli ile yüzleştirilebilirler.

(3) Tanıkların dinlenmesi sırasındaki görüntü veya sesler kayda alınabilir. Ancak;

- Mağdur çocukların,
 - Duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin,
- Tanıklığında bu kayıt zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra hükmünün uygulanması suretiyle elde edilen ses ve görüntü kayıtları, sadece ceza muhakemesinde kullanılır.

Tanığa görevinin önemini anlatma

Madde 53 – (1) Tanığa;

- Dinlenmeden önce, gerçeği söylemesinin önemi,
 - Gerçeği söylememesi halinde yalan tanıklık suçundan dolayı cezalandırılacağı,
 - Doğruyu söyleyeceği hususunda yemin edeceği,
 - Duruşmada mahkeme başkanı veya hâkimin açık izni olmadan mahkeme salonunu terk edemeyeceği,
- Anlatılır.

Tanıklara yemin verilmesi

Madde 54 – (1) **Tanıklar, tanıklıktan önce ayrı ayrı yemin ederler.** Gerektiğinde veya bir kimsenin tanık sıfatıyla dinlenilmesinin uygun olup olmadığında tereddüt varsa yemin, tanıklığından sonraya bırakılabilir.

(2) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcıları da tanıklara yemin verirler.

Yeminin biçimi

Madde 55 – (1) Tanığa verilecek yemin, tanıklıktan önce "Bildiyimi dosdoğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." ve 54 üncü maddeye göre tanıklıktan sonra verilmesi hâlinde "Bildiyimi dosdoğru söylediğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." biçiminde olur.

(2) Yemin edilirken herkes ayağa kalkar.

Yeminin yerine getirilmesi, sağır veya dilsizin yemini

Madde 56 – (1) Tanık, yüksek sesle tekrar ederek veya okuyarak yemin eder.

(2) Okuma ve yazma bilen sağır veya dilsizler yemin biçimini yazarak ve imzalarını koyarak yemin ederler. Okuma ve yazma bilmeyen sağır veya dilsizler işaretlerinden anlayan bir tercüman aracılığıyla ve işaretlerle yemin ederler.

Tanığın tekrar dinlenmesi

Madde 57 – (1) Yemin ile dinlenen tanığın aynı soruşturma veya kovuşturma evresinde tekrar dinlenmesi gerektiğinde, yeniden yemin verilmeyip önceki yemini hatırlatılmakla yetinilebilir.

Tanığa ilk önce sorulacak hususlar ve tanığın korunması

Madde 58 – (1) Tanığa, ilk önce adı, soyadı, yaşı, işi ve yerleşim yeri, işyerinin veya geçici olarak oturduğu yerin adresi, varsa telefon numaraları sorulur. Gerekirse tanıklığına ne dereceye kadar güvenebileceği hakkında hâkimi aydınlatacak durumlara, özellikle şüpheli, sanık veya mağdur ile ilişkilerine dair sorular yöneltilir.

(2) Tanık olarak dinlenecek kişilerin kimliklerinin ortaya çıkması kendileri veya yakınları açısından ağır bir tehlike oluşturacaksa; kimliklerinin saklı tutulması için gerekli önlemler alınır. Kimliği saklı tutulan tanık, tanıklık ettiği olayları hangi sebep ve vesile ile öğrenmiş olduğunu açıklamakla yükümlüdür. Kimliğinin saklı tutulması için, tanığa ait kişisel bilgiler, Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından muhafaza edilir.

(3) Hazır bulunanların huzurunda dinlenmesi, tanık için ağır bir tehlike teşkil edecek ve bu tehlike başka türlü önlenemeyecekse ya da maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından tehlike oluşturacaksa; hâkim, hazır bulunma hakkına sahip bulunanlar olmadan da tanığı dinleyebilir. Tanığın dinlenmesi sırasında ses ve görüntülü aktarma yapılır. Soru sorma hakkı saklıdır.

(4) Tanıklık görevinin yapılmasından sonra, kişinin kimliğinin saklı tutulması veya güvenliğinin sağlanması hususunda alınacak önlemler, ilgili kanunda düzenlenir.

(5) İkinci, üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, ancak bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak uygulanabilir.

Tanığa söylenecek şeyler ve sorulacak sorular

Madde 59 – (1) Tanık, dinlenmeden önce hakkında tanıklık yapacağı olayla ilgili olarak mahkeme başkanı veya hâkim tarafından, kendisine bilgi verilir; hazır olan sanık, tanığa gösterilir. Sanık hazır değilse kimliği açıklanır. Tanıktan, tanıklık edeceği konulara ilişkin bildiklerini söylemesi istenir ve tanıklık ederken sözü kesilmez.

(2) Tanıklık edilen konuları aydınlatmak, tamamlamak ve bilgilerinin dayandığı durumları gereğince değerlendirebilmek için tanığa ayrıca soru yöneltilebilir.

Tanıklıktan ve yeminden sebepsiz çekinme

Madde 60 – (1) Yasal bir sebep olmaksızın tanıklıktan veya yeminden çekinen tanık hakkında, bundan doğan giderlere hükmedilmekle beraber, yemininin veya tanıklığının gerçekleştirilmesi için dava hakkında hüküm verilinceye kadar ve her hâlde üç ayı geçmemek üzere disiplin hapsi verilebilir. Kişi, tanıklığa ilişkin yükümlülüğüne uygun davranması halinde, derhâl serbest bırakılır.

(2) Bu tedbirleri almaya naip hâkim ve istinabe olunan mahkeme ile soruşturma evresinde sulh ceza hâkimi yetkilidir.

(3) Davanın görüldüğü sırada bu tedbirler alındıktan ve yukarıdaki süreler suçun türüne göre tümüyle uygulandıktan sonra o dava veya aynı işe ilişkin diğer davada tekrar edilmez.

(4) Disiplin hapsi kararına itiraz edilebilir.

Tanığa verilecek tazminat ve giderler⁽¹⁾

Madde 61 – (1) Cumhuriyet savcısı veya mahkeme başkanı veya hâkim tarafından çağrılan tanığa, her yıl Adalet Bakanlığınca hazırlanan tarifeye göre kaybettiği zaman ile orantılı bir tazminat verilir. Tanık hazır olmak için seyahat etmek zorunda kalmışsa, yol giderleriyle tanıklığa çağrıldığı yerdeki ikamet ve beslenme giderleri de karşılanır.

(2) Birinci fıkra hükmüne istinaden ödenmesi gereken tazminat ve giderler, hiçbir vergi, resim ve harç alınmaksızın, ödenir.

Bilirkişi İncelemesi

Bilirkişilere uygulanacak hükümler

Madde 62 – (1) Tanıklara ilişkin hükümlerden aşağıdaki maddelere aykırı olmayanlar bilirkişiler hakkında da uygulanır.

(1) Bu maddede yer alan tazminat miktarlarının 1/1/2015 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 26/12/2014 tarihli ve 29217 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Adalet Bakanlığının Tanıklık Ücret Tarifesi Tebliğine bakınız.

Bilirkişinin atanması

Madde 63 – (1) Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukukî bilgi ile çözülmesi olanaklı konularda bilirkişi dinlenemez.

(2) Bilirkişi atanması ve gerekçe gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir.

(3) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bu maddede gösterilen yetkileri kullanabilir.

Bilirkişi olarak atanabilecekler

Madde 64 – (1) Bilirkişiler, il adlî yargı adalet komisyonları tarafından her yıl düzenlenen bir listede yer alan gerçek veya tüzel kişiler arasından seçilirler. Cumhuriyet savcıları ve hâkimler, yalnız buldukları il bakımından yapılmış listelerden değil, diğer illerde oluşturulmuş listelerden de bilirkişi seçebilirler. Bu listelerin düzenlenmesine veya listelerde yer verilenlerin çıkarılmalarına ilişkin esas ve usuller, yönetmelikte gösterilir.

(2) Atama kararında, gerekçesi de gösterilmek suretiyle, birinci fıkrada belirtilen listelere girmeyenler arasından da bilirkişi seçilebilir.

(3) Kanunların belirli konularda görevlendirdiği resmî bilirkişiler öncelikle atanırlar. Ancak kamu görevlileri, bağlı buldukları kurumla ilgili davalarda bilirkişi olarak atanamazlar.

(4) Bilirkişi olarak atanan bir tüzel kişi ise, kendisi adına incelemeyi yapacak gerçek kişi veya kişilerin isimlerini, bilirkişi atayacak yargı merciinin onayına sunar.

(5) Listelere kaydedilen bilirkişiler, il adlî yargı adalet komisyonu huzurunda "Görevimi adalete bağlı kalarak, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsızlıkla yerine getireceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." sözlerini tekrarlayarak yemin ederler. Bu bilirkişilere görevlendirildikleri her işte yeniden yemin verilmez.

(6) Listelerde yer almamış bilirkişiler, görevlendirildiklerinde kendilerini atamış olan merci huzurunda yukarıdaki fıkrada öngörülen biçimde yemin ederler. Yeminin yapıldığına ilişkin tutanak hâkim veya Cumhuriyet savcısı, zabıt kâtibi ve bilirkişi tarafından imzalanır.

(7) Engel bulunan hâllerde yemin yazılı olarak verilebilir ve metni dosyaya konulur. Ancak bu hâle ilişkin gerekçenin kararda gösterilmesi zorunludur.

Bilirkişiliği kabul yükümlülüğü

Madde 65 – (1) Aşağıda belirtilen kişi veya kurumlar, bilirkişilik görevini kabul etmekle yükümlüdürler:

a) Resmî bilirkişilikle görevlendirilmiş olanlar ve 64 üncü maddede belirtilen listelerde yer almış bulunanlar.

b) İncelemenin yapılması için bilinmesi gerekli fen ve sanatları meslek edinenler.

c) İncelemenin yapılması için gerekli mesleği yapmaya resmen yetkili olanlar.

Atama kararı ve incelemelerin yürütülmesi

Madde 66 – (1) Bilirkişi incelemesi yaptırılmasına ilişkin kararda, cevaplandırılması uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorularla inceleme konusu ve görevin yerine getirileceği süre belirtilir. Bu süre, işin niteliğine göre üç ayı geçemez. Özel sebepler zorunlu kıldığında bu süre, bilirkişinin istemi üzerine, kendisini atayan merciin gerekçeli kararıyla en çok üç ay daha uzatılabilir.

(2) Belirlenen süre içinde raporunu vermeyen bilirkişi hemen değiştirilebilir. Bu durumda bilirkişi, o ana kadar yaptığı işlemleri açıklayan bir rapor sunar ve görevi sebebiyle kendisine teslim edilmiş olan eşya ve belgeleri hemen geri verir. Bu bilirkişi, 64 üncü maddede öngörülen listelerden çıkarılabileceği gibi; gecikme dolayısıyla uğranılmış zararları ödemesine de karar verilebilir.

(3) Bilirkişi, görevini, kendisini atamış olan merci ile ilişki içinde yerine getirir, gerektiğinde bu mercie incelemelerindeki gelişmeler hakkında bilgi verir, yararlı görülecek tedbirlerin alınmasını isteyebilir.

(4) Bilirkişi, görevini yerine getirmek amacıyla bilgi edinmek için şüpheli veya sanık dışındaki kimselerin de bilgilerine başvurabilir. Bilirkişi, uzmanlık alanına girmeyen bir sorun bakımından aydınlatılmasını isteyecek olursa; hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı, nitelikli ve konusunda bilgisiyle tanınmış kişilerle bir araya gelmesine izin verebilir. Bu şekilde çağrılan kişiler yemin eder ve verecekleri raporlar, bilirkişi raporunun tamamlayıcı bir bölümü olarak dosyaya konulur.

(5) İlgililer de merciinden, incelemeler yapılırken bilirkişiye teknik nitelikte bilgiler verebilecek olan ve ismen belirleyecekleri kişileri dinlemeleri veya bazı araştırmaların yapılması hususlarında karar verilmesini isteyebilir.

(6) Gerekli olması halinde, bilirkişi, mağdur, şüpheli veya sanığa mahkeme başkanı, hâkim veya Cumhuriyet savcısı aracılığı ile soru sorabilir. Ancak, mahkeme başkanı, hâkim veya Cumhuriyet savcısı, bilirkişinin doğrudan soru sormasına da izin verebilir. Muayene ile görevlendirilen hekim bilirkişi, görevini yerine

getirirken zorunlu saydığı soruları, hâkim, Cumhuriyet savcısı ve müdafii bulunmadan da mağdur, şüpheli veya sanığa doğrudan doğruya yöneltebilir.

(7) Bilirkişiye inceleyeceği şeyler mühür altında verilmeden önce bunların listesi ve sayımı yapılır. Bu hususlar bir tutanakla belirlenir. Bilirkişi, mühürlerin açılmasını ve yeniden konulmasını yine tutanakla belirtmek ve bir liste düzenlemekle yükümlüdür.

Bilirkişi raporu, uzman mütalaası

Madde 67 – (1) İncelemeleri sona erdiğinde bilirkişi yaptığı işlemleri ve vardığı sonuçları açıklayan bir raporu, kendisinden istenen incelemeleri yaptığını ayrıca belirterek, imzalayıp ilgili mercie verir veya gönderir. Mühür altındaki şeyler de ilgili mercie verilir veya gönderilir ve bu husus bir tutanağa bağlanır.

(2) Birden çok atanmış bilirkişiler değişik görüşleri yansıtmışlarsa veya bunların ortak sonuçlar üzerinde ayrık görüşleri varsa, bu durumu gerekçeleri ile birlikte rapora yazarlar.

(3) Bilirkişi raporunda, hâkim tarafından yapılması gereken hukukî değerlendirmelerde bulunulamaz.

(4) Bilirkişi tarafından düzenlenen rapor örnekleri, duruşma sırasında Cumhuriyet savcısına, katılana, vekiline, şüpheliye veya sanığa, müdafiiine veya kanunî temsilciye doğrudan verilebileceği gibi; kendilerine iadeli taahhütlü mektupla da gönderilebilir.

(5) Bilirkişi incelemeleri tamamlandığında, yeni bilirkişi incelemesi yapılması veya itirazların bildirilmesi için istemde bulunabilmelerini sağlamak üzere Cumhuriyet savcısına, katılana, vekiline, şüpheliye veya sanığa, müdafiiine veya kanunî temsilciye süre verilir. Bu kişilerin istemleri reddedildiğinde, üç gün içinde bu hususta gerekçeli bir karar verilir.

(6) Cumhuriyet savcısı, katılan, vekili, şüpheli veya sanık, müdafii veya kanunî temsilci, yargılama konusu olayla ilgili olarak veya bilirkişi raporunun hazırlanmasında değerlendirilmek üzere ya da bilirkişi raporu hakkında, uzmanından bilimsel mütalaa alabilirler. Sadece bu nedenle ayrıca süre istenemez.

Duruşmada bilirkişinin açıklaması

Madde 68 – (1) Mahkeme, her zaman bilirkişinin duruşmada dinlenmesine karar verebileceği gibi, ilgililerden birinin istemesi halinde de açıklamalarda bulunmak üzere duruşmaya çağırabilir.

(2) Yaptıkları açıklamalardan sonra mahkeme başkanı veya hâkim, çekilmelerine izin vermedikçe, bilirkişiler duruşma salonunda kalırlar; ancak salona teker teker alınıp birbirinden ayrı olarak dinlenmeleri zorunlu değildir.

(3) Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafiiin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine bilimsel mütalaa hazırlayan uzmanın duruşmada dinlenmesi hususunda da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Bilirkişinin reddi

Madde 69 – (1) Hâkimin reddini gerektiren sebepler, bilirkişi hakkında da geçerlidir.

(2) Cumhuriyet savcısı, katılan, vekili, şüpheli veya sanık, müdafii veya kanunî temsilci, ret hakkını kullanabilirler. Hâkim veya mahkeme tarafından atanan bilirkişinin adı ve soyadı, engel sebepler olmadıkça ret hakkına sahip olanlara bildirilir.

(3) Ret istemini davayı görmekte olan hâkim veya mahkeme inceler. Soruşturma evresinde, Cumhuriyet savcısınca kabul edilmeyen ret istemi sulh ceza hâkimince incelenir. Reddi isteyen kişi, bunun nedenini, dayandığı olguları göstererek açıklamakla yükümlüdür.

Bilirkişilikten çekinme, bilirkişi olarak dinlenemeyenler

Madde 70 – (1) Tanıklıktan çekinmeyi gerektirecek sebepler bilirkişiler hakkında da geçerlidir. Bilirkişi, geçerli diğer sebeplerle de görüş bildirmekten çekinebilir.

Görevini yapmayan bilirkişi hakkındaki işlem

Madde 71 – (1) Usulünce çağrıldığı hâlde gelmeyen veya gelip de yeminden, oy ve görüş bildirmekten çekinen bilirkişiler hakkında 60 ıncı maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Bilirkişi gider ve ücreti

Madde 72 – (1) Bilirkişiye, inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücret ödenir.

Sahte para ve değerler üzerinde yapılacak incelemeler

Madde 73 – (1) Para ve Devlet tarafından çıkarılan tahvil ve Hazine bonosu gibi değerler üzerinde işlenen sahtecilik suçlarında, elkonulan para ve değerlerin hepsi, bunların asıllarını tedavüle çıkaran kurumların merkez veya taşra birimlerine incelettirilir.

(2) Yabancı devletlerin paraları ve değerleri hakkında da, yetkili Türk makamlarının görüşlerinin alınmasına karar verilir.

Bilirkişi İncelemesi

Bilirkişilere uygulanacak hükümler

Madde 62 – (1) Tanıklara ilişkin hükümlerden aşağıdaki maddelere aykırı olmayanlar bilirkişiler hakkında da uygulanır.

Bilirkişinin atanması

Madde 63 – (1) Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafiinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukukî bilgi ile çözülmesi olanaklı konularda bilirkişi dinlenemez.

(2) Bilirkişi atanması ve gerekçe gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir.

(3) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bu maddede gösterilen yetkileri kullanabilir.

Bilirkişi olarak atanabilecekler

Madde 64 – (1) Bilirkişiler, il adli yargı adalet komisyonları tarafından her yıl düzenlenen bir listede yer alan gerçek veya tüzel kişiler arasından seçilirler. Cumhuriyet savcıları ve hâkimler, yalnız buldukları il bakımından yapılmış listelerden değil, diğer illerde oluşturulmuş listelerden de bilirkişi seçebilirler. Bu listelerin düzenlenmesine veya listelerde yer verilenlerin çıkarılmalarına ilişkin esas ve usuller, yönetmelikte gösterilir.

(2) Atama kararında, gerekçesi de gösterilmek suretiyle, birinci fıkrada belirtilen listelere girmeyenler arasından da bilirkişi seçilebilir.

(3) Kanunların belirli konularda görevlendirdiği resmî bilirkişiler öncelikle atanırlar. Ancak kamu görevlileri, bağlı buldukları kurumla ilgili davalarda bilirkişi olarak atanamazlar.

(4) Bilirkişi olarak atanan bir tüzel kişi ise, kendisi adına incelemeyi yapacak gerçek kişi veya kişilerin isimlerini, bilirkişi atayacak yargı merciinin onayına sunar.

(5) Listelere kaydedilen bilirkişiler, il adli yargı adalet komisyonu huzurunda "Görevimi adalete bağlı kalarak, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsızlıkla yerine getireceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." sözlerini tekrarlayarak yemin ederler. Bu bilirkişilere görevlendirildikleri her işte yeniden yemin verilmez.

(6) Listelerde yer almamış bilirkişiler, görevlendirildiklerinde kendilerini atamış olan merci huzurunda yukarıdaki fıkrada öngörülen biçimde yemin ederler. Yeminin yapıldığına ilişkin tutanak hâkim veya Cumhuriyet savcısı, zabıt kâatibi ve bilirkişi tarafından imzalanır.

(7) Engel bulunan hâllerde yemin yazılı olarak verilebilir ve metni dosyaya konulur. Ancak bu hâle ilişkin gerekçenin kararda gösterilmesi zorunludur.

Bilirkişiliği kabul yükümlülüğü

Madde 65 – (1) Aşağıda belirtilen kişi veya kurumlar, bilirkişilik görevini kabul etmekle yükümlüdürler:

a) Resmî bilirkişilikle görevlendirilmiş olanlar ve 64 üncü maddede belirtilen listelerde yer almış bulunanlar.

b) İncelemenin yapılması için bilinmesi gerekli fen ve sanatları meslek edinenler.

c) İncelemenin yapılması için gerekli mesleği yapmaya resmen yetkili olanlar.

Atama kararı ve incelemelerin yürütülmesi

Madde 66 – (1) Bilirkişi incelemesi yaptırılmasına ilişkin kararda, cevaplandırılması uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorularla inceleme konusu ve görevin yerine getirileceği süre belirtilir. Bu süre, işin niteliğine göre üç ayı geçemez. Özel sebepler zorunlu kıldığında bu süre, bilirkişinin istemi üzerine, kendisini atayan merciin gerekçeli kararıyla en çok üç ay daha uzatılabilir.

(2) Belirlenen süre içinde raporunu vermeyen bilirkişi hemen değiştirilebilir. Bu durumda bilirkişi, o ana kadar yaptığı işlemleri açıklayan bir rapor sunar ve görevi sebebiyle kendisine teslim edilmiş olan eşya ve belgeleri hemen geri verir. Bu bilirkişi, 64 üncü maddede öngörülen listelerden çıkarılabileceği gibi; gecikme dolayısıyla uğranmış zararları ödemesine de karar verilebilir.

(3) Bilirkişi, görevini, kendisini atamış olan merci ile ilişki içinde yerine getirir, gerektiğinde bu mercie incelemelerindeki gelişmeler hakkında bilgi verir, yararlı görülecek tedbirlerin alınmasını isteyebilir.

(4) Bilirkişi, görevini yerine getirmek amacıyla bilgi edinmek için şüpheli veya sanık dışındaki kimselerin de bilgilerine başvurabilir. Bilirkişi, uzmanlık alanına girmeyen bir sorun bakımından aydınlatılmasını isteyecek olursa; hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı, nitelikli ve konusunda bilgisiyle tanınmış kişilerle bir araya gelmesine izin verebilir. Bu şekilde çağrılan kişiler yemin eder ve verecekleri raporlar, bilirkişi raporunun tamamlayıcı bir bölümü olarak dosyaya konulur.

(5) İlgililer de merciinden, incelemeler yapılırken bilirkişiye teknik nitelikte bilgiler verebilecek olan ve ismen belirleyecekleri kişileri dinlemeleri veya bazı araştırmaların yapılması hususlarında karar verilmesini isteyebilir.

(6) Gerekli olması halinde, bilirkişi, mağdur, şüpheli veya sanığa mahkeme başkanı, hâkim veya Cumhuriyet savcısı aracılığı ile soru sorabilir. Ancak, mahkeme başkanı, hâkim veya Cumhuriyet savcısı, bilirkişinin doğrudan soru sormasına da izin verebilir. Muayene ile görevlendirilen hekim bilirkişi, görevini yerine getirirken zorunlu saydığı soruları, hâkim, Cumhuriyet savcısı ve müdafii bulunmadan da mağdur, şüpheli veya sanığa doğrudan doğruya yöneltebilir.

(7) Bilirkişiye inceleyeceği şeyler mühür altında verilmeden önce bunların listesi ve sayımı yapılır. Bu hususlar bir tutanakla belirlenir. Bilirkişi, mühürlerin açılmasını ve yeniden konulmasını yine tutanakla belirtmek ve bir liste düzenlemekle yükümlüdür.

Bilirkişi raporu, uzman mütalaası

Madde 67 – (1) İncelemeleri sona erdiğinde bilirkişi yaptığı işlemleri ve vardığı sonuçları açıklayan bir raporu, kendisinden istenen incelemeleri yaptığını ayrıca belirterek, imzalayıp ilgili mercie verir veya gönderir. Mühür altındaki şeyler de ilgili mercie verilir veya gönderilir ve bu husus bir tutanağa bağlanır.

(2) Birden çok atanmış bilirkişiler değişik görüşleri yansıtmışlarsa veya bunların ortak sonuçlar üzerinde ayrık görüşleri varsa, bu durumu gerekçeleri ile birlikte rapora yazarlar.

(3) Bilirkişi raporunda, hâkim tarafından yapılması gereken hukukî değerlendirmelerde bulunamaz.

(4) Bilirkişi tarafından düzenlenen rapor örnekleri, duruşma sırasında Cumhuriyet savcısına, katılana, vekiline, şüpheliye veya sanığa, müdafii veya kanunî temsilciye doğrudan verilebileceği gibi; kendilerine iadeli taahhütlü mektupla da gönderilebilir.

(5) Bilirkişi incelemeleri tamamlandığında, yeni bilirkişi incelemesi yapılması veya itirazların bildirilmesi için istemde bulunabilmelerini sağlamak üzere Cumhuriyet savcısına, katılana, vekiline, şüpheliye veya sanığa, müdafii veya kanunî temsilciye süre verilir. Bu kişilerin istemleri reddedildiğinde, üç gün içinde bu hususta gerekçeli bir karar verilir.

(6) Cumhuriyet savcısı, katılan, vekili, şüpheli veya sanık, müdafii veya kanunî temsilci, yargılama konusu olayla ilgili olarak veya bilirkişi raporunun hazırlanmasında değerlendirilmek üzere ya da bilirkişi raporu hakkında, uzmanından bilimsel mütalaa alabilirler. Sadece bu nedenle ayrıca süre istenemez.

Duruşmada bilirkişinin açıklaması

Madde 68 – (1) Mahkeme, her zaman bilirkişinin duruşmada dinlenmesine karar verebileceği gibi, ilgililerden birinin istemesi halinde de açıklamalarda bulunmak üzere duruşmaya çağırabilir.

(2) Yaptıkları açıklamalardan sonra mahkeme başkanı veya hâkim, çekilmelerine izin vermedikçe, bilirkişiler duruşma salonunda kalırlar; ancak salona teker teker alınıp birbirinden ayrı olarak dinlenmeleri zorunlu değildir.

(3) Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafii veya kanunî temsilcinin istemi üzerine bilimsel mütalaa hazırlayan uzmanın duruşmada dinlenmesi hususunda da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Bilirkişinin reddi

Madde 69 – (1) Hâkimin reddini gerektiren sebepler, bilirkişi hakkında da geçerlidir.

(2) Cumhuriyet savcısı, katılan, vekili, şüpheli veya sanık, müdafii veya kanunî temsilci, ret hakkını kullanabilirler. Hâkim veya mahkeme tarafından atanan bilirkişinin adı ve soyadı, engel sebepler olmadıkça ret hakkına sahip olanlara bildirilir.

(3) Ret istemini davayı görmekte olan hâkim veya mahkeme inceler. Soruşturma evresinde, Cumhuriyet savcısınca kabul edilmeyen ret istemi sulh ceza hâkimince incelenir. Reddi isteyen kişi, bunun nedenini, dayandığı olguları göstererek açıklamakla yükümlüdür.

Bilirkişilikten çekinme, bilirkişi olarak dinlenemeyenler

Madde 70 – (1) Tanıklıktan çekinmeyi gerektirecek sebepler bilirkişiler hakkında da geçerlidir. Bilirkişi, geçerli diğer sebeplerle de görüş bildirmekten çekinebilir.

Görevini yapmayan bilirkişi hakkındaki işlem

Madde 71 – (1) Usulünce çağrıldığı hâlde gelmeyen veya gelip de yeminden, oy ve görüş bildirmekten çekinen bilirkişiler hakkında 60 nci maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Bilirkişi gider ve ücreti

Madde 72 – (1) Bilirkişiye, inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücret ödenir. Sahte para ve değerler üzerinde yapılacak incelemeler

Madde 73 – (1) Para ve Devlet tarafından çıkarılan tahvil ve Hazine bonosu gibi değerler üzerinde işlenen sahtecilik suçlarında, elkonulan para ve değerlerin hepsi, bunların asıllarını tedavüle çıkaran kurumların merkez veya taşra birimlerine incelettirilir.

(2) Yabancı devletlerin paraları ve değerleri hakkında da, yetkili Türk makamlarının görüşlerinin alınmasına karar verilir.

Keşif

Madde 83 – (1) Keşif, hâkim veya mahkeme veya naip hâkim ya da istinabe olunan hâkim veya mahkeme ile gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır.

(2) Keşif tutanağına, var olan durum ile olayın özel niteliğine göre varlığı umulup da elde edilemeyen delillerin yokluğu da yazılır.

Keşifte, tanık veya bilirkişinin dinlenmesinde bulunabilecekler

Madde 84 – (1) Keşif yapılması sırasında şüpheli, sanık, mağdur ve bunların müdafii ve vekili hazır bulunabilirler.

(2) Tanık veya bilirkişinin duruşma sırasında hazır bulunamayacağı veya oturduğu yerin uzaklığı nedeniyle bulunmasının güç olduğu anlaşılırsa, bu tanık veya bilirkişinin dinlenmesinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Mağdur, şüpheli veya sanığın huzuru, tanıklardan birinin gerçeğe uygun tanıklık etmesine engel olabilecekse, o işte şüpheli veya sanığın bulunmamasına karar verilebilir.

(4) Bu işlerde hazır bulunmaya hakkı olanlar, işin geri bırakılmasına neden olmamak koşuluyla, işlerin yapılması gününden önce haberdar edilirler.

(5) Şüpheli veya sanık tutuklu ise, hâkim veya mahkeme tarafından ancak zorunlu sayılan hâllerde keşifte hazır bulundurulmasına karar verilebilir.

İfade ve sorgunun tarzı

Madde 147 – (1) Şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Şüpheli veya sanığın kimliği saptanır. Şüpheli veya sanık, kimliğine ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırmakla yükümlüdür.

b) Kendisine yüklenen suç anlatılır.

c) Müdafii seçme hakkının bulunduğu ve onun hukukî yardımından yararlanabileceği, müdafinin ifade veya sorgusunda hazır bulunabileceği, kendisine bildirilir. Müdafii seçecek durumda olmadığı ve bir müdafii yardımından faydalanmak istediği takdirde, kendisine baro tarafından bir müdafii görevlendirilir.

d) 95 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, yakalanan kişinin yakınlarından istediğine yakalandığı derhâl bildirilir.

e) Yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanunî hakkı olduğu söylenir.

f) Şüpheden kurtulması için somut delillerin toplanmasını isteyebileceği hatırlatılır ve kendisi aleyhine var olan şüphe nedenlerini ortadan kaldırmak ve lehine olan hususları ileri sürmek olanağı tanınır.

g) İfade verenin veya sorguya çekilenin kişisel ve ekonomik durumu hakkında bilgi alınır.

h) İfade ve sorgu işlemlerinin kaydında, teknik imkânlardan yararlanır.

i) İfade veya sorgu bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta aşağıda belirtilen hususlar yer alır:

1. İfade alma veya sorguya çekme işleminin yapıldığı yer ve tarih.

2. İfade alma veya sorguya çekme sırasında hazır bulunan kişilerin isim ve sıfatları ile ifade veren veya sorguya çekilen kişinin açık kimliği.

3. İfade almanın veya sorgunun yapılmasında yukarıdaki işlemlerin yerine getirilip getirilmediği, bu işlemler yerine getirilmemiş ise nedenleri.

4. Tutanak içeriğinin ifade veren veya sorguya çekilen ile hazır olan müdafii tarafından okunduğu ve imzalarının alındığı.

5. İmzadan çekinme hâlinde bunun nedenleri.

İfade alma ve sorguda yasak usuller

Madde 148 – (1) Şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilâç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz.

(2) Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez.

(3) Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez.

(4) Müdafii hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz.

(5) Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir.

Şüphelinin veya sanığın müdafii seçimi

Madde 149 – (1) Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafii yardımından yararlanabilir; kanunî temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafii seçebilir.

(2) Soruşturma evresinde, ifade almada en çok üç avukat hazır bulunabilir.

(3) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında avukatın, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkı engellenemez, kısıtlanamaz.

Madde 153 – (Değişik: 2/12/2014-6572/44 md.)

(1) Müdafî, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

(2) Müdafîin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Bu karar ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda verilebilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

2. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),

3. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),

4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),

6. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),

7. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316),

8. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337).

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160 ıncı maddesinde tanımlanan zimmet suçu.

d) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan suçlar.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.

Mağdur ile şikâyetçinin hakları

Madde 234 – (1) Mağdur ile şikâyetçinin hakları şunlardır:

a) Soruşturma evresinde;

1. Delillerin toplanmasını isteme,

2. Soruşturmanın gizlilik ve amacını bozmamak koşuluyla Cumhuriyet savcısından belge örneği isteme,

3. (Değişik: 24/7/2008-5793/40 md.) Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme,

4. 153 üncü maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığı ile soruşturma belgelerini ve el konulan ve muhafazaya alınan eşyayı inceletme,

5. Cumhuriyet savcısının, kovuşturmaya yer olmadığı yönündeki kararına kanunda yazılı usule göre itiraz hakkını kullanma.

b) Kovuşturma evresinde;

1. Duruşmadan haberdar edilme,

2. Kamu davasına katılma,

3. Tutanak ve belgelerden (...) (1) örnek isteme, (1)

4. Tanıkların davetini isteme,

5. (Değişik: 24/7/2008-5793/40 md.) Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme,

6. Davaya katılmış olma koşuluyla davayı sonuçlandıran kararlara karşı kanun yollarına başvurma.

(2) Mağdur, on sekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malûl olur ve bir vekili de bulunmazsa, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirilir.

(3) Bu haklar, suçun mağdurları ile şikâyetçiye anlatılıp açıklanır ve bu husus tutanağa yazılır.

İNTİHAL

İntihal (aşırma) Türk Dil Kurumu'nda "başkalarının yazılarından bölümler, dizeler alıp kendisininmiş gibi gösterme veya başkalarının konularını benimseyip değişik bir biçimde anlatma" şeklinde tanımlanmıştır. "İntihal kelimesi, genellikle hata ve bilgisizlik hâllerini tanımlamak için kullanılmasına rağmen o, suiistimali belirten bir kelimedir."

Türleri:

- #1. Klonlama (Clone): Başkasının çalışmasını kelime kelime kendininmiş gibi sunma.
- #2. Kopyalama (Ctrl-C): Değişiklik yapmadan tek bir kaynaktaki metnin önemli bölümleri içermek.
- #3. Bulma-Değiştirme (FindReplace): Anahtar kelimeleri ve cümleleri değiştirme fakat kaynağın önemli içeriğini koruma.
- #4. Remiks Yapma (Remix): Birbirine uyan birçok kaynağı başka sözcüklerle anlatma.
- #5. Geri Dönüştürme (Recycle): Yazarın önceki çalışmalarını kaynak göstermeden fazlaca alma.
- #6. Melezleme (Hybrid): Kaynak göstermeden kopyalanan metinler ile kaynak gösterilenleri mükemmelce birleştirme.
- #7. Lapa Yapma (Mashup): Birçok kaynaktan kopyalanan materyali karıştırma.
- #8. 404 Hatası Yapma (404 Error): Var olmayan ya da kaynaklar hakkında hatalı bilgili kaynaklar içermek.
- #9. Toplama (Aggregator): Uygun kaynak içermek fakat neredeyse hiç orijinal çalışma olmama.
- #10. Yeniden Tweetleme (ReTweet): Uygun kaynak içermek fakat orijinal metne ya da yapıya çok yakından dayanma.

İntihal Olarak Kabul Edilen Davranışlar:

- Başkasının çalışmasını kendininmiş gibi teslim etmek.
- Başkasının kelimelerini ya da fikirlerini kaynak göstermeden kopyalamak.
- Alıntıyı tırnak içine koymada başarısız olmak.
- Alıntının kaynağı hakkında yanlış bilgi vermek.
- Kelimeleri değiştirmek fakat kaynak göstermeden kaynağın cümle yapısını kopyalamak.
- Kaynak gösterip ya da göstermeksizin çalışmanın ana kısmını oluşturan kaynaktan çok fazla kelime ya da fikir kopyalamak.

"Ülkemizde bilimsel sahtecilikler ve önlenmesi konusundaki yetki ve sorumluluklar yasa ve yönetmelikle Üniversitelere ve Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) verilmiş durumdadır." Bu yetkileri ve sorumlulukları kullanarak YÖK disiplin yönetmelikleri çıkarmaktadır.

Yürürlükte bulunan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'nin 7. maddesinin (1) fıkrasının (f) bendinde; seminer, tez ve yayınlarında intihal yapan öğrenciler için yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırma cezası almaları belirtilmiştir.

NOT: Yukarıdaki metin; Behlül Gücükoğlu , (İstanbul Üniversitesi, Enformatik Bölümü, İstanbul) ve Zerrin Ayvaz Reis'in, (İstanbul Üniversitesi, Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi, İstanbul) beraber hazırladığı "Türkiye'de ve Dünyada İntihalin Yaptırımları" makalesinden alınmıştır.

Yürürlükte bulunan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda intihal olayına karışanlar için herhangi bir disiplin yaptırımı bulunmamaktadır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda 6764 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle 53' üncü maddesinin (b) fıkrasının 5' inci bendinde; başkasının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini ve eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.

Danıştay verdiği karar ile intihal olayına karışmış bir öğretim elemanı yükseköğretim kurulundaki görevinden uzaklaştırılmasını haksız bulmuştur.

İntihal suçu sadece YÖK bünyesinde cezalandırılan bir suç değildir. İntihal suçu Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na (FSEK) göre de suçtur. FSEK'in 71. maddesinin (3) fıkrasında "Bir eserden kaynak göstermeksizin iktibasta bulunan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis ve adli para cezasıyla cezalandırılır." ve (5) fıkrasında "Bir eserle ilgili olarak yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösteren kişi, altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükümleri yer almaktadır.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

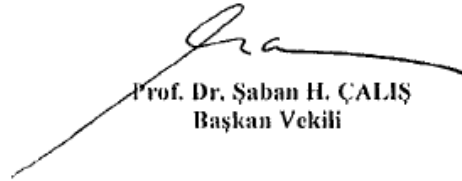
Sayı : 97354392-622.01-
Konu: 2007/1018 ve 2007/1815 İlas No Ara Kararlar

5902

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

- İlgi : a) Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2007/1018 E., 2012/1333 K. sayılı Kararı
b) Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2007/1815 E., 2012/1218 K. sayılı Kararı

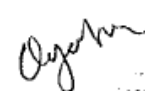
Danıştay İdari Dava Daireleri tarafından Kurulumuza gönderilen ilgede kayıtlı kararların bir örneği ilişikte gönderilmekte olup, yargı kararları doğrultusunda işlem tesis edilmesi hususunda gereğini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Şaban H. ÇALIŞ
Başkan Vekili

EKLER :
- Yazıların örneği (8 sayfa)

- DAĞITIM:
- Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü
- Devlet Üniversitesi Rektörlüklerine
- Vakıf Üniversitesi Rektörlüklerine
- Meslek Yüksekokullarına

Mahkeme kararı
belirleminin doğrultusunda

İST. Ü. REKTÖRLÜĞÜ
Personel
D. Başkanlığına
Genel Sekreterlik
6 Mayıs 2013
Yaz. İşler ve
Genel Evrak Müd.
Gelen Evrak No
Sayı : 26084

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
07 Mayıs 2013
Sayı : 17790

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:1 06539 Bilkent / ANKARA
Telefon : (0312) Faks: (0312)
e-posta : @yok.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat:
Elektronik Ağ: www.yok.gov.tr

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı)

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Bilkent/ANKARA

Vekili

: Av. Filiz Yılmaz Aynı adreste-

Temyiz İsteminde Bulunan(Davacı)

: Kamil Can Bulut

279. Sokak No:19/1 Başarı 6. Apt.

Manavkuyu -Bornova/İZMİR

İstem Özetli

: Danıştay Sekizinci Dairesinin 16.5.2007 günlü, L:2006/4103, K:2007/2946 sayılı kararının gerekçesi yönünden davalı idare tarafından, esas yönünden ise davacı tarafından temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti

: Taraflarca, temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi

: Burakhan Melikoğlu

Düşüncesi

: Temyiz isteminin kabulü ile Daire kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi olan davacının, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 21.10.2005 günlü, 2005/84 sayılı Yüksek Disiplin Kurulu Kararı ile Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 11/a-3 maddesinin davacıya verilen disiplin cezasına ilişkin bölümünün iptali ile yoksun kalınan özlük haklarının yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

Danıştay Sekizinci Dairesi 16.5.2007 günlü, E:2006/4103, K:2007/2946 sayılı kararıyla; 5525 sayılı Af Yasası'nda af dışı bırakılan suçların aynı zamanda Türk Ceza Yasası'na göre de suç olmaları nedeniyle, bu suçlardan dolayı yapılan soruşturma sonucu, disiplin kurulu kararı ile görevleri ile sürekli ilişkileri kesilen kamu görevlilerinin af yasasından yararlanabilmeleri için, anılan suçlardan ceza yargılaması sonucu hüküm giymemiş olmaları gerektiği; davacı hakkında da, af kapsamı dışında kalan suçlar nedeniyle adli yargı yerince verilmiş bir mahkumiyet kararı bulunmadığından, durumunun Af Yasası kapsamında olduğu; ancak 31.7.2006 tarihinde Danıştay kaydına giren dilekçesi ile davasına devam etmek istediğini bildirmesi nedeniyle uyuşmazlığın esasının incelendiği; eğitim ve öğretim hizmetlerinin önemi ve özelliği gereği belli bir disiplin içerisinde yürütümünün zorunlu olması nedeniyle bu disipline uymayanların disiplin kurallarını ihlal eden davranışlarının caydırıcı bir yaptırıma bağlanmasının kaçınılmaz olduğu; dava konusu Yönetmelikte yer alan kuralların da bu genel amacı gerçekleştirmeye yönelik düzenlemeler içerdiği; iptali istenilen Yönetmelik maddesiyle de öğretim elemanlarının hem bilimsel eser ve çalışmalarının özgün olmasının hem de bu şekilde üretilmiş olan çalışmalarının korunmasının amaçlandığı görüldüğünden, iptali istenilen Yönetmelik maddesinde amacı bakımından hukuka aykırılık görülmediği; davacının intihal suçunu işlediğinin belirlenmesi üzerine başlatılan soruşturmada; davacının eserlerini inceleyen komisyon tarafından ; kaynak göstermeden alıntı yaptığı belirlenen kitabının, alıntı yapılan kitabın hangi bölümleriyle örtüştüğünün ve hangi bölümlerinin bire bir alıntı olduğunun belirlendiği, dolayısıyla Yönetmelik maddesinde tanımlanan intihal fiilinin sübuta ermiş olduğu kanaatine varıldığı, bu nedenle de davacı hakkında tesis olunan işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.

Davalı idare, davacının sübuta eren fiilinin yüz kızartıcı suçlardan olması

nedeniyle 5525 sayılı Yasa kapsamında bulunmadığını öne sürerek gerekçe yönünden, davacı ise üzerine atılı fiilin Yönetmelikte tanımlanan intihaj fiili niteliğinde olmadığını, Yönetmelik ile yasal dayanağı olmaksızın disiplin suçları ihdas edildiğini öne sürerek esas yönünden anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedirler.

Anayasa'nın 38. maddesinin ilk fıkrasında, "Kimse, ... kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz" denilerek "suçun yasallığı", üçüncü fıkrasında da "ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur" denilerek, "cezanın yasallığı" ilkesi getirilmiştir. Bu ilkelerin değerlendirildiği, Anayasa Mahkemesinin 20.10.2011 günlü, E:2010/28, K:2011/139 sayılı kararında ise, " Anayasa'da öngörülen suçta ve cezada yasallık ilkesi, insan hak ve özgürlüklerini esas alan bir anlayışın öne çıktığı günümüzde, ceza hukukunun da temel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Anayasa'nın 38. maddesine paralel olarak Türk Ceza Kanunu'nun 2. maddesinde yer alan "suçta ve cezada kanunilik" ilkesi uyarınca, hangi eylemlerin yasaklandığı ve bu yasak eylemlere verilecek cezaların hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak biçimde yasada gösterilmesi, kuralın açık, anlaşılır ve sınırlarının belli olması gerekmektedir. Kişilerin yasak eylemleri önceden bilmeleri düşüncesine dayanan bu ilkeyle temel hâk ve özgürlüklerin güvence altına alınması amaçlanmaktadır. Anayasa'nın 38. maddesinde idari ve adli cezalar arasında bir ayırım yapılmadığından disiplin cezaları da bu maddede öngörülen ilkelere tâbidir." denilmiştir. .

Anayasa'nın anılan hükümleri ile aktarılan Anayasa Mahkemesi kararı gereğince, Yükseköğretim Kurumlarında çalışan yönetici, öğretim elemanı ve memurlara uygulanacak disiplin suç ve cezalarının da yasayla düzenlenmesi hukuken zorunludur.

Yukarıda açıklanan Anayasal kurallar ile 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 53. maddesinin (b) bendinde yer verilen ; "Öğretim elemanları, memur ve diğer personelin disiplin işlemleri, disiplin amirlerinin yetkileri, devlet memurlarına uygulanan usul ve esaslara göre Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir" kuralı ve aynı Kanunda disiplin suç ve cezalarının ayrıca düzenlenmemesi bir arada değerlendirildiğinde, Yükseköğretim Kurulunca yapılacak düzenlemede, devlet memurlarının disiplin işlemlerinde uygulanan usul ve esasların düzenlendiği 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun esas alınması ve disiplin suç ve cezalarının 657 sayılı Yasa çerçevesinde belirlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

657 sayılı Yasa'nın 125 . maddesinde ise, devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları, uyarma, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması ve devlet memurluğundan çıkarma olarak belirlenmiş, bu cezaları gerektiren fiiller de aynı maddede sayılmıştır.

2547 sayılı Yasanın yukarıda yer verilen hükmüne dayanılarak Yükseköğretim Kurulunca hazırlanarak yürürlüğe konulan "Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği"nin 4. maddesinde ise, davacıya verilen disiplin cezası, olan "üniversite öğretim mesleğinden çıkarma " cezası , üniversite öğretim mesleğinden bir daha alınmamak üzere çıkarılma olarak tanımlanmış, aynı Yönetmeliğin dava konusu edilen 11/(a-3) .maddesinde ise, bir başkasının bilimsel eserinin veya çalışmasının tümünü veya bir kısmını kaynak belirtmeden kendi eseri gibi göstermek fiili üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasının gerektiren fiiller arasında sayılmıştır.

Davacıya verilen üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve cezası bu cezayı gerektiren fiil 2547 sayılı Yasa'da düzenlenmediği gibi, 657 sayılı Yasa'da da böyle bir ceza ve fiile yer verilmemiştir.

Bu durumda, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası ve bu cezayı gerektiren disiplin suçunun yasal dayanağının bulunmadığı anlaşıldığından, dava konusu

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2007/1815
Karar No : 2012/1218

edilen düzenlemede ve bu düzenlemeye dayanılarak tesis edilen işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedente, tarafların temyiz isteminin kabulüne, Danıştay Sekizinci Dairesinin 16.5.2007 günlü, E:2006/4103, K:2007/2946 sayılı kararının , yukarıda açıklanan ilkelere göre yeniden bir karar verilmek üzere BOZULMASINA, dosyanın Dairesine gönderilmesine, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 20.9.2012 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkanvekili Sinan YÖRÜKOĞLU	Üye Halide Ayler ÖZDEMİR (X)	Üye Nüket YOKLAMACIOĞLU	Üye Gürsat MEKİK	Üye Kadir ÖZKAYA
------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	------------------------	------------------------

Üye Şaban IŞIK	Üye Ali İhsan ŞAHİN	Üye Halli ÇIRAK	Üye Mustafa GÖKÇEK	Üye Vahit BEKTAŞ
----------------------	---------------------------	-----------------------	--------------------------	------------------------

Üye Hasan GÜZELER	Üye Mehmet ÇELİK	Üye Orhan BOYRAZ	Üye Abdülkadir ATALIK	Üye Yalçın EKMEKÇİ
-------------------------	------------------------	------------------------	-----------------------------	--------------------------

Üye Prof. Dr. Ali Dursun ULUSOY	Üye Fatih CİHANGİR
---------------------------------------	--------------------------

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2007/1815
Karar No : 2012/1218

(X) KARŞI O Y

Temyiz isteminin reddi ile, hukuk ve usule uygun olan Daire kararının onanması gerekliliği oyuyla karara karŐıyım.

Üye
Halide Ayfer
ÖZDEMİR

EKLER

Personel Ceza Soruşturması

EKLERİN-AÇIKLAMALARIN KULLANILMASI:

- Sayfadaki **kırmızı** ile yazılı bölümleri siliniz,
- Metin içinde **gri** bölümlerin sizi ilgilendiren bölümlerin rengini siyaha dönüştürerek doldurunuz ve geri kalanları siliniz.
- Gri renkli açıklama veya örnek bölümlerine de aynı işlemi uygulayınız,
- Ekler bölümünün word ortamındaki kaydını

.....

adresinden İNDİREBİLİRSİNİZ.

NOTLAR:

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

GİZLİ

SAYI:.....
KONU: İnceleme.

.././20..

Sayın;
.....

Üniversitemiz Fakültesi, Bölümü öğrencilerivetarafından Rektörlüğümüze verilen .././20... tarihli dilekçede yer alan, “bazı öğretim üyelerinin muhtelif tarihlerde, görevli oldukları derslere girmedikleri, öğrencileri kendilerine ait ders notlarını almaya zorladıkları, almayan öğrencileri dersi geçirmemekle tehdit ettikleri, bazı öğrencilerin sınav notlarının sonradan değiştirilerek dersten geçmelerinin sağlandığı” iddiaları ile ilgili olarak söz konusu suçları işlenip-işlenmediği, olayların vaki olup-olmadığı, hangi tarihlerde, hangi öğrenciler ve hangi dersler yönünden, hangi öğretim üyelerine yönelik suçlamada bulunulduğu vs. hususları inceleyerek ceza soruşturması açılmasına gerek olup-olmadığının ve şüphelilerin kimler olduğunun tespitini ve sonucunun en kısa sürede rapor halinde Rektörlüğümüze iletilmesini rica ederim.

.....
Rektör

- EKİ: 1- Şikayet Dilekçesi (2 adet)
2- Dilekçelere Ekli Belgeler (5 sayfa)

(Soruşturmacı Görevlendirme Yazısı/Soruşturma Emri)

T.C.
.....ÜNİVERSİTESİ

SAYI:.....

.././20..

KONU: Ceza Soruşturması.

Sayın;

.....

Üniversitemiz Fakültesi, Bölümü öğrencilerivetarafından Rektörlüğümüze verilen .../.../20... tarihli dilekçede yer alan, “görevli oldukları bazı derslere muhtelif tarihlerde girmedikleri, öğrencileri kendilerine ait ders notlarını almaya zorladıkları, almayan öğrencileri dersi geçirmemekle tehdit ettikleri, bazı öğrencilerin sınav notlarının sonradan değiştirerek dersten geçmelerini sağladıkları” iddiaları ile ilgili olarak adı geçen fakülte öğretim üyeleri , ve hakkında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/c maddesi gereğince ceza soruşturması yapmak üzere soruşturmacı olarak görevlendirildiniz.

Gerekli soruşturmayı yaparak, düzenleyeceğiniz soruşturma dosyası ile (2) nüsha soruşturma raporunun (fezlekenin) Rektörlüğümüze iletilmesini rica ederim.

.....
Rektör

EKİ: 1- Şikayet Dilekçesi ve Ekleri (7 adet)

2- İnceleme Raporu (13 sayfa)

(Katip yemin tutanağı)

YEMİN TUTANAĞI

(Fakülte veya Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu veya Enstitü adı) Dekanlığının/Müdürlüğünün .. / .. / 201. tarih ve sayılı onayı ile başlatılan soruşturma nedeniyle tutanakların düzenlenmesi için katip olarak görevlendirilmesi uygun görülmüş ve kendisine konu ile ilgili bilgi verilerek usulen “*Yeminli katip olarak tarafıma yazmak üzere söylenenleri hiçbir şey katmadan ve çıkarmadan aynen yazacağıma ve görevle ilgili hiç kimseye bilgi vermeyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.*” şeklinde yemin ettirmek suretiyle göreve başlatılmış olduğuna dair işbu tutanak düzenlenerek imzalanmıştır.

.. / .. / .201.

İmza

(Unvan) Adı ve Soyadı
Soruşturmacı

İmza

Adı ve Soyadı
Yeminli Katip

(Şüpheli Davetiyesi)

SAYI: 20../...

.././20..

ÇAĞRILAN ŞÜPHELİ:

ADRESİ:

İFADE YERİ:..... KAT: ODA:

YÜKLETİLEN SUÇ: Öğretim yılındaFakültesi, Bölümünde görevli olduğunuz derslerine 6, 8 ve 9. haftalarda girmemek, öğrencileri bu derse ait matbu ders notlarınızı almaya zorlamak, almayan öğrencileri dersi geçirmemekle tehdit etmek, aynı bölüm 2. sınıf öğrencisi nin belirtilen derse ait sınav notlarını sonradan değiştirerek dersten geçmesini sağlamak.

Bu davetiye ile, hakkınızda yapılan soruşturmada yükletilen suç nedeniyle Ceza Muhakemesi Kanununun 147. maddesi uyarınca ifadenizin alınması gerektiğinden, ../././... günü saat te ifade yerinde hazır bulunmanız gerektiği, bildirilen tarihte gelmediğiniz takdirde, hakkınızda kanuni usulleri uygulanacağı, Ceza Muhakemesi Kanununun 145. maddesi uyarınca bildirilir.

.....
Soruşturmacı

UYULMASI GEREKLİ KURALLAR VE HAKLARINIZ:

- 1- Kimliğinize ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırmanız gerekmektedir.
- 2- Vatandaşlık numaranızı bilmeniz gerekmektedir.
- 3- Müdafiniz hukuki yardım için ifadenizde bulunabileceği gibi, müdafii seçecek durumda değilseniz Baro tarafından müdafii görevlendirilmesini isteyebilirsiniz.
- 4- İfade için geldiğinizde kimliğinizin belirlenmesinden sonra açıklama yapmayabilirsiniz.
- 5- Bildireceğiniz somut delillerin toplanmasını isteyebilirsiniz.

(Şüpheli İfade Tutanağı-Müdafisiz)

ADI VE SOYADI :
BABA VE ANNE ADI :
DOĞUM TARİHİ VE YERİ :
NÜFUSA KAY. OLD.YER :
T.C. KİMLİK NO :
İKAMET ADRESİ :
İŞ ADRESİ :
EV-İŞ-CEP TELEFON NO :
MESLEĞİ VE EKONOMİK DURUMU :
İFADENİN ALINDIĞI YER: odası
TARİH VE SAAT: .../.../20.. Saat:

Ceza soruşturmasının konusu olan ve suç teşkil eden fiil şüpheliye anlatıldı. Hakkında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53-c maddesi hükümleri uyarınca ceza soruşturması açıldığı bildirildi. Müdafii seçme hakkının bulunduğu ve onun hukuki yardımından yararlanabileceği, müdafinin ifadesinde hazır bulunabileceği bildirildi, müdafii seçecek durumda olmadığı ve bir müdafii yardımından faydalanmak istediği takdirde kendisine Baro tarafından bir müdafii görevlendirileceği hatırlatıldı. Şüpheli: Müdafii istemediğini beyan etti.

Ceza Muhakemesi Kanununun 147. maddesi uyarınca, Şüpheliye kimliğine ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırmakla yükümlü olduğu hatırlatıldı. Şüphelinin kimliği tespit edildi. Şüpheliye yükletilen suç hakkında açıklamada bulunmama hakkı olduğu, ayrıca yakınlarından istediğine yakalandığını bildirme hakkı hatırlatıldı. Şahsi ve ekonomik durumu hakkında kendisinden bilgi alındı. Şüpheliye, şüpheden kurtulması için somut delillerin toplanmasını isteyebileceği hatırlatılarak kendisi aleyhine var olan şüphe nedenlerini ortadan kaldırmak ve lehine olan hususları ileri sürme imkanı bulunduğu bildirildi.

ŞÜPHELİ İFADESİNDE:
..... İlave edeceği başka bir husus olup-olmadığı soruldu. "Yoktur." dedi. Tutanak kendisine okutuldu, yazılanların söylediklerinin aynısı olduğunu belirtmesi üzerine, tutanak birlikte imzalandı. .../.../20...

SORUŞTURMACI

KATİP

ŞÜPHELİ

.....

.....

.....

DOSYA NO:20.../....

ADI VE SOYADI :
BABA VE ANNE ADI :
DOĞUM TARİHİ VE YERİ :
NÜFUSA KAY. OLD.YER :
T.C. KİMLİK NO :
İKAMET ADRESİ :
İŞ ADRESİ :
EV-İŞ-CEP TELEFON NO :
MESLEĞİ VE EKONOMİK DURUMU :
İFADENİN ALINDIĞI YER: odası
TARİH VE SAAT: .../.../20.. Saat:

Şüpheliye, müdafii seçme hakkının bulunduğu ve onun hukuki yardımından yararlanabileceği, müdafii ifadesinde hazır bulunabileceği bildirildi, Şüpheli: Müdafinin çağırılmasını istediğini bildirdi.ile yapılan çağrı üzerine gelenBarosu Avukatlarından ifade odasına alındı;

Ceza Muhakemesi Kanununun 147. maddesi uyarınca, şüpheliye kimliğine ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırmakla yükümlü olduğu hatırlatıldı. Şüphelinin kimliği tespit edildi.

Şüpheliye yüklenen suç anlatıldı, yükletilen suç hakkında açıklamada bulunmama hakkı olduğu bildirildi, ayrıca yakınlarından istediğine yakalandığını bildirme hakkı hatırlatıldı. Şahsi ve ekonomik durumu hakkında kendisinden bilgi alındı. Şüpheliye, şüpheden kurtulması için somut delillerin toplanmasını isteyebileceği hatırlatılarak kendisi aleyhine var olan şüphe nedenlerini ortadan kaldırmak ve lehine olan hususları ileri sürme imkanı bulunduğu bildirildi. Şüpheliden müdafii huzuru ile savunma ve delilleri soruldu.

ŞÜPHELİ İFADESİNDE:

.....

İlave edeceği başka bir husus olup-olmadığı soruldu. "Yoktur." dedi. Tutanak kendisine okutuldu, yazılanların söylediklerinin aynısı olduğunu belirtmesi üzerine, tutanak birlikte imzalandı. .../.../20...

SORUŞTURMACI

KATİP

ŞÜPHELİ

MÜDAFİ

.....

.....

.....

.....

(Tanık İfade Tutanağı)

DOSYA NO:20.../....

İFADENİN ALINDIĞI YER: odası

İFADENİN ALINDIĞI TARİH: .../.../20..

T.C. KİMLİK NO :

ADI VE SOYADI :

BABA VE ANNE ADI :

DOĞUM TARİHİ VE YERİ :

NÜFUSA KAY. OLD.YER :

MEDENİ HALİ :

İKAMET ADRESİ :

İŞ ADRESİ :

TELEFON NUMARASI :

Tanığa CMK 53. maddesi gereği dinlenmeden önce gerçeği söylemesinin önemi, gerçeği söylememesi halinde yalan tanıklık suçundan dolayı cezalandırılacağı, doğruyu söyleyeceği hususunda yemin edeceği anlatıldı.

Tanığa CMK 45/3 maddesi gereği CMK 45/1 maddede sayılan kişilerden olup-olmadığı sorularak şüpheliyle böyle bir akrabalık ilişkisi varsa tanıklıktan çekilebileceği, ayrıca CMK 48. maddesi gereği kendisini veya 45/1. maddede gösterilen kişileri ceza kovuşturmasına uğratabilecek nitelikte olan sorulara cevap vermekten çekinebileceği bildirildi. Tanık, yukarıda bildirilen hususları anladığını belirtti. Tanığa CMK 54. maddesi gereğince yemin edeceği bildirildi.

Tanığın CMK' nın 55. maddesine göre ifadesine geçmeden önce yemini yaptırıldı.* Tanık, "bildiğimi doğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim" diyerek yemin etti.

TANIK İFADESİNDE:.....
Konu hakkında söylemek istediklerinin bundan ibaret olduğunu belirtmesi üzerine iş bu ifade zaptı bulunanların huzuruyla okunup imza altına alındı. .../.../20...

SORUŞTURMACI

KATİP

TANIK

.....

.....

.....

**NOT: Kişinin olayda şüpheli mi, yoksa tanık sıfatıyla mı dinlenileceği konusunda tereddüt varsa yemin, tanıklıktan sonraya bırakılabilir; bu durumda yemin metni "Bildiğimi dosdoğru söylediğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." şeklinde değişecektir.*

(Şikayetçi İfade Tutanağı)

DOSYA NO:20.../....

İFADENİN ALINDIĞI YER: odası

İFADENİN ALINDIĞI TARİH: .../.../20..

T.C. KİMLİK NO :
ADI VE SOYADI :
BABA VE ANNE ADI :
DOĞUM TARİHİ VE YERİ :
NÜFUSA KAYIT BİLGİLERİ :
MEDENİ HALİ :
İKAMET ADRESİ :
İŞ ADRESİ :
SUÇ TARİHİ :

Şikayetçiye, delillerin toplanmasını isteme, soruşturmanın gizlilik ve amacını bozmamak koşuluyla belge örneği isteme, vekili yoksa baro tarafından kendisine bir avukat görevlendirilmesini isteme, CMK 153. Maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığıyla soruşturma belgelerini ve el konulan ve muhafazaya alınan eşyayı inceletme, yetkili kurulun kovuşturmaya yer olmadığı veya yargılamaya gerek bulunmadığı yönündeki kararına kanunda yazılı usule göre itiraz hakkını kullanma haklarının bulunduğu açıkça anlatıldı, şikayetçi olup-olmadığı ve şikayeti soruldu.

Tanığa CMK 45/3 maddesi gereği CMK 45/1 maddede sayılan kişilerden olup-olmadığı sorularak şüpheliyle böyle bir akrabalık ilişkisi varsa tanıklıktan çekilebileceği, ayrıca CMK 48. maddesi gereği kendisini veya 45/1. maddede gösterilen kişileri ceza kovuşturmasına uğratabilecek nitelikte olan sorulara cevap vermekten çekinebileceği bildirildi. Tanık, yukarıda bildirilen hususları anladığını belirtti. Tanığa CMK 54. maddesi gereğince yemin edeceği bildirildi.

ŞİKAYETÇİ BEYNİNDA : “Avukat istemiyorum. CMK 234. maddedeki haklarımı anladım” demekle; soruşturma konusu olay hakkında söylemek istedikleri soruldu. Şikayetçi cevaben;

“ ve den şikayetçi olduğunu, konu hakkında söylemek istediklerinin bundan ibaret olduğunu” belirtmesi üzerine, CMK 234. maddedeki işlemler yerine getirilmekle tutanak birlikte imza altına alındı. .../.../20...

SORUŞTURMACI

KATİP

TANIK

.....

.....

.....

*NOT: Mağdurlar için de şikayetçiye ilişkin usul uygulanır.

(PERSONEL-CEZA) Ek:11
(Tebliğ Tutanağı-Memur Vasıtasıyla Yapılacak Tebligatlar İçin)

DOSYA NO:20.../...

Ekli zarfta bulunan nın, .../.../..... tarih ve..... sayılı yazısı .../.../..... tarihinde tebellüğ edilmiştir.

TEBLİĞ EDEN
Adı Soyadı
Unvanı
İmzası

TEBELLÜ EDEN
Adı Soyadı
İmzası

DOSYA NO:20.../...

SORUŞTURMA ONAYI : nın .../.../20... tarih ve sayılı yazısı.
ŞÜPHELİNİN KİMLİĞİ :.....
MÜDAFİİ :Av.
ŞİKAYETÇİ :....., TC KİMLİK NO:.....
ŞİKAYET TARİHİ : .../.../20...
SUÇ :.....
UYGULANMASI GEREKEN
KANUN MADDELERİ :TCK' nın maddesi
DELİLLER :,,
SUÇ TARİHİ VE YERİ :.../.../20...,-

SORUŞTURMA AŞAMASINDA
YAPILAN İŞLEMLER

DEĞERLENDİRME

SONUÇ VE TEKLİF

:Toplanan delillere ve göre şüpheli'nin, suretiyle suçunu işlediği ve eylemine uyan TCK' nın maddesi gereğince (lüzum-u muhakemesi) yargılaması gerektiği/eyleminin suç teşkil etmediği, kanaatine varılmıştır.

Dosya son soruşturmanın (kovuşturmanın) açılıp-açılmamasına karar vermek üzere gereği için yetkili kurula gönderilmesini arz ve teklif ederim.

Soruşturmacı
Adı Soyadı
İmza

Ekler: 1- Soruşturma Dosyası (... sayfa)

2- Dizi Pusulası.

(Soruşturma Dosyasının Teslimine Dair Üst Yazı)

DOSYA NO:20.../....

.../.../20...

.....MAKAMINA(1)

İlgi: gün ve sayılı Soruşturma Emri.

Makamınızın ilgi yazısı ile(2) hakkında(3) suçunu işlediği iddiası ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53-c maddesi gereğince ceza soruşturması yapmak üzere soruşturmacı olarak görevlendirilmiş bulunmaktayım.

İlgili hakkında tarafımdan yapılan ceza soruşturması neticesinde hazırlanan soruşturma dosyası ve iki nüsha soruşturma raporu (fezleke) ekte sunulmuştur.

Gereği için yetkili kurula havalesini arz ederim.

.....
Soruşturmacı

Ekler: 1- Soruşturma Dosyası ve Rapor
2- Dizi Pusulası.

AÇIKLAMALAR:

- 1- Soruşturmayı açan ve soruşturma emrini veren makam,
- 2- Sanığın adı soyadı, görev yeri ve unvanı,
- 3- Soruşturma konusu suç fiili.

DİZİ PUSULASI

SIRA	TARİH	KONUSU	ADET/SAYFA
1	.. / .. / 20..	İhbar/Şikayet dilekçesi	1/1
2	.. / .. / 20..	Ceza Soruşturması Emri	1/1
3	.. / .. / 20..	Şüpheli Davet Yazısı	1/..
4	.. / .. / 20..	Şüpheli İfade Tutanağı	1/...
5	.. / .. / 20..	Tanık İfade Tutanağı	1/...
6	.. / .. / 20..	Şikayetçi İfade Tutanağı	1/...
7	.. / .. / 20..	Bilirkişi Raporu	1/...
8	.. / .. / 20..	Keşif Tutanağı	1/...
9	.. / .. / 20..	Tebliğ tutanağı	4/4
10	.. / .. / 20..	Soruşturma Raporu(Fezleke)	2/...
11	.. / .. / 20..	Üst Yazı	1/1

Teslim Eden
Soruşturmacı
Adı Soyadı
Unvanı
İmza

Teslim Alan
.....*
Adı Soyadı
Unvanı
İmza

Teslim Tarihi
.../.../.....

**Soruşturma dosyası ve rapor, soruşturma emrini veren disiplin amirine veya bu makama verilmek üzere evrakı almaya yetkili sekreteriyasına teslim edilir.*

(Yetkili Kurul Kararı)

SON SORUŞTURMAYA (KOVUŞTURMAYA) YETKİLİ KURUL KARARI*

ŞÜPHELİ : Adı Soyadı, TC Kimlik No ve diğer kimlik bilgileri
MÜDAFİİ : Av.
MAĞDUR : Adı Soyadı, TC Kimlik No ve diğer kimlik bilgileri
ŞİKAYETÇİ : Adı Soyadı, TC Kimlik No ve diğer kimlik bilgileri
ŞİKAYET TARİHİ : .../.../20...
SUÇ VE SEVK MADDESİ :, TCK ve maddeleri.
SUÇ YERİ VE TARİHİ :, .../.../20... SAAT:
SUÇ DELİLLERİ :,,
KARAR TARİHİ : .../.../20...

2547 Sayılı yükseköğretim Kanununun 53/C-2-d maddesi gereğince oluşturulan Kurulumuzca, Rektörlüğün .../.../20... tarih ve sayılı yazısı ile havale edilen soruşturma raporu ve eki soruşturma dosyası incelenerek görüşüldü;

Rektörlük Makamının .../.../20... tarih ve sayılı Soruşturma Emri ile .../.../..... tarihli ihbar mektubuna istinaden açılan ceza soruşturması ile in soruşturmacı olarak görevlendirildiği; yapılan soruşturmada...** tanık anlatımı, keşif,den anlaşılma ile sanığın Türk Ceza Kanunununmaddesinde yer alansuçunu işlediği ve anılan Kanununmaddesi ilemaddesi gereğince yargılanması gerektiğine (lüzum-u muhakemesine), kararın birer örneğinin şikayetçi, mağdur ve şüpheliye tebliğine, karara karşı tebliğinden itibaren 10 gün içinde itiraz edilebileceğine, itiraz edilmemesi halinde dosyanın mahkemesine tevdi edilmek üzere..... Cumhuriyet Başsavcılığına, itiraz edilmesi halinde ise incelenmek üzere Danıştay 1. Dairesine gönderilmesine .../.../20...tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

.....
Üye

.....
Üye

.....
Üye

NOT: *Bu karar Ceza Muhakemesi Kanununa göre İddianame mahiyetindedir.

** Bu kısımda yüklenen suçu oluşturan olaylar, mevcut delillerle ilişkilendirilerek açıklanır. Kararda, şüphelinin sadece aleyhine olan hususlar değil, lehine olan hususlar da belirtilir. Yargılamanın gerekliliğine karar verilirse, kararın sonuç kısmında, işlenen suç dolayısıyla ilgili kanunda öngörülen ceza ve güvenlik tedbirlerinden hangilerine hükmedilmesinin istendiği açıkça belirtilir.

DANIŞTAY
5. DAİRE

Esas No : 1982 / 784

Karar No : 1984 / 112

Karar Tarihi : 18.01.1984

ÖZÜ : 1- KİMLİĞİNİ KAYBEDEN DAVACIYA 4 GÜNLÜK AYLIK KESİMİ CEZASI VERİLMESİNDE KANUNA AYKIRILIK BULUNMADIĞI,2- **AYNI FİİLDEN DOLAYI BİRDEN FAZLA DİSİPLİN CEZASI VERİLEMİYECEĞİ HAKKINDA**

Emniyet amiri olan davacı, kimliğini kaybetmesi nedeniyle Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Disiplin Kurulunca verilen 4 günlük aylık kesimi cezasının ve bu cezaya dayalı olarak terfiinin 6 ay geciktirilerek yapılacağına dair kararın iptalini istemektedir.

Emniyet örgütü Disiplin Tüzüğü'nün aylık kesimi cezası başlıklı 5.maddesinin (B) fıkrasının 2.bendinde "yazılı kağıt ve belgeleri kastı olmaksızın yitirenlerin 4 günlükten 10 günlüğe kadar aylık kesimi cezası ile cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden davacıya Adıyaman, Kehta'de bulunduğu esnada 22.4.1981 günü yapılan bir operasyon sonucu belge niteliğinde olan kimliğini kaybetmesi nedeniyle Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Disiplin Kurulunca 4 günlük aylık kesimi cezası verildiği anlaşılmakta olup dava konusu kararda yukarıda anılan Tüzük hükmüne aykırılık olmayıp, davanın 4 günlük aylık kesimi cezasının iptali talebine ilişkin kısmının reddine, Davacıya 4 günlük aylık kesimi cezası verilmesi nedeniyle bu cezaya dayalı olarak terfiinin 6 ay geciktirilerek yapılacağına dair kararın iptali isteğine gelince, herhangi bir fiilden dolayı birden fazla disiplin cezası uygulanması mümkün olmayıp, kimliğini yitirmekten dolayı zaten 4 günlük maaş kesimi cezası ile tecziye edilen davacının ayrıca bu suçtan dolayı terfiinin 6 ay geciktirilerek yapılmasında hukuki isabet görülmemiş olup, terfiin geciktirilerek yapılacağına dair kararın iptaline karar verildi.

DANIŞTAY
10. DAİRE

Esas No : 1984 / 399

Karar No : 1985 / 244

Karar Tarihi : 18.02.1985

ÖZÜ : **BİR EYLEMLE YASANIN ÇEŞİTLİ KURALLARININ ÇİĞNENMESİ DURUMUNDA, O KURALLARDAN EN AĞIR CEZAYI KAPSAYAN CEZANIN VERİLMESİ GEREKTİĞİ HAKKINDA**

Dava, Emniyet Kadrosunda Komiser muavini olan davacıya bir eyleminden dolayı, Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 6/5 maddesi uyarınca 4 ay kısa süreli durdurma cezası ile tüzüğü'nün 7/2.maddesi uyarınca da 12 ay uzun süreli durdurma cezası verilmesi yolundaki İli Polis Disiplin Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır. Dava ve işlem dosyasındaki belgelerin incelenmesinden, davacının hakkında disiplin soruşturması açılmasına ve ceza verilmesine neden olan astlarını ve aynı rütbedeki arkadaşlarını dövme eyleminin sabit olduğu anlaşılmaktadır.

Davalı idare, davacının bu eylemini önce, Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 7/2 maddesinde belirtilen "astlarını ve aynı rütbedeki arkadaşlarını dövmek" olarak nitelendirip, 12 ay uzun süreli durdurma cezası vermiş, aynı kararda bu eylemi ile davacının, aynı zamanda söz konusu tüzüğü'nün 6.maddesinin 5. bendinde belirtilen "Hizmet dışında resmi sıfatın gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda bulunmak suçunu da işlediği gerekçesi ile 4 ay kısa süreli durdurma cezası ile de cezalandırılması yolunda karar almıştır.

Gerek uygulamada, gereke öğretide, işlediği bir eylem ile yasanın çeşitli kurallarını çığneyen kimseye o kurallardan en ağır cezayı kapsayan cezanın verilmesi kabul edilmektedir.

Bu durumda, davacıya birden fazla disiplin kuralını ihlal eden eylemi nedeniyle hem 4 ay kısa süreli durdurma, hem de 12 ay uzun süreli durdurma cezası verilmesine ilişkin işlemin 4 ay kısa süreli durdurma cezasına yönelik kısmında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu edilen İli Polis Disiplin Kurulu kararının 4 ay kısa süreli durdurma cezası verilmesine ilişkin kısmının iptaline, aynı kararın 12 ay uzun süreli durdurma cezası verilmesine ilişkin kısmı ise yerinde görüldüğünden bu kısma ilişkin davanın reddine karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2011 / 1781

Karar No : 2011 / 1940

Karar Tarihi : 06.12.2011

İlgili Mevzuat :

- [2547](#) [YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#))

DAVA : Suçları : ... Üniversitesi personelinin maaş ödemeleri ile ilgili olarak İş Bankası Edirne Şubesi ile Rektörlük arasında imzalanan protokol karşılığı alınan ve Üniversite bütçesine gelir kaydedilmesi gerektiği öne sürülen 1,950,000 TL promosyon bedelini, ... Üniversitesi Vakfına bağış olarak kabul etmek suretiyle 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile ilişkilerine Dair Kanuna aykırı davranmak.

Suç Tarihi : 2008 Yılı

İncelenen Karar : ... Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 28.7.2011 tarihli men-i muhakeme kararı.

Karara İtiraz Eden : Edirne Cumhuriyet Başsavcılığı İnceleme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden

... Üniversitesi Rektörlüğünün 6.10.2011 tarih ve 648-01-687-18833 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı ve bu karara Edirne Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan itiraz, Tetkik Hakimi Adnan Dikenli' nin açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53. maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

KARAR : Edirne Cumhuriyet Başsavcılığının 15.8.2011 tarihli yazısıyla söz konusu Yetkili Kurul kararına itiraz ettiği görülmekle birlikte, 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin (4) numaralı alt bendinde, ilk soruşturma sonucunda verilecek men-i muhakeme kararlarının kendiliğinden Danıştay'ca inceleneceği hükme bağlanmış olup, bu kararlara ilgililerin itiraz edebileceğine ilişkin Kanunda herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (c) fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında bu Kanunda belirtilen hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Şüphelilere isnat edilen suç, Üniversite bütçesine gelir kaydedilmesi gereken promosyon bedelinin, ... Üniversitesi Vakfına bağış olarak kabul edilmesine ilişkin olduğu, söz konusu suçun, şüphelilerin öğretim üyeliği sıfatlarından kaynaklanmadığı ve görevleri dolayısıyla ya da bu görevlerini yaptıkları sırada işlenmediği, ... Üniversitesi Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı ve üyeliği sıfatıyla ilgili bulunduğu, bu nedenle şüphelilere isnat edilen suç hakkında 2547 sayılı Kanunun 53. maddesi kapsamında ceza soruşturması yapılamayacağı ve men-i muhakemeleri veya lüzum-u muhakemeleri yolunda bir karar alınamayacağı anlaşıldığından,

SONUÇ : Şüphelilerin men-i muhakemelerine ilişkin ... Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 28.7.2011 tarihli kararının bozulmasına, şüpheliler hakkında genel hükümlere göre gereği yapılmak üzere dosyanın karar ekli olarak Edirne Cumhuriyet Başsavcılığına, kararın bir örneğinin ... Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine, 06.12.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2012 / 617

Karar No : 2012 / 814

Karar Tarihi : 15.05.2012

İlgili Mevzuat :

- [5237 TÜRK CEZA KANUNU](#) ([Madde 73](#) , [Madde 89](#))

DAVA : Şüpheli : ...- Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Suçları :

1- İdrar zorluğu nedeniyle başvuran şikayetçi ...'ın ameliyatı için para almak suretiyle görevi kötüye kullanmak

2- Başarısız tıbbi uygulama ve ameliyat nedeniyle adı geçeninin sağlığının bozulmasına neden olmak

Suç Tarihi : 2005 Yılı

İncelenen Karar : Ege Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 27.2.2012 tarihli men-i muhakeme kararı

Karara İtiraz Eden : Yok

İnceleme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden

Ege Üniversitesi Rektörlüğünün 9.4.2012 tarih ve 1553 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı, Tetkik Hakimi Adnan Dikenli' nin açıklamaları dinlenildikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

KARAR : 1'inci maddede isnat edilen suçla ilgili olarak, şikayetçi ...'ın 28.11.2005 tarihindeki ameliyatı için ödediği paranın Ege Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğüne yatırıldığı, şüpheliye doğrudan ya da dolaylı para verilmediğinin şikayetçinin ifadesi ile de sabit olduğu, dolayısıyla mevcut delillerin, görevi kötüye kullanmak suçundan dolayı şüpheli hakkında kamu davası açılmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, Ege Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun 27.2.2012 tarihli kararının; 1'inci maddede isnat edilen suçtan şüphelinin men-i muhakemesine ilişkin kısmının onanmasına, 2'nci maddede isnat edilen suçla ilgili olarak Türk Ceza Kanununun 89/5 inci maddesi uyarınca başarısız tıbbi uygulama ve ameliyat nedeniyle şikayetçinin sağlığının bozulmasına neden olmak eylemine karşılık gelen taksirle yaralama suçunun soruşturulması ve kovuşturulmasının şikayete bağlı olduğu, Kanunun 73 üncü maddesinde, soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı suçlarda yetkili kimsenin altı ay içinde şikayette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamayacağı belirtiltiği, şikayetçinin 28.11.2005 tarihinde prostatektomi ameliyatını geçirdiği, şikayetin ise altı aylık hak düşürücü süre geçtikten çok sonra 22.8.2011 tarihinde yapıldığı anlaşıldığından, Ege Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun 27.2.2012 tarihli kararının; 2'nci maddede isnat edilen suçtan şüphelinin men-i muhakemesine ilişkin kısmının bozulmasına, bu suçla ilgili olarak zamanaşımı nedeniyle kovuşturmaya yer olmadığına,

SONUÇ : Dosyanın karar ekli olarak Ege Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine, 15.5.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2011 / 842

Karar No : 2011 / 1322

Karar Tarihi : 21.09.2011

DAVA : Ankara Üniversitesi Rektörlüğünün 10.5.2011 tarih ve 2479 sayılı yazısı ile gönderilen soruşturma dosyası, yukarıda belirtilen Kurul kararı ve bu karara yapılan itiraz, Tetkik Hakimi N. S.'in açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

KARAR : Dosyanın incelenmesinden, şikayetçinin babasının sırt ağrısı ve baş dönmesi şikayetiyle 20.10.2007 tarihinde saat 10.30'da Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbn-i Sina Hastanesi Acil Servisine getirildiği, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalında fahri araştırma görevlisi olan ve Acil Serviste rotasyonda bulunan şüpheli ... tarafından hastaya ilk müdahalenin uygulandığı, bazı kan testleri yapıldığı, EKG ve akciğer grafisi çekildiği, söz konusu tetkiklerden hastanın kalp krizi geçirdiği anlaşılmamasına rağmen tetkiklerin zamanında değerlendirilmemesi nedeniyle tanının konulmadığı ve gereken tedavinin uygulanmadığı, aynı gün saat 15.15 civarında hastanın genel durumunun kötüleşmesi üzerine Acil Serviste rotasyonda bulunan diğer şüpheli ...'e haber verildiği, ancak tüm müdahalelere rağmen saat 16.35'te hastanın yaşamını yitirdiği, şikayetçi tarafından teşhis ve tedavide gerekli dikkat ve özenin gösterilmediği iddiasıyla şüpheliler hakkında suç duyurusunda bulunulması üzerine Rektörlükçe yaptırılan soruşturma sonucunda Yetkili Kurulun 11.4.2011 tarihli kararıyla şüphelilerin men-i muhakemesine karar verildiği görülmüştür. Soruşturma kapsamında Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalında görev yapan üç öğretim üyesinden temin edilen 3.3.2010 tarihli bilirkişi raporunda, hastanın Acil Servise gelişinden, genel durumunun kötüleşmesine kadar geçen süre içinde, hastaya akut miyokart infarktüsü (kalp krizi) tanısı konulmadığı ve yapılması gereken tıbbi tedavinin uygulanmadığı, hastaya yapılan ilk acil müdahalenin tıp kuralları ve tekniğine uygun olmadığı, bu müdahaleyi gerçekleştiren görevlilerin ihmali ve kusurunun bulunduğu kanaatine varıldığı bildirilmiştir. Üniversitede fahri araştırma görevlisi olarak görev yapan şüpheliler ... ve ...'nin söz konusu bilirkişi raporuna göre olayda sorumluluklarının bulunduğu görülmekle birlikte, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (c) fıkrasında, ceza soruşturmasının, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında yapılacağı hüküm altına alındığı, adı geçenlerin ise yabancı uyruklu oldukları ve Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğinin 19 uncu maddesine göre Tıp Fakültesinde kadrosuz ve aylıksız olarak uzmanlık eğitimi gördükleri, dolayısıyla 53 üncü maddede belirtilen kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanı statüsünde bulunmadıkları, bu nedenle haklarında anılan madde uyarınca ceza soruşturması yapılamayacağı ve son soruşturmanın açılıp açılmayacağı yolunda bir karar alınamayacağı, ilgililer hakkındaki soruşturmanın genel hükümlere göre Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılması gerektiği anlaşıldığından, Yetkili Kurulun 11.4.2011 tarihli kararının; ... ve ...'nin men-i muhakemelerine ilişkin kısmının bozulmasına, Ölüm olayının meydana gelmesinde, henüz iç hastalıkları ve kardiyoloji rotasyonu yapmamış, yeterli bilgi ve deneyim düzeyine ulaşmamış bir ... Anabilim Dalı Araştırma Görevlisinin, çoğunlukla komplike ve acil nitelikte vakaların geldiği son basamak bir sağlık kuruluşu olan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbn-i Sina Hastanesi Acil Servisinde görevlendirilmesinin önemli bir rolü olduğu, şüphelilerden ...'in ... Anabilim Dalı Başkanı olarak Acil

Servis çalışma düzeninden ve personelin görevlendirilmesinden sorumlu bulunduğu, şüphelilerden ...'in ise, olay günü Acil Serviste tüm hastalardan sorumlu uzman hekim olduğu, hastaya teşhisin zamanında konulmadığı ve yapılması gereken tıbbi tedavinin uygulanmadığı hususunun bilirkişi raporuyla tespit edildiği, mevcut delillerin, atılı suçtan dolayı ... ve ... hakkında kamu davası açılması gerektiği hususunda yeterli şüphe oluşturduğu anlaşıldığından, Ankara Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun; 11.4.2011 tarihli kararının ... ve ...'in men-i muhakemelerine ilişkin kısmının bozulmasına, adı geçenlerin lüzum-u muhakemelerine, şüphelilerin eylemlerine uyan Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesi gereğince yargılanmalarına, yargılamalarının Ankara Sulh Ceza Mahkemesinde yapılmasına,

SONUÇ : Dosyanın, lüzum-u muhakemelerine karar verilen ... ve ... ile haklarında genel hükümlere göre işlem yapılması gereken ...ve ... yönünden gereği için karar ekli olarak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına, kararın birer örneğinin Ankara Üniversitesi Rektörlüğü ile şikayetçi vekiline gönderilmesine, 21.09.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2008 / 1231

Karar No : 2009 / 63

Karar Tarihi : 14.01.2009

İlgili Mevzuat :

- **2547 YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU (Madde 53)**

DAVA : ... Üniversitesi Rektörlüğünün 9.10.2008 günlü, 1242 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası, ... Üniversitesi Hukuk Müşavirliğinin 21.7.2008 günlü, 250-872 sayılı işlem yapılmamasına ilişkin kararı ile bu karara şikayetçi ... tarafından yapılan itiraz, Tetkik Hakimi Bekir Özçelik'in açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53. maddesi uyarınca incelendi:

Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

KARAR : 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının, bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının, görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında uygulanacak ceza soruşturması usulünü gösteren 53 üncü maddesinin (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde, Yükseköğretim Kurulu Başkanı için, kendisinin katılmadığı, Milli Eğitim Bakanının başkanlığındaki bir toplantıda, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek en az üç kişilik bir kurulca, diğerleri için, Yükseköğretim Kurulu Başkanınca veya diğer disiplin amirlerince doğrudan veya görevlendirecekleri uygun sayıda soruşturmacı tarafından ceza soruşturmasının yapılacağı, (2-c) alt bendinde de üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcısı ile üniversite genel sekreterleri hakkında, rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarında oluşacak üç kişilik kurul tarafından son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verileceği, verilen lüzum-u muhakeme kararlarının ilgililerin itirazı halinde, men-i muhakeme kararlarının ise yasa gereği kendiliğinden Danıştay ilgili Dairesince incelenerek karara bağlanacağı öngörülmüştür. Dosyanın incelenmesinden, ... Öcal tarafından .. , Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı ... ve Fakülte Sekreteri ... hakkında 5525 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun hükümlerini uygulamayarak kendisine ait disiplin cezalarının dosyasından çıkartılması gerekirken çıkartılmadığını iddia ederek bu kişiler hakkında şikayette bulunması üzerine Rektör tarafından soruşturmacı

görevlendirildiği, yapılan soruşturma sonucunda hazırlanan fezlekedede, şikayetçinin 5525 sayılı Kanun kapsamına girip affedilen bir uyarı cezasının bulunduğu, uyarı cezasına ait belgelerin şikayetçinin özlük ve sicil dosyasından çıkarılarak ayrı bir klasöre konduğu, anılan Kanunda belgelerin imha edileceğine ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı belirtilerek şüpheliler hakkında men-i muhakeme kararı verilmesinin önerildiği, ancak Rektör tarafından, hazırlanan fezlekenin 2547 sayılı Kanunun 53. maddesi gereğince şüpheliler hakkında men-i muhakeme veya lüzum-u muhakeme şeklinde bir karar verilmesinin sağlanması amacıyla yetkili kurula iletilmesi gerekirken iletilmediği ve hukuk müşavirliğince şikayetçiye gönderilen 21.7.2008 günlü, 872 sayılı yazı ile şikayet konusu hakkında işlem yapılmadığının bildirildiği görülmüştür.

SONUÇ : Bu durumda, 2547 sayılı Kanunun yukarıda anılan 53 üncü maddesi gereğince şüphelilerin unvanları dikkate alınarak oluşturulacak yetkili kurul tarafından şüpheliler hakkında lüzum-u muhakeme veya men-i muhakeme kararı verilmesi, lüzum-u muhakeme kararına itiraz edilmesi halinde, men-i muhakeme kararının ise yasa gereği incelenmek üzere Dairemize gönderilmesi için dosyanın ... Üniversitesi Rektörlüğüne iadesine, kararın bir örneğinin şikayetçiye gönderilmesine, 14.01.2009 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2005 / 669

Karar No : 2005 / 1264

Karar Tarihi : 26.10.2005

ÖZÜ : ŞÜPHELİLERE İSNAT EDİLEN SUÇLAR BİRLİKTE İŞLENMİŞ OLDUĞUNDAN TÜMÜ İÇİN SON SORUŞTURMA AÇILIP AÇILMAMASINA AYNI YETKİLİ KURULCA KARAR VERİLMESİ GEREKİRKEN AYRI AYRI YETKİLİ KURULLARCA KARAR VERİLMESİNİN YERİNDE BULUNMADIĞI HAKKINDA

KARAR

Şüpheliler:

1-...-...Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

2- ...- " " Müdür Yrd.

3-...- " " Tahakkuk Memuru

4-...- " " Mutemet

Suç :

1- 2003 ve 2004 yılları döner sermaye katkı paylarının ödenmesinde usulsüzlük yapılması

2- 2004 yılında fazla ödenen döner sermaye katkı paylarının geri istenmesinde, ilgililerce geri ödenen paraların elden alınması ve alındı belgesi verilmemesi

Suç Tarihi : 2003- 2004 Yılları

İncelenen Kararlar :

1-...Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun...ve...hakkında verdiği 27.5.2005 günlü, 29 sayılı lüzum-u muhakeme kararı

2- Aynı Rektörlükçe oluşturulan Kurulun...ve...hakkında verdiği 27.5.2005 günlü, 30 sayılı lüzum-u muhakeme kararı

Karara İtiraz Edenler : Hakkında lüzum-u muhakeme kararı verilenler

İnceleme Nedeni : İtirazlar üzerine

... Üniversitesi Rektörlüğünün 20.6.2005 günlü, 244 sayılı yazısı ve eki soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararları ve bu kararlara yapılan itirazlar, Tetkik Hakimi Tanju Kızılkuş'un açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi; Gereği Görüşülüp Düşünüldü: 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (c) fıkrasının 2 nci bendinin (c) alt bendinde, son soruşturmanın açılıp açılmamasına üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarında oluşacak üç kişilik kurul tarafından karar verileceği, (f) fıkrasının 5 inci bendinde, değişik statüdeki kişilerin birlikte suç işlemleri halinde soruşturma usulü ve yetkili yargılama merciin görev itibarıyla üst dereceliye göre tayin olunacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden,...Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü, Müdür Yardımcısı, Enstitü Sekreteri ve mutemetlik görevi yapan memura isnat edilen suçlar adı geçenlerce birlikte işlendiğinden, 53 üncü maddenin sözü edilen hükümleri gereğince Enstitü Sekreteri ve Mutemet hakkında son soruşturmanın açılıp açılmamasına görev itibarıyla üst derecede olan Enstitü Müdürü ve Yardımcısı için oluşturulan son soruşturma kurulunca karar verilmesi gerekirken, Enstitü Müdürü ve Müdür Yardımcısı için ayrı, Enstitü Sekreteri ve Mutemet hakkında ayrı kurullar oluşturularak 27.5.2005 günlü, 29 sayılı kararla Enstitü Müdürü ve Müdür Yardımcısının lüzum-u muhakemesine, 27.5.2005 günlü, 30 sayılı kararla da Enstitü Sekreteri ve Mutemedin lüzum-u muhakemesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, 53 üncü maddenin (f) fıkrasının 5 inci bendine göre şüphelilere isnat edilen suçlar birlikte işlenmiş olduğundan tümü için son soruşturma açılıp açılmamasına aynı maddenin (c) fıkrasının 2 nci bendinin (c) alt bendi uyarınca oluşturulacak yetkili kurulca karar verilmesi gerekirken, ayrı ayrı yetkili kurullarca karar verilmesi yerinde bulunmadığından, şüpheliler hakkında lüzum-u muhakeme kararı verilmesine ilişkin 27.5.2005 günlü, 29 sayılı ve 27.5.2005 günlü, 30 sayılı yetkili kurul kararlarının bozulmasına ve şüpheliler hakkında tek bir yetkili kurulca karar verilmesine, verilecek kararın türüne göre gerekli yazılı bildirimlerin yapılarak tesis edilen karara karşı itirazda bulunulması durumunda yazılı bildirimlere ilişkin günlü ve imzalı bildirim alındıkları ile itiraz dilekçelerinin Dairemize gönderilmek üzere dosyanın Marmara Üniversitesi Rektörlüğüne iadesine ve kararın birer örneğinin itiraz edenlere gönderilmesine 26.10.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2004 / 663

Karar No : 2005 / 119

Karar Tarihi : 04.02.2005

ÖZÜ : İLK SORUŞTURMA TAMAMLANDIĞINDA ÜNİVERSİTE REKTÖRLERİNİN OLUŞTURDUĞU YETKİLİ KURULLARIN SON SORUŞTURMANIN AÇILMASI VEYA AÇILMAMASI YOLUNDA BİR KARAR ALMAYARAK İLK SORUŞTURMAYI SONUÇSUZ BIRAKMA YETKİLERİ BULUNMADIĞI GİBİ YETKİLİ KURULLARIN LÜZUM-U MUHAKEME VE MEN-İ MUHAKEME DIŞINDA BİR KARAR VERMELERİNİN MÜMKÜN OLMADIĞI HAKKINDA

KARAR

Sanık : ...-...Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı

Suç : Şikayetçi ...'nın anılan Fakültenin Muhasebe-Finansman Anabilim Dalı başkanlığına atamasının yapılması yolundaki isteminin zımnen reddine ilişkin Rektörlük işleminin iptali istemiyle açmış olduğu davanın, Konya İdare Mahkemesinin 29.11.2002 günlü, E:2002/686, K:2002/1649 sayılı iptal kararıyla sonuçlandırılmasına rağmen söz konusu kararı uygulamamak suretiyle görevi kötüye kullanmak

Suç Tarihi : 2003 Yılı ve devamı

İncelenen Karar:...Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 22.10.2004 günlü kararı
Karara İtiraz Eden : Yok
İnceleme Nedeni : Yasa gereği

... Üniversitesi Rektörlüğünün 2.11.2004 günlü ve 293-12375 sayılı yazısı ve eki soruşturma dosyası ile 22.10.2004 günlü Yetkili Kurul kararı, Tetkik Hakimi Aylin Ersoy'un açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin ceza soruşturması usulüne ilişkin (c) fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlarla ilgili olarak ilk soruşturmanın, sanıkların konumuna göre belirlenecek soruşturmacı tarafından yapılacağı, son soruşturmanın açılıp açılmamasına hangi kurulların karar vereceği ve kurulların oluşumuna ilişkin usul ve esaslar ile kurulların almış olduğu lüzum-u muhakeme kararlarının ilgililerin itirazı üzerine, men-i muhakeme kararlarının ise kendiliğinden Danıştay'ca incelenerek karara bağlanacağı hükümlerine yer verilmiştir. Bu hükümlerin değerlendirilmesinden, maddede sayılan görevlilerin görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada suç işlediklerinin ileri sürülmesi halinde yetkili merciler tarafından soruşturmacı görevlendirilmesi suretiyle ilk soruşturmanın başlatılmasının, soruşturmacının iddiaları inceleyerek bir rapora bağlanmasının, bu rapor da dikkate alınarak yetkili kurullar tarafından son soruşturmanın açılıp açılmamasına ilişkin men-i muhakeme veya lüzum-u muhakeme şeklinde bir karar alınmasının yasal zorunluluk olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, ilk soruşturma tamamlandığında üniversite rektörlerinin oluşturduğu yetkili kurulların son soruşturmanın açılması veya açılmaması yolunda bir karar almayarak ilk soruşturmayı sonuçsuz bırakma yetkileri bulunmadığı gibi yetkili kurulların lüzum-u muhakeme ve men-i muhakeme dışında bir karar vermelerinin mümkün olmadığı da açıktır. Dosyanın incelenmesinden,...Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurul tarafından verilen 22.10.2004 günlü kararda,...Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı hakkında yukarıda belirtilen eylem nedeniyle men-i muhakeme veya lüzum-u muhakeme yolunda bir karar alınmaksızın soruşturma dosyasının Danıştay'ca incelenmesine karar verildiği anlaşılmaktadır. Bu durumda,...Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı olarak görev yapan sanık hakkında son soruşturmanın açılıp açılmayacağı yolunda bir hüküm içermeyen Yetkili Kurulun almış olduğu 22.10.2004 günlü kararın kaldırılarak yukarıda belirtilen Kanun hükümleri uyarınca Rektörün başkanlığında Rektör yardımcılarında oluşturulacak üç kişilik yetkili kurul tarafından sanığın men-i muhakemesine veya lüzum-u muhakemesine ilişkin bir karar verilmesi, verilecek kararın türüne göre gerekli yazılı bildirimlerin yapılarak günlü ve imzalı bildirim alındıkları ile Yasa gereği kendiliğinden veya itiraz edilmesi halinde itiraz dilekçeleri de eklenerek incelenmek üzere gönderilmesi için dosyanın...Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine 4.2.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

2. DAİRE

Esas No : 2004 / 332

Karar No : 2004 / 442

Karar Tarihi : 13.05.2004

ÖZÜ : 2547 SAYILI VE 4483 SAYILI YASALARA GÖRE YAPILAN SORUŞTURMALARDA YETKİLİ MAKAMCA SORUŞTURMA EMRİ VERİLEREK FEZLEKE DÜZENLENDİĞİ HALDE, YETKİLİ KURULCA HERHANGİ BİR KARAR VERİLMEDİĞİ ANLAŞILDIĞINDAN, KARAR VERİLMESİ VE GEREKLİ TEBLİGATLARIN YAPILMASI İÇİN GERİ ÇEVİRİLMESİ HAKKINDA

KARAR

Tetkik Hakimi : İbrahim Topuz

Sanık : ...-...Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı.

Suçları : Yakıncı ...'ya, sağlık raporunu yırtarak kötü muamelede bulunmak.

Suç Tarihi : 6.8.2003

... Üniversitesi Rektörlüğü Yetkili Kurul Kararı : Yok

İtiraz Eden : Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığı.

İncelenme Nedeni : İtiraz üzerine.

... Üniversitesi Rektörlüğünden 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca 12.4.2004 gün ve 7-1309-1732 sayılı yazı ile gönderilen soruşturma dosyası incelenerek gereği görüldü:

2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (c) bendinin ilk fıkrası uyarınca; Yükseköğretim üst kuruluşlarının başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının, bu kuruluş ve kurumların 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında, öngörülen hazırlık soruşturması: 1-Fezleke hazırlama aşaması, 2-Yetkili kurul tarafından karara bağlama aşaması olmak üzere iki aşamadan oluşturulmuştur. Soruşturma emri verilmeden evvel yetkili makamın iddia konularını incelemesi ya da görevlendireceği yetkili bir kişiye incelettirmesi, bu incelemeler sonucu sanıklar ile iddia konusu suçlarının belirlenmesinden sonra T.C.K' na göre soruşturma açılıp açılmayacağı konusunu değerlendirmesi, soruşturma emri vermesi halinde görevlendireceği soruşturmacı veya soruşturmacıların fezleke hazırlama aşamasında sanıkların savunmaları ile tanıkların ifadelerini almaları, suçlarla ilgili belgeleri sırasıyla fezlekeye eklemeleri, tüm bilgi ve belgeleri değerlendirmeleri ve bu değerlendirme sonucu düzenleyecekleri fezlekeyi soruşturma emri veren makama teslim etmeleri, dosyanın karar için Yetkili Kurula gönderilmesi üzerine bu aşamada sözü edilen kurulun sanıkların ismen, iddia konusu suçları da sanıkların ilgilerine göre açık olarak belirtmek suretiyle tarih ve sayısı bulunan bir karar vermeleri, yetkili makamın da bu kararın türüne göre gerekli tebligatın yapılmasını sağlaması gerekli olmaktadır. Dosyanın incelenmesinden, yetkili makam tarafından soruşturma emri verildiği, soruşturma yapıp fezleke düzenlendiği halde, yetkili kurulca sanığın meni muhakemesi ya da lüzumu muhakemesi yolunda bir karar verilip tebligat yapılmadığı anlaşıldığından, Üniversite Rektörü tarafından 2547 sayılı Kanunun 53/c-2/c maddesi uyarınca bir kurul oluşturulması ve sanık hakkında meni muhakemesi veya lüzumu muhakemesi yolunda bir karar verilmesi, gerekli tebligatın tamamlanarak Dairemize gönderilmesi için dosyanın yerine çevrilmesine 13.5.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

DANIŞTAY

2. DAİRE

Esas No : 2001 / 754

Karar No : 2001 / 1585

Karar Tarihi : 08.06.2001

ÖZÜ : 1-SAĞLIK RAPORUNUN İTİRAZ SÜRESİNİ KESMEYECEĞİ,2-2547 SAYILI YÖK KANUNUNDA HÜKÜM BULUNMAYAN DURUMLARDA, 4483 KANUN UYGULANACAĞI YÖK KANUNUNA TABİ PERSONELİN, HAKLARINDA VERİLEN KARARLARA İTİRAZ SÜRELERİNİN 10 GÜN OLDUĞU HAKKINDA

Sanık : ...-... Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğretim Üyesi.

Suç : KPDS Sınavında evrak üzerinde sahtecilik yaparak, kendi yerine bir başkasının sınava girmesini sağlamak.

Suç Tarihi : 10.5.1998

Üniversite Yetkili Kurul Kararı: Sanığın lüzumu muhakemesine.

Karara İtiraz Eden : Sanık.

İncelenme Nedeni : İtiraz üzerine.

Van Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığı'ndan 1.5.2001 gün ve Muh.2001/165 sayılı yazı ile gönderilen soruşturma dosyası ve Üniversite Yetkili Kurulunca verilmiş bulunan 18.10.2000 gün ve bila sayılı karar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca incelenerek gereği görüldü:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 2653 sayılı Kanun ile değişik 53 üncü maddesinin "c" bendinde; Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar ile ilgili olarak uygulanacak ceza soruşturması usulü düzenlenmiştir. Buna göre anılan bendin 2 sayılı alt bendinde; yukarıda belirtilen kamu görevlileri hakkında son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurullar, 4 sayılı alt bendinde; son soruşturmanın açılıp açılmamasına ilişkin kararları ikinci derecede inceleme yetkisine sahip olan kurullar sayılmış ve anılan bendin 8 sayılı alt bendinde de; "Bu Kanunda yer almamış hususlarda 4 Şubat 1329 tarihli Memurin Muhakematı Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı" belirtilmiştir. Öte yandan 4483 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde; "Kanunlarda Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkatın uygulanacağı belirtilen hallerde bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı", 9 uncu maddesinde de, "itiraz süresinin kararın tebliğinden itibaren 10 gün olduğu" hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla 2547 sayılı Kanunun 2653 sayılı Kanunla değişik 53 üncü maddesinin "c" bendinde sayılan kamu görevlileri ile ilgili olarak yapılacak ceza soruşturmalarında; 2547 sayılı Kanunda yer almamış olan hususlarda 4483 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak, itirazlar da 4483 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinde belirtilen 10 günlük sürede yapılacaktır. Diğer taraftan 2547 sayılı Kanun ve 4483 sayılı Kanunda alınan sağlık raporlarının itiraz süresini keseceğine ilişkin bir düzenleme de bulunmamaktadır.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2007 / 1529

Karar No : 2008 / 61

Karar Tarihi : 15.01.2008

İlgili Mevzuat :

- [2547](#) [YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#))

ÖZÜ : VALİLİK İL İDARE KURULU TARAFINDAN VERİLEN KARARA BÖLGE İDARE MAHKEMESİNCE İNCELENEMEYECEĞİ BU İTİRAZI İNCELEME GÖREVİNİN DANIŞTAY BİRİNCİ DAİRESİNE AİT OLDUĞU HAKKINDA.

DAVA : İzmir Valiliğinin 28. 12.2007 günlü, 2585 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı, Tetkik Hakimi Sebahattin Ünal'ın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi; Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

KARAR : 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin ceza soruşturması usulü başlıklı (c) fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlardan dolayı uygulanacak hükümler belirtilerek, 53/c-2-e bendinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında, mahal itibarıyla yetkili idare kurulunun son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar vereceği, 53/c-4 bendinde, il idare kurulunca verilen lüzum-u muhakeme kararlarına ilgililerce yapılacak itiraz ile men-i muhakeme kararlarının kendiliğinden Danıştay İdari Dairesince incelenerek karara bağlanacağı düzenlenmiştir.

Şikayetçi ... tarafından İzmir Cumhuriyet Başsavcılığına şikayet dilekçesi verildiği, anılan Başsavcılığın 6.12.2006 günlü, Sor. No: 2006/92731, K: 2006/206 sayılı görevsizlik kararı ile dilekçenin şüphelilerin görev yaptıkları Ege Üniversitesi Rektörlüğüne gönderildiği, görevlendirilen soruşturmacı tarafından düzenlenen fezlekenin 657 sayılı Yasaya göre Tabip kadrosunda görev yapan şüpheliler hakkında karar verilmesi için Rektörlükçe İzmir İl İdare Kuruluna gönderildiği, anılan Kurul tarafından şüphelilerin men-i muhakemelerine karar verilerek kararın şikayetçi ve şüphelilere tebliğ edildiği, şikayetçi vekilince İzmir Bölge İdare Mahkemesinde İzmir İl İdare Kurulu kararına itiraz edildiği, İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 28.11.2007 günlü, E: 2007/302, K: 2007/321 sayılı kararında dosyanın 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca incelendiği ve şikayetçi itirazının reddine karar verildiği, İzmir Valiliğince 2547 sayılı Yasaya göre İzmir İl İdare Kurulunca verilen 17.10.2007 günlü,497/2007-8 sayılı men-i muhakeme kararı ve dayanağı dosyanın Yasa gereğince incelenmek üzere Danıştay Birinci Dairesine gönderildiği anlaşılmıştır.

İzmir Valiliği İl İdare Kurul tarafından 2547 sayılı Yasanın 53 üncü maddesi hükmü gereğince verilen men-i muhakeme kararına yapılan itirazın bölge idare mahkemesince incelenmesine olanak bulunmadığı bu itirazı inceleme görevinin Danıştay Birinci Dairesine ait olduğu tartışma götürmeyecek hukuksal bir gerçeklik olduğundan, İl İdare Kurulunca verilen men-i muhakeme kararının Yasa gereği kendiliğinden incelenmesine geçildi.

Dosyanın incelenmesinden, şikayetçi öğrencinin 3.11.2003 tarihinde yüzündeki (acne Vulgari) sivilce şikayeti ile Ege Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Hekimliğine başvurduğu, Doktor ... tarafından muayene edilerek acne vulgaris tanısı konulduğu ve isotretinoin (roaccutane) reçete edildiği, şikayetçinin yedi defa kontrole geldiği ve tetkikler yapıldığı, normal bulunması üzerine tedaviye devam edildiği, Doktor .. 'ın görev yerinin 29.4.2004 tarihinde değişmesinden sonra Doktor ... tarafından roaccutane tedavisinin sürdürüldüğü, iki kez tetkik istendiği, ı. 12.2004 tarihinde tedavinin

sonlandırıldığı, 16.12.2004 tarihinde İzmir' Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yapılan böbrek biyopsisi sonucunda hastaya membranoproliferatif glomerulonefrit tanısı konulduğu, bu tedavi ile ilgilenen Doktor .. 'den alınan görüşte hastalığın roaccutane tedavisine bağlı olduğunu kesin olarak söylemenin mümkün olmadığını belirtildiği, Ege Üniversitesi Nefroloji Bilim Dalı Başkanlığının görüşünde de sözü edilen ilaç ile şikayetçide sonradan çıkan hastalık arasında bir ilişkiye rastlanmadığının belirtildiği, olayda hekim kusuru bulunmadığı belirtilerek men-i muhakeme kararı verildiği anlaşılmaktadır.

Hastaya yapılan tüm tetkikler temin edilerek, tetkik sonuçlarına göre acne vulgaris tedavisinde kullanılan roaccutane isimli ilacın hastaya uygulanmasına devam edilmesinde hekimlerin meslekte acemilikleri, kusurlu veya ihmalkar davranışlarının bulunup bulunmadığı ve bu ilacın hastada sonradan ortaya çıkan böbrek rahatsızlığının nedeni olup olmayacağı, konularında şüphelilerin görev yaptığı Üniversite dışından konusunda uzman kişilerden oluşturulacak bilirkişiler marifetiyle yapılacak inceleme sonucunda hazırlanacak rapor da göz önünde bulundurularak bir sonuca ulaşılması gerekmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle eksik incelemeye dayalı olarak soruşturma raporu düzenlendiği anlaşıldığından, şüphelilerin men-i muhakemelerine ilişkin İzmir Valiliği İl İdare Kurulunun 17.10.2007 günlü, 497/2007-8 sayılı kararının bozulmasına, sözü edilen eksiklikler tamamlanarak, bilirkişi incelemesi yaptırılması sonucunda düzenlenecek fezleke üzerine İl İdare Kurulunca yeniden bir karar verilmesi, verilecek kararın türüne göre şikayetçiye ve şüphelilere gerekli bildirimler yapıldıktan sonra imzalı bildirim alındıları ve Yasa gereği veya itiraz edilmesi halinde itiraz dilekçeleri de eklenerek incelenmek üzere Dairemize gönderilmesi için dosyanın İzmir Valiliğine iadesine, 15.01.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.

.11.2000 tarihinde kayda geçen dilekçesi ile itiraz ettiği, her ne kadar sanığın 30.10.2000 tarihinden itibaren 15 günlük sağlık raporu bulunsa da, raporun itiraz süresini kesmeyeceği anlaşıldığından kararın kesinleştiğine, yargılamasının Van Asliye Ceza Mahkemesinde yapılmasına 8.6.2001 gününde oybirliği ile karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2007 / 1357

Karar No : 2007 / 1507

Karar Tarihi : 11.12.2007

İlgili Mevzuat :

- [2547](#) **YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU** (**Madde 53**)

ÖZÜ : DANIŞTAY BİRİNCİ DAİRESİNİN, ÜST DERECELİ DENETİMİNE TABİ OLAN ÜNİVERSİTE YETKİLİ KURULLARINCA VERİLEN KARARLARDAN DOLAYI, YETKİLİ KURULLARIN SORUŞTURMA ESNASINDA ELDE EDİLEN BİLGİ, BELGE VE İFADELER İLE HAZIRLANAN FEZLEKENİN DEĞERLENDİRİLMESİ SONUCUNDA ORTAYA KOYDUKLARI KANAATLERİNDEN DOLAYI, SORUMLU TUTULMALARININ MÜMKÜN OLMADIĞI HAKKINDA.

Şüpheliler :

1-...-Karadeniz Teknik Üniversitesi İ.İ.B. F. Dekanı ve Son.Sor.Yet.Kur.Bşk.

2-....- " Orman Fak. Dekanı ve " Üyesi

3-...- " Fen Ed.Fak.Öğ.Üyesi ve " "

Suçları : 2547 sayılı Kanun uyarınca yapılan soruşturmalar sonucunda son soruşturma yetkili kurulu sıfatıyla yanlı kararlar vermek, daha önce soruşturmacı olarak görevlendirilen, sonra haklarında soruşturma yapılan kişileri koruyarak yargılanmamaları yönünde kararlar vermek suretiyle görevi kötüye kullanmak

Suç Tarihi : 2007 yılı

İncelenen Karar : Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 23.10.2007 günlü, 2007/4 sayılı men-i muhakeme kararı

Karara İtiraz Eden : Şikayetçi ...

İnceleme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden ve itiraz üzerine

Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünün 19.11.2007 günlü, 19606 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı ve bu karara yapılan itiraz, Tetkik Hakimi T. K.'un açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi; Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

2547 sayılı Kanun uyarınca yapılan soruşturmalar sonucunda son soruşturma yetkili kurulu sıfatıyla yanlı kararlar vermek, daha önce soruşturmacı olarak görevlendirilen, sonra haklarında soruşturma yapılan kişileri koruyarak yargılanmamaları yönünde kararlar vermek suretiyle görevi kötüye kullanmak iddiası üzerine yapılan soruşturmada; şüphelilerden oluşan yetkili kurul tarafından, üç ayrı soruşturma raporundaki men-i muhakeme önerileri doğrultusunda dosyalardaki bilgi ve belgelere göre ilgililer hakkında men-i muhakeme kararları verildiği, isnat edilen suçun subuta ermediğinin belirtildiği, yetkili kurul tarafından da bu öneri doğrultusunda şüpheliler hakkında men-i muhakeme kararı verildiği anlaşılmıştır.

2547 sayılı Yasanın 53 üncü maddesinde ceza soruşturmalarında hazırlanan fezlekeler üzerine yetkili kurullar tarafından men-i muhakeme veya lüzum-u muhakeme kararları verileceği, men-i muhakeme kararlarının yasa gereği kendiliğinden ve itiraz üzerine, lüzum-u muhakeme kararlarının da şüphelilerin itirazı üzerine Danıştay Birinci Dairesince incelenerek karara bağlanacağı öngörülmüştür. Bu hükümlerle üniversite personeli hakkındaki ceza soruşturmalarının iki dereceli olarak incelenip sonuçlandırılması amaçlanmıştır.

Bu durumda Danıştay Birinci Dairesinin üst dereceli denetimine tabi olan üniversite yetkili kurullarınca verilen kararlardan dolayı yetkili kurulların soruşturma esnasında elde edilen bilgi, belge ve ifadeler ile hazırlanan fezlekenin değerlendirmesi sonucunda ortaya koydukları kanaatlerinden dolayı sorumlu tutulmalarının mümkün olmadığı, dolayısıyla dosyada şüphelilerin üstlerine atılı suçu işlediklerini doğrulayacak ve haklarında kamu davası açılmasını gerektirecek yeterli kanıt bulunmadığı anlaşıldığından, Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun 23.10.2007 günlü, 2007/4 sayılı men-i muhakeme kararının onanmasına, dosyanın Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne, kararın bir örneğinin şikayetçiye gönderilmesine 11.12.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2007 / 488

Karar No : 2007 / 571

Karar Tarihi : 15.05.2007

İlgili Mevzuat :

- [2547 YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#))

DAVA : Şüpheliler:

1- ... Üniversitesi-Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı

2- " " Öğretim Üyesi

Suçları : ...'in Öğretim Üyesi ...'un Öğretim Üyesi ... hakkında verdiği şikayet dilekçesini kabul etmeyerek görevini ihmal etmek, ...'ın Öğretim Üyesi ...'u tehdit etmek.

Suç Tarihi : 2006 yılı

İncelenen Karar : ... Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun ... hakkındaki 9.4.2007 günlü, sayısız lüzum-u muhakeme kararı ve ... hakkındaki 9.4.2007 günlü, sayısız lüzum-u muhakeme kararı.

Karara İtiraz Edenler : ... ve ...

İnceleme Nedeni : İtirazlar üzerine

... Üniversitesi Rektörlüğünün 26.4.2007 günlü, 3953-3004 sayılı ve 8.5.2007 günlü, 4308-3279 sayılı yazısı ile gönderilen soruşturma dosyası ve yukarıda belirtilen Kurul kararları ile bu kararlara yapılan itirazlar, Tetkik Hakimi Sebahattin Ünal'ın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

KARAR : 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53-c-2/c maddesinde, fakülte dekanları hakkında rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarında oluşacak üç kişilik kurul tarafından karar verileceği, 53-c-2/d maddesinde de öğretim elemanları hakkında üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından oluşturulacak üç kişilik kurul tarafından karar verileceği düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, şüpheli Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı hakkında lüzumu muhakeme kararının, yukarıda açıklanan hükme aykırı olarak rektörün başkanlığında bir rektör yardımcısı ile üniversite yönetim kurulu üyelerinden birinin katılımı ile oluşturulan kurul tarafından verildiği, Öğretim Üyesi ... hakkındaki lüzum-u muhakeme kararının da yukarıda belirtilen hükme aykırı olarak rektörün başkanlığında oluşturulan yukarıda belirtilen aynı kurul tarafından verildiği anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, şüpheli Fakülte Dekanı hakkında verilen 9.4.2007 günlü, sayısız lüzum-u muhakeme kararı ile şüpheli öğretim üyesi ... hakkında verilen 9.4.2007 günlü, sayısız lüzum-u muhakeme kararlarının bozulmasına, Fakülte Dekanı hakkında rektörün başkanlığında iki rektör yardımcısından oluşacak kurul tarafından karar verilmesi yasa hükmü gereği olduğundan, üniversitede iki rektör yardımcısı bulunmaması nedeniyle yetkili kurul oluşturulamıyor ise, bu durumda Yükseköğretim Kurulu Üyelerinden oluşturulacak yetkili kurul tarafından karar verilmesinin temini için

bu kişiye ait soruşturma dosyasının Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilmesi, Öğretim Üyesi ... hakkında da mevzuata uygun olarak üniversite yönetim kurulu üyelerinden oluşturulacak yetkili kurul tarafından bir karar verilmesi, şikayetçi ve şüphelilere gerekli bildirimler yapıldıktan sonra alınacak kararın türüne göre yasa gereği kendiliğinden veya itiraz edilmesi halinde itiraz dilekçeleri de eklenerek incelenmek üzere Dairemize gönderilmesi için,

SONUÇ : Dosyanın ... Üniversitesi Rektörlüğüne iadesine, 15.05.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

2. DAİRE

Esas No : 2004 / 382

Karar No : 2004 / 436

Karar Tarihi : 12.05.2004

ÖZÜ : DEKAN VE DEKAN YARDIMCISI HAKKINDA 53/C MADDESİNİN 2/C BENDİ UYARINCA REKTÖR BAŞKANLIĞINDA REKTÖR YARDIMCILARINDAN OLUŞAN BİR KURULUN KARAR VERMESİ İÇİN USULSÜZ OLUŞTURULAN KARARIN BOZULMASI GEREKTİĞİ HAKKINDA

KARAR

Tetkik Hakimi : S. Sema Kabukçu

Sanıklar :1-... -... Üniversitesi Tıp Fakültesinde Öğretim Görevlisi (Dekan Yardımcısı Dekan.)

2-...-Aynı yerde Öğretim Görevlisi.

3-... - " " " "

4-... - " " " "

5-... - " " " "

6-... - " " " "

7-... - " " " "

8-... - " " " "

9-... - " " " "

10-... - " " " "

11-... - " " " "

12-... - " " " " Teknik Mühendis.

Suçları :...Üniversitesi Tıp Fakültesi 60 yataklı Yoğun Bakım Ünitesi için İslam Kalkınma Bankasından sağlanan aynı kredi çerçevesinde 23.9.1998 tarihinde gerçekleştirilen tıbbi cihazı alımı ihalesine konu tıbbi cihaz ve malzemelerin teslimi sırasında görevlerini gereği gibi yapmamak.

Suç Tarihi : 2000 yılı.

... Üniversitesi Rektörlüğü Yetkili Kurul Kararı: Sanıkların TCK'nun 240 ıncı maddesi uyarınca lüzumu muhakemelerine.

Karara İtiraz Eden: Tüm sanıklar vekilleri Av....ile Av.....

İncelenme Nedeni : İtiraz üzerine.

... Üniversitesi Rektörlüğünden 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca 21.4.2004 gün ve 808-5221 sayılı yazı ile gönderilen soruşturma dosyası ve Yetkili Kurulca verilmiş bulunan 26.1.2004 gün ve 2004/1 sayılı karar incelenerek gereği görüldü: 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/c maddesinin 2(c) bendinde, son soruşturmanın açılıp açılmamasına üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarından oluşacak üç kişilik kurulun karar vereceği kurala bağlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden, eylem tarihinde Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı ve sonradan Dekan olan sanık...ile birlikte diğer görevliler hakkında son soruşturma açılmasına (lüzumu muhakemesine) karar veren üç kişilik kurulun anılan yasa hükmünde öngörülen usule uyulmadan oluşturulduğu

anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle mevzuatta öngörülen usule uyulmadan oluşturulan kurulca verilen kararın bozularak rektörün başkanlığında rektör yardımcılardan oluşturulacak bir kurulca yeniden karar verilmesi ve gerekli tebligat yapıldıktan sonra itiraz edilmesi halinde dilekçelerin eklenerek gönderilmesi için dosyanın yerine çevrilmesine 12.5.2004 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi. AYRIŞIK OY Sanıkların üstlerine atılan suç karşısında haklarında uygulanacak soruşturma yönteminin, kendilerinin hukuki statülerine göre değil, gördükleri kamu hizmetinin tabi olduğu yasal esas ve yöntemle göre belirlenmesi gerektiği, öğretide ve uygulamada bu şekilde kabul edildiği bilinmektedir. Oysa dosyanın incelenmesinden sanıkların üstlerine atılan suçun; Rektörlük Makamınca ihale konusu malzemelerin teknik özelliklerini belirlemek ve teknik şartnamelerini hazırlamak üzere oluşturulan Teknik Komite üyeleri olmalarından dolayı meydana gelmiş olup, sanık ...'in dekanlık görevinden doğmadığı anlaşıldığından 2547 sayılı Kanununun 53. maddesinin c/2-d-f fıkraları uyarınca oluşturulan yetkili kurulca verilen kararın usule uygun olması nedeniyle aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyorum.

DANIŞTAY

2. DAİRE

Esas No : 2001 / 1032

Karar No : 2002 / 3415

Karar Tarihi : 10.10.2002

ÖZÜ : 2547 SAYILI YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU UYARINCA VERİLEN YETKİLİ KURUL KARARLARININ (YARGILAMANIN GEREKLİLİĞİNE İLİŞKİN KARARLA) İDDİANAME NİTELİĞİNİ TAŞIMASI NEDENİYLE SANIK İSİMLERİNİN AÇIKCA YAZILMASI GEREKTİĞİ HAKKINDA

Sanıklar :1-... Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyeleri.

2-... -... Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür Vekili.

3-... -Aynı yerde Doktora Tezi Sınav Jürisi Üyesi (... Üniversitesi Tıp Fakültesinde Öğretim Üyesi).

4-...- " " " " " " (... Üniversitesi Tıp Fakültesinde Öğretim Üyesi).

Suçları: Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıbbi Biyoloji Ana Bilim Dalında Doktora Öğrencisi olan ...'a ait doktora tezi ile ilgili uygulama ve işlemlerde usulsüzlükler yapmak.

Suç Tarihi: 2000 yılı ve öncesi.

... Üniversitesi Rektörlüğü Yetkili Kurulu Kararı: ... Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyeleri ile diğer sanıkların menî muhakemelerine.

Karara İtiraz Eden: Yok.

İncelenme Nedeni: Yasa gereği kendiliğinden.

... Üniversitesi Rektörlüğünden 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu uyarınca 11.6.2001 gün ve 637-32 sayılı yazı ile gönderilen soruşturma dosyası ve Yetkili Kurulca verilmiş bulunan 14.2.2001 gün ve 2001/2 sayılı karar incelenerek gereği görüldü:

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 21.5.1985 gün ve 3206 sayılı Kanunla düzenlenen ek 6 ncı maddesinde; Bu Kanunla kaldırılan ilk tahkikat hükümleriyle ilgili olarak, diğer kanunlarda geçen "ilk tahkikat" ibaresinin "hazırlık tahkikatı" olarak değiştirildiği, Diğer kanunlarda, CMUK' nun ilk tahkikat hükümlerine yapılan atıfların, kamu davasının hazırlanmasına ilişkin hükümlerine yapılmış sayılacağı, CMUK' nun 163 ve müteakip maddelerindeki hükümlerin de tahkikatı yapmakla görevli bulunanlar tarafından uygulanacağı belirtilmiştir. Bu duruma göre, bir memur hakkında Yetkili Kurulca verilen ve kamu davasının açılmasına esas olan "yargılamanın gerekliliği"ne ilişkin kararlar "iddianame " niteliği taşımaktadır. Anılan Kanunun 163/2 nci maddesi uyarınca, iddianamede sanığın açık kimliği ile isnat

olunan suçun neden ibaret olduğunun belirtilmesi, suçun kanuni unsurlarıyla uygulanması gereken kanun maddelerinin ve deliller ile duruşmanın yapılacağı mahkemenin gösterilmesi gerekmektedir. Oysa ... Üniversitesi Rektörlüğü Yetkili Kurulunca verilmiş bulunan 14.2.2001 gün ve 2001/2 sayılı kararda sanık isimlerinin açıkça gösterilmediği, bununla birlikte soruşturma emrinde sanık isimlerinin açıkça belirtilmediği ve soruşturmacı tarafından da CMUK' nun 135 inci maddesi hükmüne uygun biçimde hiçbir sanık savunmasının alınmadığı görülmüştür. Açıklanan nedenlerle Yetkili Kurul kararının bozulmasına, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 53/c maddesi uyarınca sanık isimlerinin açıkça belirtildiği bir soruşturma emri verildiği takdirde eklenmesi, soruşturmacı tarafından CMUK' nun 135 inci maddesi hükmüne uygun biçimde sanık savunmaları alınarak soruşturma raporu (fezleke) düzenlenmesi ve Yetkili Kurulca tüm sanıkların açık kimlikleri yazılmak suretiyle yeniden bir karar verilmesi , verilecek kararın türüne göre gerekli yazılı bildirimlerin yapılarak alınacak günlü ve imzalı bildirim alındıkları ile itiraz edilmesi halinde itiraz dilekçelerinin de eklenerek gönderilmesi için dosyanın yerine çevrilmesine 10.10.2002 gününde oybirliği ile karar verildi.

DANIŞTAY

2. DAİRE

Esas No : 2001 / 1516

Karar No : 2002 / 1991

Karar Tarihi : 16.04.2002

ÖZÜ : 2547 SAYILI YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU'NUN 53/C MADDESİNE GÖRE YAPILACAK CEZA SORUŞTURMASINA İLİŞKİN SORUŞTURMA EMİRLERİNDE SANIK İSİMLERİNİN VE SUÇLARININ AÇIKÇA BELİRTİLMESİ, FEZLEKEDE HER SANIK YÖNÜNDEN AYRI AYRI GÖRÜŞ GETİRİLMESİ VE YETKİLİ KURULCA VERİLECEK KARARLARDA DA BU USULE UYULMASI GEREKTİĞİ HAKKINDA

Sanıklar:...

Suçları: İhmalleri sonucu yakınıcı ...'ın eşi ...'ın ölümüne neden olmak.

Suç Tarihi :20.3.1999

... Üniveristeseki Rektörlüğü Yetkili Kurul Kararı: Son Soruşturma açılmasına gerek olmadığına.

Karara İtiraz Eden: Yakınıcı ...

İncelenme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden ve itiraz üzerine.

... Üniversitesi Rektörlüğünden 11.9.2001 gün ve 278 sayılı yazı ile gönderilen soruşturma dosyası ve Yetkili Kurulca verilmiş bulunan 21.6.2001 gün ve sayılı karar incelenerek gereği görüldü: 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (C) bendinin ilk fıkrası uyarınca; Yükseköğretim üst kuruluşlarının başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının, bu kuruluş ve kurumların 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında, öngörülen hazırlık soruşturması: 1-Fezleke hazırlama, 2-Yetkili kurul tarafından karara bağlama aşaması olmak üzere iki aşamadan oluşturulmuştur. Soruşturma emri verilmeden evvel yetkili makamın iddia konularını incelemesi ya da görevlendireceği yetkili bir kişiye incelettirmesi, bu incelemeler sonucu sanıklar ile iddia konusu suçlarının belirlenmesinden sonra T.C.K.na göre soruşturma açılıp açılmayacağı konusunu değerlendirmesi, soruşturma emri vermesi halinde görevlendireceği soruşturmacı veya soruşturmacıların fezleke hazırlama aşamasında sanıkların savunmaları ile tanıkların ifadelerini almaları, suçlarla ilgili belgeleri sırasıyla fezlekeye eklemeleri, tüm bilgi ve belgeleri değerlendirmeleri ve bu değerlendirme sonucu düzenleyecekleri fezlekeyi soruşturma emri veren makama teslim etmeleri, dosyanın karar için Üniversite Yetkili Kuruluna gönderilmesi üzerine bu aşamada sözü edilen kurulun sanıkları ismen, iddia konusu suçları da sanıkların ilgilerine göre açık olarak belirtmek suretiyle tarih ve sayısı bulunan bir karar vermeleri, yetkili makamın da bu kararın türüne göre gerekli tebligatların yapılmasını sağlaması gerekli olmaktadır. Olayda ise, soruşturma emrinin ismen verilmediği, düzenlenen fezleke genel olarak görüş getirildiği, Yetkili Kurul tarafından verilen kararda sanıkların ismen gösterilmediği, iddia konusu suçların sanıkların

ilgilerine göre açık olarak belirtilmediği anlaşıldığından ... Üniversitesi Rektörlüğü Yetkili Kurulunca verilen kararın bozularak, yöntemine uygun soruşturma emri verilmesi halinde yukarıda belirtilen esaslara uygun biçimde soruşturma yapılması, fezleke düzenlenmesi ve karar verilmesi için dosyanın yerine geri çevrilmesine 16.4.2002 gününde oybirliği ile karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2012 / 1266

Karar No : 2012 / 1472

Karar Tarihi : 17.10.2012

İlgili Mevzuat :

- [3628 MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU](#) ([Madde 17](#) , [Madde 19](#))
- [2547 YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#))

DAVA : Suçları : ... Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesi tarafından yapılan temizlik ihalesine fesat karıştırmak

Suç Tarihi: 2011 Yılı

İncelenen Karar: ... Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 27.07.2012 tarih ve 2012/4 sayılı men-i muhakeme kararı

Karara İtiraz Eden : Yok

İnceleme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden

... Üniversitesi Rektörlüğünün 09.08.2012 tarih ve 663.07.738 sayılı yazısının ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı, Tetkik Hakimi Baki Boybaşı' nın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

KARAR : 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (c) fıkrasında, ceza soruşturmasının, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında yapılacağı, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 17'nci maddesinde, bu Kanunda ve 18.06.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda yazılı suçlarla, irtikap, rüşvet, basit ve nitelikli zimmet, görev sırasında veya görevinden dolayı kaçakçılık, resmi ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırmak, Devlet sırlarının açıklanması veya açıklanmasına sebebiyet verme suçlarından veya bu suçlara iştirak etmekten sanık olanlar hakkında 02.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı, 19'uncü maddesinde, Cumhuriyet savcısının 17'nci maddede yazılı suçların işlendiğini öğrendiğinde sanıklar hakkında doğrudan doğruya ve bizzat soruşturmaya başlamakla beraber durumu atamaya yetkili amirine bildireceği hükümlerine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, şüphelilere isnat edilen eylemin, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kapsamında yer alan ihaleye fesat karıştırma suçuna karşılık geldiği, anılan Kanun uyarınca bu suçla ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılığının doğrudan soruşturma yapma yetkisinin bulunduğu, bu nedenle isnat edilen suçla ilgili olarak Rektörlükçe 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi kapsamında ceza soruşturması yapılamayacağı anlaşıldığından,

SONUÇ : ... Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 27.07.2012 tarih ve 2012/4 sayılı men-i muhakeme kararının bozulmasına, dosyanın genel hükümlere göre işlem yapılmak üzere Van Cumhuriyet Başsavcılığına, kararın bir örneğinin ... Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine, 17.10.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

3. DAİRE

Esas No : 1986 / 1657

Karar No : 1986 / 1657

Karar Tarihi : 25.03.1987

ÖZÜ : DEFTER VE BELGELERİN, İNCELEME ELEMANINA İBRAZ EDİLMEMESİ RESEN TAKDİRSEBEBİ OLDUĞU ANCAK, DÖNEM MATRAHININ TAKDİRİNDE EMSALLERİNİN KAZANÇLARININ DİKKATE ALINMASI GEREKTİĞİ HAKKINDA

Mobilya cilacılığı faaliyetinde bulunan ve iki kez istenilmesine karşın 1979 takvim yılına ait defter ve belgelerini ibraz etmeyen davacı adına anılan takvim yılı için inceleme raporuna dayanılarak salınan gelir ve mali denge vergileri ile kesilen kaçakçılık cezasına karşı açılan davayı; Vergi mükelleflerinin defter ve belgelerini muhafaza zorunda oldukları; Vergi Usul Kanununun vergi incelemesiyle ilgili hükümlerine göre mükelleflerin işlemlerini, ödenmesi gereken verginin doğruluğunu araştırmak, incelemek, kontrol ve tespit etmek hak ve yetkisinin idareye ait olduğu; bu nedenle inceleme elemanına ibraz olunmayan, ancak Mahkemelerine gönderilen defter ve belgelerin mahkemece incelenmesinin idare yerine geçerek işlem tesisi anlamına geleceğinden iş hasılatı ve randıman tespiti ile karşıt inceleme yapılmasına yasal olanak bulunmadığı; esasen bu defter ve belgelerin sonradan düzenlenmesinin her zaman mümkün olacağı, ancak mobilya cilacılığı gibi emeğe dayanan bir işten dolayı yıllık olarak tespit edilen 1000000 TL.sı gayri safi kazancın fazla olduğu, esasen inceleme raporunda emsali araştırması ve başka ayrıntıya yer verilmediği, vergide eşitlik ve adaletin tesisi bakımından davacının anılan yılda emsallerine nazaran 750.000 TL. gayri safi kazanç temin edebileceği anlaşıldığından matrah farkının 241.300 TL.sı olacağı gerekçesiyle kısmen kabul eden Vergi Mahkemesi kararının bozulması isteminden ibarettir. Dayandığı hukuki ve kanuni nedenlerle gerekçesi yukarıda açıklanan Vergi Mahkemesi kararı, aynı gerekçe ve nedenlerle Dairemizce de uygun görülmüş olup temyiz istemine ilişkin dilekçede ileri sürülen iddialar sözü geçen kararın bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından temyiz isteminin reddine karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2012 / 510

Karar No : 2012 / 894

Karar Tarihi : 24.05.2012

İlgili Mevzuat :

- [2709 TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI](#) ([Madde 129](#))
- [2547 YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#))

DAVA : Şüpheliler :

1- ... - T.C. Rize Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı Başkanı Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekim

2- ... - Aynı Fakültede Biyokimya Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Aynı Hastanede Başhekim Yardımcısı

Suçları : Şikayetçi ...'ın ortak olduğu ... Toplu Temizlik, Yemek ve Telefon Hizmetleri isimli firmanın 19.9.2011 tarihinde yapılan "Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Hasta Kabul, Veri Girişi ve Hasta Yönlendirme Hizmetleri Alımı" işine ilişkin ihaleye katılmasını engellemek, yasal koşullar bulunmadığı halde 2011/142048 kayıt numaralı söz konusu ihaleyi 4734 sayılı Kanununun 21/b maddesine göre gerçekleştirmek, bu ihaleyle ilgili işlemleri mevzuata aykırı olarak ve açıklık ve rekabet ilkelerini ihlal ederek yürütmek

Suç Tarihi : 2011 Yılı

İncelenen Karar : T.C. Rize Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 7.3.2012 tarih ve 2012/8 sayılı men-i muhakeme kararı

Karara İtiraz Eden : Yok

İnceleme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden

T.C. Rize Üniversitesi Rektörlüğünün 22.3.2012 tarih ve 135 sayılı yazısı ve eki soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı, Tetkik Hakimi Levent Kaya'nın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

KARAR : Anayasanın 129 uncu maddesinde, memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılmasının kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlı olduğu hükme bağlanmış, 4483 sayılı Yasada, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili merciler ve izlenecek usul düzenlenmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin ceza soruşturması usulüne ilişkin (c) fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlarla ilgili olarak soruşturmanın şüphelilerin konumuna göre belirlenecek soruşturmacı tarafından yapılacağı, son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurullar ve kurulların oluşumuna ilişkin usul ve esaslar ile kurulların almış olduğu lüzum-u muhakeme kararlarının ilgililerin itirazı üzerine, men-i muhakeme kararlarının ise kendiliğinden Danıştay'ca incelenerek karara bağlanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, şüpheliler ... ve ...'ın şikayet konusu suçun işlendiği 2011 yılı Eylül ayında Sağlık Bakanlığına bağlı Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Başhekim ve Başhekim Yardımcısı olarak görev yaptıkları anlaşılmıştır.

Şikayetçi ...'nın ortağı olduğu ... Toplu Temizlik, Yemek ve Telefon Hizmetleri isimli firmanın 19.9.2011 tarihinde yapılan "Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Hasta Kabul, Veri Girişi ve Hasta Yönlendirme

Hizmetleri Alımı" işine ilişkin ihaleye katılmasının engellendiği, bu ihalenin 4734 sayılı Kanuna aykırı olarak gerçekleştirildiği ve ihaleyle ilgili işlemlerin usulsüz olarak yürütüldüğü yolundaki şikayeti üzerine Rize Cumhuriyet Başsavcılığının 8.12.2011 tarih ve Soruşturma No: 2011/5818 sayılı kararıyla Rize Valiliğinden soruşturma izni istenilmesi üzerine Rize Valiliğinin 23.12.2011 tarih ve 6844 sayılı yazısıyla şikayet konusu eylemle illiyet bağı bulunan üç kişi hakkında ön inceleme yapılmak üzere ön inceleme görevlendirildiği, ... ve ...'ın ise Üniversite personeli olmaları nedeniyle bunlar hakkında 2547 sayılı Kanununun 53 üncü maddesi gereğince işlem yapılması gerektiği belirtilerek ilgili evrakın T.C. Rize Üniversitesi Rektörlüğüne gönderildiği, Rektörlükçe yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen fezlekeye dayalı olarak T.C. Rize Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 7.3.2012 tarih ve 2012/8 sayılı kararıyla, ... ve ...'ın men-i muhakemelerine karar verildiği görülmekteyse de, isnat olunan suçun işlendiği 2011 yılı Eylül ayı itibarıyla Sağlık Bakanlığına bağlı Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Başhekim ve Başhekim Yardımcısı olarak görev yapan adı geçenler hakkında söz konusu Hastanedeki görevleri nedeniyle ve bu görevlerinden kaynaklanan suçlarla ilgili olarak 2547 sayılı Yasa uyarınca ceza soruşturması yapılmasına, men-i muhakeme veya lüzum-u muhakemeleri yolunda bir karar alınmasına olanak bulunmadığı açıktır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle Rize Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 7.3.2012 tarih ve 2012/8 sayılı men-i muhakeme kararının kaldırılmasına, isnat edilen suçlar nedeniyle ... ve ... hakkında 4483 sayılı Yasa uyarınca gerekli işlemlerin yapılması için Rize Valiliğine iletilmek üzere dosyanın karar ekli olarak T.C. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörlüğüne (T.C. Rize Üniversitesi) iadesine, 24.05.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2008 / 311

Karar No : 2008 / 670

Karar Tarihi : 06.06.2008

İlgili Mevzuat :

- [2863 KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNU \(Madde 20 , Madde 35 , Madde 48 \)](#)
- [4483 MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN \(Madde 1 , Madde 2 \)](#)
- [2547 YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU \(Madde 53 \)](#)

KARAR : 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 35 inci maddesinde, "bu kanun hükümlerine tabi, taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını meydana çıkarmak üzere, araştırma, sondaj ve kazı yapma hakkı, sadece Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir. Bilimsel ve mali yeterliği Kültür ve Turizm Bakanlığınca takdir ve kabul olunan Türk ve yabancı heyet ve kurumlara araştırma izni, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından; sondaj ve kazı yapma izni Kültür ve Turizm Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu kararı ile verilir, Kültür ve Turizm Bakanlığı elemanları veya bu Bakanlıkça görevlendirilecek Türk bilim adamları tarafından yapılacak araştırma, sondaj ve kazılar, Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine bağlıdır. Askeri yasak bölgelerde yapılacak araştırma, sondaj ve kazı için gerekli ruhsatname, Genelkurmay Başkanlığının izni müteakip, sözü geçen heyet ve kurumların göstereceği uzmanlar adına düzenlenir. Kültür ve Turizm Bakanlığınca haklı görülebilecek sebep olmadıkça heyet ve kurumlar ruhsatnamedeki üyelerini değiştiremezler. Su altında korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu bölgeler, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca tespit edilir ve Bakanlar Kurulu kararı ile yayımlanır. Bu bölgelerde, sportif amaçlı dalış yapmak yasaktır, ikinci fıkra hükümlerine göre izin almak şartıyla araştırma ve kazı yapılabilir." hükmüne yer verilmiştir. Aynı Yasanın 48 inci maddesinde, "Yabancı heyet ve kurumlar tarafından

yapılan araştırma, kazı ve sondajlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü uzmanlarından bir veya birkaç temsilci bulunur. Türk heyet ve kurumlarınca yapılan araştırma, kazı ve sondajlara Kültür ve Turizm Bakanlığı adına yetkili bir uzman katılır. Temsilci ve uzmanların seçimi ve görevleri, yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Kültür ve Tabiat Varlıklarıyla ilgili Olarak Yapılacak Araştırma, Sondaj ve Kazılar Hakkında Yönetmeliğin, temsilcilerin veya uzmanların kazıdaki görev ve yetkilerinin gösterildiği, 20 inci maddesinin (b) bendinde, "temsilci ya da uzman kazının başlangıcında ve ondan sonra gelen her on beş günde bir hazırlayacağı raporu Bakanlığa gönderir. Kazı başlangıç raporunda kazı yerinin bağlı olduğu il, ilçe, bucak ve köy, kazı yerinin açık posta adresi, kazı yerine en kolay hangi yol ve vasıta ile gidilebileceği, kazının başlama tarihi, heyet üyeleri ve işçi sayısı belirtilir. 15 günlük raporlarda kazıda elde edilen bilimsel sonuçlar kazı heyetine yeniden katılan veya heyetten ayrılan üyeler, değişen işçi sayıları bildirilir.", aynı maddenin (c) bendinde ise, "son raporlarda, o mevsim yapılan kazının sonuçları, envantere geçen eserlerle etütlük eserlerin sayısı, kazının kapanış tarihi, kazı yerinde çıkan ve korunması gerekli mimari kalıntılar hakkında etraflı bilgi verilir ve hazırlanan rapora eserlerin ilgili müzelere teslim tutanağının bir örneği ile bir nüsha eski eser envanteri ve etütlük eser listesi eklenir." kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, şüphelinin başkanlığını yaptığı kazı heyetine kazı yapma izni, 2863 sayılı Yasanın 35 inci maddesi uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu kararı ile verildiği, yapılan kazı çalışmaları sırasında, Datça-Knidos Antik Kentinde bulunan eski eserlere geri dönüşümsüz olarak zarar verildiği ve müzeye teslimi gereken eserleri teslim edilmediği iddiasıyla Marmaris Kaymakamlığı Müze Müdürlüğüne, Datça Cumhuriyet Başsavcılığına şikayet dilekçesi verildiği, adı geçen Başsavcılığın, şüphelinin Selçuk Üniversitesinde görevli olduğu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca soruşturmanın Selçuk Üniversitesi Rektörlüğüne yaptırılacağı gerekçesiyle 22.10.2007 günlü, 2007/4 sayılı görevsizlik kararıyla evrakın Selçuk Üniversitesi Rektörlüğüne gönderildiği, Rektörlükçe 2547 sayılı Yasa kapsamında görevlendirilen soruşturmacı tarafından hazırlanan fezlekeye dayanılarak Yetkili Kurul tarafından şüphelinin men-i muhakemesine ilişkin 21.1.2008 günlü kararın verildiği, bu kararın, Yasa gereği kendiliğinden ve yapılan itiraz üzerine incelenmesi için dosyanın Dairemize gönderildiği anlaşılmaktadır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (c) fıkrasında, ceza soruşturmasının, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında yapılacağı hükmüne yer verilmiştir.

Şüphelinin arkeoloji alanındaki bilimsel yeterliliği nedeniyle kazı heyeti başkanı olarak 2863 sayılı Yasanın 35 inci maddesi uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığınca görevlendirildiği ve kazı heyetinde yine Bakanlıkça, anılan Yönetmelik hükümlerine göre hareket etmek zorunda olan temsilcilerin görevlendirildiği, şüpheliye isnat edilen suçun, yürüttüğü kazı çalışmalarıyla ilgili olduğu, 2547 sayılı Kanunun anılan maddesinde yer alan öğretim elemanı olması sıfatından doğan ve üniversitedeki görevi dolayısıyla ya da görevini yaptığı sırada işlenen suçlardan olmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, Kültür ve Turizm Bakanlığınca görevlendirilmesi yapılan ve kazı başkanı olarak görev yapan şüpheli hakkında 2547 sayılı Kanunun 53/c maddesine göre Üniversite tarafından ceza soruşturması yapılması ve Rektörlükçe oluşturulan Yetkili Kurulca karar verilmesi olanağı bulunmamaktadır.

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanunun amacının, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemek olduğu, aynı Kanunun 2 nci maddesinde ise, bu Kanunun, Devletin ve diğer kamu

tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanacağı, görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümlerin saklı olduğu hükme bağlanmıştır.

SONUÇ : Bu itibarla, şüphelinin başkanlığını yaptığı kazı heyetinde şüphelinin yanında Bakanlık temsilcilerinin de görev yaptığı dikkate alındığında, şikayete konu eyleme iştirak edenlerin isim ve görev yeri itibarıyla belirlenerek ilgililerin tümü hakkında Kültür ve Turizm Bakanlığınca 4483 sayılı Yasa kapsamında ön inceleme yaptırılarak karar verilmesi gerektiğinden Selçuk Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun 21.1.2008 günlü men-i muhakeme kararının bozulmasına, yukarıda belirtilen hususlar göz önüne alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca yeniden yaptırılacak ön inceleme sonucunda yetkili merci tarafından bir karar verilmesi, kararın türüne göre gerekli bildirimlerin yapılması, itiraz edilmesi halinde itiraz dilekçeleri de eklendikten sonra Dairemize gönderilmesi için dosyanın Kültür ve Turizm Bakanlığına gönderilmek üzere Selçuk Üniversitesi Rektörlüğüne iadesine, kararın birer örneğinin Kültür ve Turizm Bakanlığı ile itiraz edene tebliğine, 06.06.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2011 / 907

Karar No : 2011 / 1256

Karar Tarihi : 15.09.2011

DAVA : İncelenen Karar : Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 28.2.2011 tarihli men-i muhakeme kararı

Karara İtiraz Eden : Yok

İnceleme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden

Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğünün 11.5.2011 tarih ve 527-4790 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı, Tetkik Hakimi B. U. K.'in açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

KARAR : Dosyanın incelenmesinden; ...'un 22.5.2010 tarihinde rahatsızlanması üzerine kızı olan şikayetçi ... tarafından Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi Acil Servisine getirildiği, anılan tarihte Acil Servis Nöbetçileri olan şüpheliler ..., ... ve ... tarafından hastaya gerekli tıbbi müdahalelerde bulunduğu, rahatsızlığı ile ilgili ön tanı konularak dahiliye uzmanından konsültasyon istenildiği, dahiliye uzmanının önerileri doğrultusunda hastaya yönelik tıbbi uygulamaların devam ettirildiği, dolayısıyla adı geçenlerin görevlerini yerine getirdikleri, belirtilen nedenlerle mevcut delillerin, atılı suçtan dolayı ..., ...ve ... hakkında kamu davası açılmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun 28.2.2011 tarihli kararının, adı geçenlerin men-i muhakemesine ilişkin kısmının onanmasına,

Hastanın takip ve tedavi sürecinde yer almayan şüpheliler ..., ..., ... ile ...'in ise, isnat edilen eylemle illiyet bağlarının bulunmadığı, belirtilen nedenle adı geçenler hakkında 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca bir ceza soruşturması yapılamayacağı ve karar alınamayacağı anlaşıldığından, Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun 28.2.2011 tarihli kararının, adı

geçenlerin men-i muhakemesine ilişkin kısmının bozulmasına, bu kişiler hakkında ayrıca karar verilmesine yer olmadığına,

SONUÇ : Dosyanın karar ekli olarak Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine, 15.09.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2007 / 267

Karar No : 2007 / 449

Karar Tarihi : 06.04.2007

İlgili Mevzuat :

- [2547](#) **YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU** (**Madde 53**)

DAVA : Şüpheliler :

1- ... Üniversitesi Tıp Fak Öğretim Üyesi ve Muayene Kom.Başk.

2- Hastane Başmüdürü ve Mua.Kom.Üyesi

3- Diyetisyeni ve Mua.Kom.Üyesi

4- Sözleşmeli İşçi ve Depo Sorumlusu

Suçları : ... Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi Diyet Bölümünün ihtiyacı için 28.1.2003 tarihinde yapılan ihale sonucunda 31.12.2003 tarihine kadar teslim alınması gereken süt ve yoğurdun bir kısmı teslim alınmadığı halde 23.12.2003 tarihli fatura ile bir defada teslim alınmış gibi giriş işlemi yapmak ve yükleniciden alınmayan süt ve yoğurt için ödenen 34.600 YTL tutarında kurumu zarara uğratmak.

Suç Tarihi : 2003 Yılı

İncelenen Karar : Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 18.1.2007 günlü, sayısız lüzum-u muhakeme kararı

Karara İtiraz Edenler : ... , ... , .. , ve ...

İnceleme Nedeni : İtiraz üzerine

Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğünün 5.2.2007 günlü, 330-775 sayılı yazısı ile gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı ve bu karara yapılan itirazlar, Tetkik Hakimi Sebahattin Ünal'ın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi; Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

KARAR : 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin ceza soruşturması usulü başlıklı (c) fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlardan dolayı görevlendirilecek uygun sayıda soruşturmacı tarafından hazırlık soruşturması

yapılacağı, görevlendirilen soruşturmacı veya soruşturmacıların fezleke hazırlama aşamasında şüphelilerin savunmaları ile tanıkların ifadelerini de alarak olayla ilgili tüm delilleri fezlekeye ekleyecekleri hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Uygulama ve Araştırma Hastanesinin ihtiyacı için yapılan ihale sonucu imzalanan sözleşmeye göre 31.12.2003 tarihine kadar yüklenicinin taahhüt ettiği süt ve yoğurtu Diyet Bölümünün talebine göre peyder pey teslim etmesi gerektiği halde, 23.12.2003 tarihinde teslim alınmayan 61.425 kg yoğurt ve 12.320 kg süt için muayene komisyonu tarafından malın muayenesinin yapıldığına ilişkin belge düzenlendiği ve hastane deposuna girmiş gibi işlem yapıldığı, 2004 yılında da bir miktar malın tesliminin devam ettiği ancak yükleniciye bedeli ödendiği halde teslim alınmayan 34.600 YTL tutarında kurum zararı bulunduğu nedeniyle şüpheliler hakkında lüzum-u muhakeme kararı verildiği anlaşılmıştır.

Soruşturmacı tarafından düzenlenen 27.11.2006 tarihli fezlekede, şüphelilerin ifadelerinin ve savunmalarının alınmadığı, şüpheliler hakkında daha önce yapılan disiplin soruşturmasındaki ifade ve savunmalar ile bu soruşturmaya ilişkin belgelerin fezlekeye eklenerek gönderildiği, hangi şüphelinin ne şekilde sorumlu olduğunun irdelenmediği, Satın alma Müdürü ...'nin de teslim alınmayan malın teslim alınmış gibi gösterildiği belgede imzası ve sorumluluğu bulunduğu halde bu kişinin soruşturmaya dahil edilmediği, yükleniciye ödenen 34.600 YTL idare alacağı haline dönüştüğüne göre yüklenici şirketten malın veya bedelin talep ve tahsili yolunda Üniversite idaresinin harekete geçip geçmediği, harekete geçilmiş ise ne sonuç elde edildiği, yoğurt ve süt alımı ile ilgili önceki yıllar uygulamalarının bütçe yılı nedeniyle ne şekilde gerçekleştirildiği, sonraki yıla sari satın alma nedeniyle görevlilerin sorumlu tutulup tutulmadıkları hususlarının değerlendirilmediği, yetkili kurul kararı yerine rektör tarafından imzalanmış üst yazının şüphelilere tebliğ edildiği görülmüştür.

SONUÇ : Bu durumda, itirazların kabulüyle eksik incelemeye dayalı olarak tesis edilen ... Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 18.1.2007 günlü, sayısız lüzum-u muhakeme kararının bozulmasına, yukarıda belirtilen eksikliklerle birlikte iddia konusu eylemin işleniş tarihi itibariyle zamanaşımı da dikkate alınarak iddia konuları hakkında eksiksiz yapılacak soruşturma sonucunda teklifleri de içeren bir fezleke düzenlenmesi, oluşturulacak Yetkili Kurulca yeniden bir karar verilmesi, verilecek kararın türüne göre gerekli yazılı bildirimlerin yapılarak alınacak günlü ve imzalı bildirim alındıkları ile Yasa gereği veya itiraz edilmesi halinde itiraz dilekçelerinin de eklenerek Dairemize gönderilmesi için dosyanın Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğüne iadesine, 06.04.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2008 / 1037

Karar No : 2008 / 861

Karar Tarihi : 16.09.2008

İlgili Mevzuat :

- [2547](#) [YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#) , [Madde 61](#))

DAVA : Yasa gereği kendiliğinden Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğünün 13.8.2008 günlü, 176994435 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul yazısı ve bu yazıya şikayetçi ... tarafından 29.7.2008 tarihli dilekçe ile yapılan itiraz, Tetkik Hakimi Sebahattin Ünal'ın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

KARAR : 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/c-3. maddesinde, son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurulların üye tam sayısı ile toplanacağı, kurullara soruşturmayı yapmış olan üyeler ile haklarında karar verilecek üyelerin katılamayacağı, noksanların yedek üyelerle tamamlanacağı, diğer hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükümlerinin uygulanacağını belirttiği, aynı Kanunun 61 inci maddesinde de, bu Kanunda sözü geçen jüri ve kurullarda her üyenin oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevli olduğu, çekimser oy kullanılmayacağı, kararların toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınacağı hükmüne yer verilmiştir. Dosyanın incelenmesinden, şikayetçi tarafından Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığına 14.2.2008 günlü dilekçe verildiği, anılan Savcılıkça görevsizlik kararı verilerek dilekçenin Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne gönderildiği, Rektörlükçe görevlendirilen 3 soruşturmacı tarafından rapor düzenlendiği, bu rapor ve soruşturma dosyasının şüpheli hakkında karar verilmek üzere rektörlükçe yetkili kurula gönderildiği, 3 kişiden oluşan yetkili kurulun "soruşturma raporu" başlığını taşıyan 20.6.2008 tarihli yazısında, şüpheli hakkında kurul başkanı .. .'in lüzum-u muhakeme yönünde oy kullandığı, üye .. .'nun men-i muhakeme yönünde oy kullandığı, diğer üye .. .'in ise bu tarz bir soruşturmanın Fen Edebiyat Fakültesinde yapılmasının mahsurlu olacağı, soruşturmanın rektörlük tarafından yapılmasının uygun olacağı, kararın da rektörlük makamına bırakılması gerektiği yönünde görüş bildirdiği, Hukuk Müşavirliğinin 25.6.2008 günlü yazısında üyelerin karar verirken çekimser kalamayacaklarının bildirilmesinden sonra yetkili kurulun soruşturma raporu başlığını taşıyan 20.6.2008 günlü başka bir yazısında, şüphelinin lüzum-u muhakemesinin önerildiği, bu yazının kurul başkanınca imzalandığı, üyelerden birinin men-i muhakeme yönünde şerh koyduğu, diğer üyenin ise bu konudaki görüşümü 20.6.2008 günlü soruşturma raporunda belirtmişim şeklinde şerh koyarak 27.6.2008 tarihinde imzaladığı, yetkili kurul başkanı tarafından üye .. .'den karar hakkındaki görüşünün men-i muhakeme mi yoksa lüzum-u muhakeme mi olduğunun 1.7.2008 günlü yazı ile sorulduğu, adı geçen üye, kararının men-i muhakeme olduğunu bildirmesi üzerine bu defa yetkili kurul başkanı tarafından şüpheli hakkında lüzum-u muhakeme kararı verilmesi gerektiği yönünde 11.7.2008 günlü karşı oy yazısı düzenlendiği, yetkili kurul başkan ve üyeleri arasındaki bu yazışma ve görüşlerden men-i muhakeme kararı verildiği sonucu çıkarılarak dosyanın yasa gereği incelenmek üzere Dairemize gönderildiği anlaşılmıştır.

Rektörlükçe görevlendirilen yetkili kurul fezleke ve eki bilgi ve belgeleri inceleyerek gerek gördüğü takdirde yeniden bilgi ve belge toplayıp ifadeler olarak yapacağı toplantıda şüpheli hakkında lüzum-u muhakeme ya da men-i muhakeme yönünde bir karar vermesi, vereceği kararı tutanağa bağlaması, oyçokluğu ile verilmiş ise muhalif kalan üyenin görüşünün de belirtilmesi gerekmektedir. İncelenen dosyada yetkili kurul üyelerinden birinin mevzuata aykırı olarak kararın rektörlüğe bırakılmasını önerdiği, başkan ve üyeler ile rektörlük arasında yazışmalar yapıldığı ancak, şüphelinin lüzum-u muhakemesi ya da men-i muhakemesi yönünde yetkili kurul tarafından tarihi ve sayısı belirtilerek bir karar oluşturulmadığı görülmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle yetkili kurulun yazışmaları sonucunda rektörlükçe men-i muhakeme olarak değerlendirilen kararın bozulmasına, yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alınarak Yetkili Kurulca yeniden bir karar verilmesi, şikayetçi ve şüpheliye bildirim yapıldıktan sonra kararın türüne göre Yasa gereği veya itiraz edilmesi halinde itiraz dilekçesi ve tebligat alındıklarının da dosyaya eklenerek incelenmek üzere, Dairemize gönderilmesi için dosyanın Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğüne iadesine, kararın bir örneğinin itiraz edene gönderilmesine, 16.09.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

2. DAİRE

Esas No : 2003 / 910

Karar No : 2003 / 2067

Karar Tarihi : 21.10.2003

ÖZÜ : YAPILAN SORUŞTURMALARDA SORUŞTURMAYI YAPANIN OBJEKTİF VE TARAFSIZ OLMASI GEREKTİĞİ HAKKINDA

KARAR

Tetkik Hakimi : Serpil TUNÇ

Sanıklar : 1- ,... ,...Teknik Üniversitesi...Fakültesi Dekan Yardımcısı ve...Ana Bilim Dalı Başkanı

2- ..., ..., Aynı yerde Cerrahi...Bilimleri Bölüm Başkanı

3- ..., ..., " " Dahili...Bilimleri Bölüm Başkanı

4- ..., ..., " " Temel...Bilimleri Bölüm Başkanı.

Suçü : ...Fakültesi Cerrahi...Bilimleri Bölümü...ve...Cerrahi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof.Dr....hakkında yürüttükleri soruşturmaya gereği gibi yapmayıp adı geçeni korumak.

Suç Tarihi : 2002 yılı.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü Yetkili Kurul Kararı : Sanıkların meni muhakemelerine.

Karara İtiraz Eden : Yakıncı ...

İncelenme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden ve itiraz üzerine

... Teknik Üniversitesi Rektörlüğünden 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca 5.8.2003 gün ve 12772 sayılı yazı ile gönderilen soruşturma dosyası ve Yetkili Kurulca verilmiş bulunan 7.7.2003 gün ve 2003/6 sayılı karar incelenerek gereği görüşüldü:

Dosyanın incelenmesinden,...Teknik Üniversitesi...Fakültesi Cerrahi...Bilimleri Bölümü...ve...Cerrahi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. ...'nın yaptığı estetik operasyonlarını resmi evrak üzerinde başka türlü operasyon yapılmış gibi göstermek suretiyle ücretlerini Devlete ödettirdiği ve Rektör ...'in eşinin de soruşturmaya konu olayda faydalanan konumunda bulunduğu iddiaları hakkında sadece disiplin soruşturması açılması sonucunda soruşturma ile görevlendirilen kişilerin, adı geçen görevi gereği yaptırması gereken belgelerin düzenlenmesinde ihmali tespit ederek bu durumun yanlış beyanda bulunma kapsamına girdiği.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2007 / 428

Karar No : 2007 / 614

Karar Tarihi : 23.05.2007

İlgili Mevzuat :

- [2547 YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#))

KARAR : Anayasanın 129 uncu maddesinde, memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılmasının kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlı olduğu hükme bağlanmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin ceza soruşturması usulüne ilişkin (c) fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri

sürülen suçlarla ilgili olarak soruşturmanın şüphelilerin konumuna göre belirlenecek soruşturmacı tarafından yapılacağı, son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurullar ve kurulların oluşumuna ilişkin usul ve esaslar ile kurulların almış olduğu lüzum-u muhakeme kararlarının ilgililerin itirazı üzerine, men-i muhakeme kararlarının ise kendiliğinden Danıştayca incelenerek karara bağlanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre yetkili merciin soruşturma izni vermemesi, soruşturma açılmaması veya şikayetin işleme konulmaması yolundaki kararları Kanunun öngördüğü men-i muhakeme ya da lüzum-u muhakeme kararı niteliğinde bir karar olmayıp iptal davasına konu olabilecek idari işlem niteliği taşıdığından bu tür işlemlere karşı itiraz yoluna gidilmesi yerine iptal davası açılması mümkündür.

Nitekim, Danıştay 8. Dairesinin 9.12.2005 günlü, E: 2005/1425, K: 2005/5059 sayılı kararında da, "ancak yetkili kurulca verilmiş lüzum-u muhakeme veya men-i muhakeme kararlarına itiraz edilebileceği, soruşturma açılmamasına ilişkin işlemlere karşı herhangi bir başvuru yolu öngörülmediği, bu nedenle bu kararların kesin, doğrudan uygulanabilir ve hukuki sonuç doğuran nitelikleri itibarıyla idari davaya konu olabilecek işlemler olduğu" vurgulanmıştır. Dosyanın incelenmesinden; şikayetçi .. .'ın katarakt ameliyatında gerekli dikkat ve özeni göstermeyerek sol gözünde "ektobik pupilla" denilen kalıcı hasar oluşmasına sebep verdiği iddiasıyla ilgili hakkında Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığına şikayet dilekçesi verdiği, anılan Başsavcılığın 12.7.2006 günlü kararı üzerine dilekçe ve eklerinin Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne gönderildiği, Rektörlükçe yapılan inceleme üzerine yeterli kanıt olmadığı gerekçesiyle soruşturma açılmamasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle, Atatürk Üniversitesi Rektörünün, iddialar hakkında yapılacak işlem bulunmadığına ilişkin 25.9.2006 günlü, 12941 sayılı yazısı, 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde öngörülen lüzum-u muhakeme veya men-i muhakeme kararı niteliğinde olmadığından itirazın incelenmeksizin reddine, dosyanın Atatürk Üniversitesine, kararın bir örneğinin şikayetçiye gönderilmesine, 23.05.2007 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY : 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin ceza soruşturması usulü başlıklı (c) fıkrasında, "Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının, görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır." denildikten sonra devamındaki hükümlerde, Yükseköğretim Kurulu Başkanı için kendisinin katılmadığı Milli Eğitim Bakanının Başkanlığındaki bir toplantıda Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek en az üç kişilik bir kurulca, diğerleri için, Yükseköğretim Kurulu Başkanınca veya diğer disiplin amirlerince doğrudan veya görevlendirecekleri uygun sayıda soruşturmacı tarafından ceza soruşturmasının yapılacağı son soruşturmanın açılıp açılmamasına ise, YÖK başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu başkan ve üyeleri hakkında Danıştay 2 nci Dairesinin (5183 sayılı Kanunun 12. maddesi ile bu görev 1 inci Daireye verilmiştir.) Üniversite rektörleri, rektör yardımcıları ile üst kuruluş genel sekreterleri hakkında Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek üç kişilik kurul tarafından karar verileceği, böylece ceza soruşturmasının görev statülerine göre nasıl ve kimler tarafından yapılacağı, bu soruşturma sonucunda elde edilen kanıtlara ve ulaşılabilecek sonuçlara göre düzenlenmesi zorunluluk arz eden soruşturma fezlekesi de değerlendirilmek suretiyle son soruşturmanın açılıp açılmamasına yani şüpheli kişiler hakkında isnat edilen eylemden dolayı men-i muhakemelerine ya da lüzum-u muhakemelerine karar alınmasının yasal zorunluluk olduğu ve bu kararları almaya hangi kurulların yetkili olduğu açık bir şekilde hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 2547 sayılı Kanundan sonra yürürlüğe girmiş bulunan Anayasanın 129 uncu maddesinin son fıkrasında, memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü

ceza kovuşturması açılmasının, kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlı olacağı hükmüne yer verilmiştir.

Anayasanın sözünü ettiği "idari merciin izni" ne ilişkin usul ve esaslar ise, Memurlar ve. diğer kamu görevlileri bakımından genel olarak 4483 sayılı Kanunda düzenlenmiş olup, YÖK personeli bakımından ise Anayasanın 129 uncu maddesinden önce yürürlükte bulunan 2547 sayılı Kanunun 53/c maddesinde, bu madde kapsamındaki kamu görevlilerinin görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında, öncelikle soruşturma başlatılması, görevlendirilen soruşturmacının bir fezleke düzenlemesi ve sonuçta men-i muhakeme yani yargılanmaya gerek bulunmadığı, ya da lüzum-u muhakeme yani yargılamanın gerekli olduğu kararlarından birisinin yetkili kılınan kurullar tarafından verilmesi zorunluluğu öngörülerek, ceza soruşturması konusundaki yasal prosedürün üniversite personeli açısından nasıl işleyeceği bağlı yetki kuralları içinde belirtilmiş, bu konuda idareye takdir hakkı tanınmamış bulunmaktadır.

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunun 18 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmış bulunan 4 Şubat 1329 tarihli Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat hükümlerinde ve buna paralel düzenleme içeren 2547 ;ayılı Yasanın 53/c maddesinde geçen "ilk soruşturma", kavramı, mülga 1412 sayılı CMY' nda 21.5.1985 tarih ve 3206 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonucunda "hazırlık soruşturması" olarak değiştirilmiş, son soruşturmanın açılması (lüzum-u muhakeme) kararının da hazırlık soruşturması sonunda Cumhuriyet Savcılarınca verilen karar (iddianame) niteliğinde olduğu Yargıtay Ceza Dairelerince verilen kararlarla da teyit edilmiş bulunmaktadır.

2547 sayılı Yasanın 53 üncü maddesinin (c) fıkrasında düzenlenen ceza soruşturması ve kovuşturmasına ilişkin hükümler, mülga Memurin Muhakematı Hakkında Kanundan aynı hukuksal yapı içerisinde aktarılmış olduğundan, "ilk soruşturma", "son soruşturmanın açılıp açılmaması" kavramlarının uygulanmasında, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda bu kavramların yerini alan soruşturmaya ilişkin, hükümlere göre işlem yapılması gerekir. Adı geçen kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde "soruşturma", Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evre olarak belirtildiğine göre bu evre içerisindeki araştırma, ön inceleme ya da soruşturma sonucunda alınan kararların ceza soruşturmasına ilişkin kararlar olduğunda kuşku yoktur. Diğer bir deyişle lüzum-u muhakeme ya da men-i muhakeme yolundaki yetkili merci kararları, iddianame ya da kovuşturma açılmaması niteliğinde olduğundan, bu kararların itiraz üzerine ya da yasa gereği incelenmesi de bu nitelikteki kararlara yapılan itirazın kanunla verilen görev nedeniyle incelenmesi anlamındadır.

Ayrıca, 4483 sayılı Yasanın 2 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki "Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır." şeklindeki hüküm nedeniyle yükseköğretim üst kuruluşları ve yükseköğretim kurumlarında çalışan personelin ceza soruşturması ve kovuşturması işlerinde 4483 sayılı Yasa hükümlerinin uygulanmasına olanak bulunmadığı, 2547 sayılı Yasanın 53/c maddesinin uygulanmasının zorunlu olduğu hususunda da kuşku bulunmamaktadır. Böyle olunca, 2547 sayılı Yasanın 53/c maddesi uygulamasında, yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesi üzerine, 4483 sayılı Yasada izin müessesesi evresinde öngörülen ön inceleme, şikayetin işleme konulmaması, soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesi gibi, üniversite personeline uygulanması mümkün olmayan prosedürün uygulamaya konulması söz konusu olamaz.

Öte yandan, 4483 sayılı Yasada, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili merciler ve izlenecek usul düzenlenmiş, 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, üçüncü fıkradaki şartları taşımayan ihbar ve şikayetlerin izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmayacağı ve durumun ihbar ve şikayette bulunana

bildirileceği, ancak iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde, ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgah adresinin doğruluğu şartının aranmayacağı, yani bu gibi durumlarda da ön inceleme başlatılmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

4483 sayılı Yasanın 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre soruşturma izni vermeye yetkili merciler tarafından şikayetin işleme konulmamasına ilişkin olarak alınan kararların, şikayette bulunanlara ve Cumhuriyet başsavcılıklarına tebliğ edilmesi üzerine, bu kararlara itiraz edilebileceği yönünde bir düzenlemeye yer verilmemiş olmakla birlikte, bu uygulamaya karşı C.savcılıklarınca ve şikayetçileri tarafından yapılan itirazlar, başlangıçta Danıştay 2 nci Dairesinin ve daha sonra, görevli kılınan Dairemizin verdiği ve istikrara kavuşmuş kararları ile izin müessesesinin ayrılmaz bir parçası olarak nitelendirilip incelenerek sonuçlandırılmış ve sonuçlandırılmaya devam edilmektedir.

Zira, 4483 sayılı Yasanın uygulanmasında, şikayetin işleme konulmaması yönündeki kararlarda, isnat edilen bir suçtan dolayı ilgililer hakkında yapılacak ön inceleme sonucunda, soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesi şeklinde tecelli etmesi gereken izin müessesesinin; yasada öngörülen işleme koymama koşullarının ötesinde bir uygulama ile önünün kesilmesi durumunun bulunup bulunmadığının denetlenmesi görevinin, soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesi kararlarına itirazları incelemekle görevli mercilere ait bulunduğu ve bu tür kararların, idare hukuku alanı dışında kalan ceza soruşturmasına ilişkin kararlar olduğunda kuşku bulunmamaktadır.

Nitekim, gerek 4483 sayılı Yasanın 1 inci maddesindeki, " ... işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili merciler" şeklindeki anlatımdan, gerekse 2547 sayılı Yasanın 53 üncü maddesinin (c) fıkrasının ve bu fıkranın 1 inci ve 2 nci bentlerinin başlıklarının sırasıyla "ceza soruşturması usulü", "ilk soruşturma", "son soruşturmanın açılıp açılmamasına" şeklindeki ifadelerinden, her iki Yasa kapsamında başlatılan iş ve işlemlerin ceza soruşturmasına ve sonucu itibarıyla ceza yargılamasına ilişkin olduğu açıkça ortada olduğundan, 4483 sayılı Yasa uygulamasında olduğu gibi bu güne kadar 2547 sayılı Yasa uygulamasında da, örnek olmak üzere belirtilen Dairemizin 1.11.2004 günlü, E: 2004/347, K: 2004/334; 25.11.2004 günlü, E: 2004/342, K: 2004/405; 4.2.2005 günlü, E: 2004/663, K: 2005/119; 16.3.2005 günlü, E: 2004/857; K: 2005/375; 6.4.2005 günlü, E: 2005/105, K: 2005/479; 13.4.2005 günlü, E: 2005/178, K:2005/513; 24.2.2005 günlü, E: 2005/184, K: 2005/655; 12.5.2005 günlü, E: 2005/184, K:2005/655; 6.10.2005 günlü, E: 2005/821, K: 2005/1129;6.10.2005 günlü, E: 2005/749, K: 2005/1152 sayılı kararlarıyla YÖK başkanlığının ve çeşitli üniversite rektörlüklerinin, ciddi suç iddialarıyla ilgili olarak hiçbir soruşturma yapılmadan, yetkili kurullarca men-i muhakeme ya da lüzum-u muhakeme kararları alınmadan, kimi olaylarda da şikayet edenin kendileri hakkındaki suç isnatları konusunda hiçbir yasal soruşturmaya dayanmadan, soruşturma açılmaması ya da şikayetin işleme konulmaması yolunda aldıkları kararlara yapılan itirazlar incelenmiş ve bu kararlar kaldırılarak yasada öngörülen prosedürün işletilmesi için dosyalar ilgili mercilere gönderilmiş, Dairemizin bu tür kararlarının bir kısmına YÖK başkanlığı tarafından yapılan düzeltme talepleri de yine Dairemizce incelenmeksizin reddedilmiştir. Dairemizin bu kararları üzerine yetkili makamlarca Yasada öngörülen soruşturma usulü uygulanarak verilen men-i muhakeme ya da lüzum-u muhakeme kararları Yasa gereği ya da itiraz üzerine Dairemizce incelenerek sonuçlandırılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, müşteki 'in Oltu Cumhuriyet Başsavcılığına verdiği şikayet dilekçesinde, Numune Hastanesinde Dr ve Üniversite Tıp Fakültesinde araştırma görevlisi ... hakkında suç duyurusunda bulunması üzerine, dosyanın yetkisizlik kararı verilerek Erzurum c.Başsavcılığına gönderildiği, Erzurum c.Başsavcılığının 12.7.2006 günlü, soruşturma no:2006/ sayılı görevsizlik kararı ile ve atılı suçun görev sırasında işlendiği, bu nedenle 2547 sayılı Yasa kapsamında soruşturmanın ilgili yasa hükümleri gereğince yapılması gerektiği gerekçesiyle gereğinin ifası için soruşturma evrakının Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne gönderildiği, Rektör Vekili imzalı 4.8.2006 günlü ve 11052 sayılı yazı ile suça ilişkin ön inceleme yapması ve Türk Ceza Yasasına göre suç teşkil edip etmediğinin, ceza

soruşturması açılmasının gerekli olup olmadığının rapora bağlanması için Doç. Dr. ...'nun görevlendirildiği, adı geçenin 4.9.2006 günlü, 5960 sayılı "Ön İnceleme Raporu" düzenleyerek ... hakkında ceza soruşturması gerekmediği kanaatini belirtmesi üzerine, Rektörlüğün bu rapor hakkında Hukuk Müşavirliğinden görüş istediği, Hukuk Müşavirliğinin 12.9.2006 günlü, 715 sayılı yazısında, ön inceleme raporu doğrultusunda ilgili hakkında ceza soruşturması açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verildiği, sonuçta bu yazışmalar ve işlemlerden sonra Rektörlüğün Erzurum c.Başsavcılığına hitaben yazdığı 25.9.2006 günlü ve 12941 sayılı yazısında, ön inceleme raporunda belirtildiği üzere T.C.K.na göre herhangi bir kusur ve suç unsuruna rastlanmadığı gerekçesiyle ilgili hakkında soruşturma açılmaması kararı verildiği, bu karar üzerine Erzurum c.Başsavcılığının Soruşturma No: 2006/3206, Karar No: 2006/6855 sayılı kararında, şüpheli ... hakkında Atatürk Üniversitesi Rektörlüğünün 25.9.2006 tarih ve 05.12941 sayılı yazıları ve 4483 sayılı Yasa gereğince Erzurum Valiliği tarafından yapılan soruşturma sonucunda, 23.11.2006 tarih ve 2006 (77)- 2915 sayılı kararla soruşturma izni verilmemesine karar verildiği ve kararın kesinleştiğinden bahisle, şüpheliler ... ve ... hakkında kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verildiği, Savcılığın bu kararının tebliği üzerine şikayeti hakkında yapılan işlemlerden haberdar olan şikayetçinin, Atatürk Üniversitesi Rektörünün 25.9.2006 günlü, 12941 sayılı "soruşturma açılmaması" kararına Erzurum Bölge İdare Mahkemesi nezdinde itirazda bulunduğu, Erzurum Bölge İdare Mahkemesinin 22.3.2007 günlü E: 2007/64, K: 2007/61 sayılı kararla 2547 sayılı Yasanın 53/c maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına ilişkin karara yapılan itiraza bakmakla görevli ve yetkili olan Danıştay 1. Dairesine dosyanın gönderilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Konu hakkındaki açık yasal düzenlemeler karşısında, bir suç işlendiğine dair ihbar ve şikayet ile başlayan ceza soruşturmasına ilişkin işlemlerin yasalarda öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde sonuçlandırılması için Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığının 12.7.2006 tarih ve soruşturma no: 2006/ sayılı görevsizlik kararı ile müşterinin dilekçesi Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilerek 2547 sayılı Kanunun 53. maddesi uyarınca gereğinin yapılması istenmiş iken, diğer bir deyişle son soruşturmanın açılıp açılmaması konusunda yetkili kurullara verilen karar verme prosedürü başlatılmadan, ceza yargılamasının görev alanına giren ancak özel hükümlerle bir takım usullere bağlanmış soruşturma sürecinin, yasada öngörülen zorunlu usullere aykırı olarak önlenmesine olanak bulunmadığı açıktır. Bu emredici yasa kurallarını bertaraf ederek ceza soruşturmasının önünü tıkayan, Üniversite personeli hakkında uygulanması kesinlikle mümkün olmadığı halde 4483 sayılı Yasada öngörülen izin müessesinin uygulanmasıyla ilgili "ön inceleme" prosedürünü işleten ve sonuçta yetkili kurullara verilmiş yetkiyi, yasal soruşturma işlemlerine dayanmadan tek başına kullanma biçiminde tecelli eden Rektörlük kararının hukuka aykırı olduğu ortadadır.

Durum böyle olduğu halde, şikayet konusu eylemle ilgili olarak Rektörlükçe yaptırılan yasaya aykırı ön inceleme sonucuna dayalı olarak bizzat Rektör tarafından verilen "soruşturma açılmaması" şeklindeki kararın, benzer bir olayda bu tür kararların idari davaya konu olabilecek idari işlem olduğundan bahisle Danıştay 8 inci Dairesince verilmiş bozma kararı bulunduğu, itiraz edilen kararın 2547 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde öngörülen lüzum-u muhakeme veya men-i muhakeme kararı niteliğinde olmadığı gerekçesiyle oyçokluğuyla itirazın incelenmeksizin reddine karar verilerek Dairemizin istikrar bulmuş içtihadından dönülmüştür.

Oysa, Danıştay 8 inci Dairesinin sözü edilen bozma kararı hakkında idare mahkemesinin direnme kararı verebileceği ve bu kararın temyizen inceleneceği Danıştay idari Dava Daireleri Kurulunca nasıl bir karar verileceği henüz belli olmadan içtihat değişikliğine gidilmesi, uygulama alanında da bir çok sorunu beraberinde getirecektir.

Nitekim, çoğunluk kararında zikredilen Danıştay 8 inci Dairesinin bozma kararı üzerine, Ankara 6 ncı idare Mahkemesinin 30.11.2006 tarihinde, E:2006/2632, K: 2006/2160 sayı ile ilk kararında ısrar

ederek, davanın incelenmeksizin reddine karar verdiği, bu ısrar kararının Danıştay İDDK.nun E: 2007/704 sayılı dosyasında bu gün itibariyle henüz karara bağlanmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, öğretide idari işlem, idare makamlarının kamu gücü ve kudreti ile hareket ederek, idare işlevine ilişkin olarak yaptıkları ve çeşitli hukuki sonuçlar ve etkiler yaratan tek yanlı, icrai irade açıklamaları olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanımdan hareketle idarenin yasama ve yargı alanlarından ayırt edililişine ilişkin ölçüler üzerinde idare hukuku kitaplarında yapılmış açıklamalar bulunmaktadır. Prof. Dr. Tahsin Bekir Balta, idare Hukuku i Genel Konular (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 326) adlı kitabının 25 sayfalık ilk bölümünü bu konulara ayırarak, Nizasız Yargı ve idare başlığı altında, bu faaliyetler içinde ek faaliyetler olarak belirttiği, "yargı faaliyetini hazırlayan, kolaylaştıran ve gerçekleştiren faaliyetlerin de yargı alanının bir parçası olduğunu, bu itibarla adli zabıta faaliyetlerinin, hazırlık soruşturmasının, savcının kamu davası açmasının, İLK SORUŞTURMA'NIN ceza yargısı alanına girdiğini vurgulamaktadır. Ayrıca Danıştay Yayınları No:51'de yayımlanan Dr. Celal Erkut'un "İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından, idari işlemin Kimliği" adlı kitabının ikinci Bölümde, idarenin, İdare Fonksiyonu Dışındaki işlemlerini (sh.69 vd.) incelediği, bu konuyu yargı kararlarının öncesinde ve sonrasında yapılan işlemler, yargı kararlarının hazırlığı niteliğindeki işlemler ayrımı içerisinde işlerken, Fransız Danıştay'ının bu konuya ilişkin ilke teşkil edecek kararlarından, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay'ın özgün kararlarından da bahisle Fransız Danıştay'ının, yargısal prosedürün başlamasına engel olan idari işlemleri, bir yargıç hakkındaki Şikayetin Adalet Bakanlığınca reddi ile yine bir yargıç hakkında soruşturma amayı reddeden Savcılık işlemini, adli düzenin sağlanmasına yönelik işlemler olarak adli prosedürün bir parçası Şeklinde nitelendirdiğini, bu işlemlere karşı açılan iptal davalarını reddettiğini açıklamaktadır.

Ülkemizde de gerek 4483 sayılı ve 2547 sayılı Yasalarda, gerekse diğer özel yasalarda, memur ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlardan dolayı ön inceleme veya soruşturma sonucunda idari makamlar tarafından verilen kararlara karşı itiraz mercileri, itiraz süresi, bu konudaki kararların kesin olduğu hususları özel olarak düzenlenmek suretiyle, ceza yargısı prosedürünün başlayabilmesi için ngrlmş olan kuralların uygulanmasından kaynaklanan karar veya işlemlerin yasaların öngördüğü prosedüre ve hukuka uygun olarak tamamlanıp tamamlanmadığı hususu ile birlikte verilen kararların denetiminin Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay'la bırakıldığı, bu durumda itiraz mercii ngrlmş kararların iptal davasının konusu olamayacağının kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle ... isimli hastanın katarakt ameliyatında gerekli dikkat ve mesleki özeni göstermeyerek hastanın sol gözünde kalıcı hasara neden olduğu iddiasıyla hakkında Şikayette bulunan araştırma görevlisi hakkında, yukarıda açıklandığı üzere 2547 sayılı Yasanın bağlayıcı ve amir hükümlerini bertaraf ederek, 4483 sayılı Yasa hükümlerine göre yaptırılan ön inceleme sonucunda, Şikayet konusu iddialar hakkında yapılacak işlem bulunmadığına ilişkin 25.9.2006 günlü, 12941 sayılı Rektör kararının kaldırılması, yasal prosedürün nnn açılması gerektiği görüşüyle Dairemizin istikrar bulmuş içtihadından farklı olarak itirazın incelenmeksizin reddi yolunda verilen çoğunluk kararına katılmıyoruz.

DANIŞTAY

8. DAİRE

Esas No : 1997 / 5382

Karar No : 1998 / 333

Karar Tarihi : 11.02.1998

İlgili Mevzuat :

- [2577 İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU](#) ([Madde 14](#))

ÖZÜ : KAMU GÖREVLİLERİ HAKKINDA CEZA SORUŞTURMASI AÇILMASINA İLİŞKİN OLARAK VERİLEN KARARLARIN İDARİ DAVAYA KONU OLACAK NİTELİKTE KESİN VE YÜRÜTÜLMESİ ZORUNLU BİR İŞLEM OLMADIĞI HAKKINDA

Davacının, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Enstitüsü için Fransa'dan sağlanan 100 milyon Fransız Frangı tutarındaki kredinin, Başkanı olduğu Türk Kardiyoloji Vakfına aktarılmasını sağlayarak görevini kötüye kullandığının Yükseköğretim Denetleme Kurulunun ... gün ve ... sayılı inceleme raporu ile tesbit edilmesi üzerine, hakkında soruşturma açılmasına ilişkin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının ... gün ve ... sayılı kararının, daha önce YÖK Memurin Muhakematı Komisyonunun ... gün ve ... sayılı kararı ile söz konusu fiillerin zamanaşımına uğraması nedeniyle müvekkili hakkında "men'i muhakeme" kararı verildiği, o nedenle aynı fiiller nedeniyle yeniden soruşturma açılmasının mümkün olmadığı öne sürülerek iptali istenilmektedir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 14. maddesinin 6. fıkrası uyarınca dava dosyası incelenerek işin esasına geçildi. Dava, İstanbul Üniversitesi eski Rektörü olan davacı hakkında ceza soruşturması açılmasına ilişkin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının ... gün ve ... sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır. 2577 sayılı Yasanın 14.maddesinin 3/d bendinde, dava dilekçelerinin idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı yönlerinden inceleneceği belirtilmiş bulunmaktadır. Dosyanın incelenmesinden, İstanbul Üniversitesi eski Rektörü olan davacının, Tıp Fakültesi Kardiyoloji Enstitüsü için Fransa'dan sağlanan 100 milyon Fransız Frangı tutarındaki kredinin, Başkanı olduğu Türk Kardiyoloji Vakfına aktarılmasını sağlayarak görevini kötüye kullandığı hususunun Yükseköğretim Denetleme Kurulunun ... gün ve ... sayılı İnceleme Raporu ile tespit edilmesi üzerine, hakkında 2547 sayılı Yükseköğretim Yasasının 53. maddesinin (c) bendi uyarınca ceza soruşturması açılmasına Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının ... gün ve ... sayılı onayı ile karar verildiği anlaşılmaktadır. Memurin Muhakematı Hakkında Kanunun 2. maddesinde, memurlardan birinin memurluk görevinden dolayı ya da görevini yaptığı sırada bir suç işlediği gerek doğrudan doğruya ve gerekse dolaylı olarak anlaşılması üzerine, o memurun bağlı olduğu idare bölümünün üstü tarafından veya bir başkası eliyle soruşturma yapılacağı kurala bağlanmıştır. Memurların yargılanmalarına ilişkin yasal düzenleme uyarınca, görevlerini ihmal veya kötüye kullandıkları öne sürülen görevliler hakkında soruşturma yapılmasına izin verme konusunda idare amirlerinin takdir yetkisi bulunup, yargısal yoldan idare amirlerini soruşturma açtırmaya zorlamak mümkün olmadığı gibi, soruşturma açılmasına karar veren idare amirinin bu yetkisini ortadan kaldıracak şekilde yargı kararı verilmesi de mümkün olmamaktadır. Bu itibarla, 2547 sayılı Yasanın 50/c maddesi uyarınca davacı hakkında ceza soruşturması açılmasına ilişkin karar idare amirinin takdir yetkisi içinde olup, yargısal denetimi de mümkün olmadığından, ortada idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gerekli bir idari işlem bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı Yasanın 15. maddesinin 1/b bendi uyarınca incelenmeksizin reddine, karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2010 / 1142

Karar No : 2010 / 1358

Karar Tarihi : 28.09.2010

İlgili Mevzuat :

- [5237 TÜRK CEZA KANUNU](#) ([Madde 257](#))

ÖZÜ : RAPORDAKI TESPİTLERİN ATILI SUÇTAN DOLAYI ŞÜPHELİ HAKKINDA KAMU DAVASI AÇILMASI GEREKTİĞİ HUSUSUNDA YETERLİ ŞÜPHE OLUŞTURDUĞU ANLAŞILDIĞINDAN ŞÜPHELİNİN MUHAKEMESİNE, EYLEMİNE UYAN İHMAL NEDENİYLE GÖREVİ KÖTÜYE KULLANMAKTAN YARGILANMASINA KARAR VERİLMELİDİR.

DAVA : Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğünün 13.07.2010 tarih ve 675-6927 sayılı yazısı ekinde gönderilen soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı, Tetkik Hakimi Neslihan Solmaz Dalkıran'ın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi: Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

KARAR : Dosyanın incelenmesinden, Gaziantep Üniversitesi Ş... Araştırma ve Uygulama Hastanesinde 10.09.2005 tarihinde sezaryen ameliyatı olan hasta ...'a bir ünite kan verilmesine karar verildiği, Kan Bankasından kan temini için hastadan kan örneği alınarak, istem yazısı hazırlandığı, ancak alınan numunenin unutulmuş olarak gönderilmediği, istem yazısının da hasta dosyasında kaldığı, sonuç olarak hem numunenin hem de istem yazısının Kan Bankasına ulaştırılmadığı, daha sonra hasta yakınının hazırlanan kanı getirmek üzere Kan Bankasına gönderildiği, Bankadan başka bir hasta olan ...'a ait A Rh (+) kanın hasta yakınına teslim edildiği, kan ambalajında hasta ismi, protokol numarası ve kan grubu yazıldığı halde, ambalaj kontrol edilmeden ...'a ait A Rh (+) kanın ...'a nakledildiği, kan grubu 0 Rh (+) olan ...'a, A Rh (+) kan verilmesi nedeniyle sağlığının bozulduğu, bunun üzerine hastanın eşi ... vekili Av. ... tarafından Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığına şikayette bulunulduğu, Başsavcılığın 7.10.2005 tarih ve Hz.No:2005/21542, K: 2005/59 sayılı görevsizlik kararıyla şikayet evrakının Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesi üzerine yaptırılan ceza soruşturması sonucunda Yetkili Kurul tarafından olayla illiyet bağı bulunan doktorlar ..., ..., ..., ... ile hemşireler ..., ... hakkında 10.05.2007 tarihli men-i muhakeme kararı verildiği, anılan kararın yasa gereği incelenmesi sonucunda, Dairemizin 14.11.2007 tarih ve E:2007/1012, K:2007/1102 sayılı kararıyla men-i muhakeme kararının bozulduğu ve şüphelilerin TCK'nın 257 nci maddesinden yargılanmak üzere lüzum-u muhakemelerine karar verildiği, ayrıca kararımızda Kan Bankasında görevli sağlık teknisyeni ...'nın men-i muhakemesine veya lüzum-u muhakemesine yönelik bir karar verilmediği tespit edilerek, bu kişinin de ifadesi alınarak hakkında ek fezleke düzenlenmesi ve Yetkili Kurulca men-i muhakemesine veya lüzum-u muhakemesine ilişkin bir kararın verilmesi gerektiği hususunun belirtildiği, karar gereği ...hakkında ek fezleke düzenlendiği ve bu fezlekedeki adı geçen olayda sorumluluğunun bulunmadığı sonucuna ulaşıldığı, Yetkili Kurulun da ...'nın men-i muhakemesine ilişkin 23.07.2008 tarihli kararı verdiği, bu kararın Yasa gereği incelenmesi sonucunda Dairemizin 19.12.2008 tarih ve E:2008/1174, K: 2008/1398 sayılı kararıyla onandığı anlaşılmıştır.

Dairemizin 14.11.2007 tarih ve E:2007/1012, K:2007/1102 sayılı kararı üzerine ilgililer hakkında yapılan yargılamada, Yüksek Sağlık Şurasından bilirkişi raporu temin edildiği, bu raporda, farklı gruptaki kanı kontrol etmeden hastaya nakleden Hemşire ... ile kimlik bilgilerini ve hasta protokol numarasını kontrol etmeden yanlış kanı hasta yakınına teslim eden ...'nın özensiz ve dikkatsiz davrandıkları ve kusurlu olduklarının belirtildiği, bu yargılama sonucunda, Gaziantep 3. Sulh Ceza Mahkemesinin 27.10.2009 tarih ve E:2008/352, K:2009/993 sayılı kararıyla, Hemşire ...'ın TCK' nın 257/2 maddesi uyarınca mahkumiyetine, diğer sanıkların beraatlerine, Yüksek Sağlık Şurası kararıyla suçta kusurlu olduğu tespit edilen ... hakkında ise, Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmasına karar verildiği, suç

duyurusu üzerine Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığının 08.02.2010 tarih ve Soruşturma No:2010/3282 sayılı görevsizlik kararıyla dosyanın Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğüne gönderildiği, Rektörlükçe ilgili hakkında soruşturma başlatıldığı, soruşturma neticesinde düzenlenen fezlekede, daha önceki soruşturma raporlarına atıfta bulunularak şüpheliye isnad edilen suçun unsurlarının oluşmadığı kanaatine varıldığı, Yetkili Kurul tarafından da şüphelinin yargılanmasını gerektirecek nitelikte bilgi ve belge elde edilemediği gerekçesiyle 18.05.2010 tarihli men-i muhakeme kararının alındığı görülmüştür.

... hakkında aynı eylem nedeniyle daha önce bir soruşturma yapıldığı, Yetkili Kurulun 23.07.2008 tarihli kararıyla adı geçen men-i muhakemesine karar verildiği ve bu kararın Dairemizin 19.12.2008 tarih ve E:2008/1174, K: 2008/1398 sayılı kararıyla onandığı görülmekle birlikte, aynı eylem nedeniyle lüzum-u muhakemelerine karar verilen ilgililer hakkında Gaziantep 3. Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan yargılamada, şikayet konusu eylemi irdeleyen ve eylemde sorumluluğu bulunan kişileri belirten 29.05.2009 tarih ve 12207 sayılı Yüksek Sağlık Şurası raporu temin edildiği, bu rapora göre, ...'nun da isnad edilen eylemle illiyet bağı bulunduğu ve özensiz ve dikkatsiz davranışları ve kusuru nedeniyle olayda sorumluluğunun bulunduğu hususlarının ortaya konulduğu, Mahkemenin de bu tespiti itibar ederek ilgili hakkında suç duyurusunda bulunduğu, anılan yargılama sırasında temin edilen Yüksek Sağlık Şurası raporunun ilgili hakkındaki önceki soruşturmada bilinmeyen yeni bir hukuki durumun varlığına işaret ettiği, dolayısıyla ortaya çıkan bu yeni durumun Rektörlükçe ilgili hakkında tekrar soruşturma yapılmasına neden olduğu, ikinci kez yapılan bu soruşturmanın mükerrer nitelik taşımadığı, rapordaki tespitlerin atılı suçtan dolayı şüpheli hakkında kamu davası açılması gerektiği hususunda yeterli şüphe oluşturduğu anlaşıldığından,

SONUÇ : Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Yetkili Kurulun adı geçen men-i muhakemesine ilişkin 18.05.2010 tarihli kararının bozulmasına, şüphelinin lüzum-u muhakemesine, eylemine uyan Türk Ceza Kanununun 257/2 inci maddesi gereğince yargılanmasına, yargılamanın Gaziantep Sulh Ceza Mahkemesinde yapılmasına , dosyanın Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığına, kararın bir örneğinin de Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine, 28.09.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2011 / 1827

Karar No : 2012 / 390

Karar Tarihi : 13.03.2012

İlgili Mevzuat :

- [5237](#) **TÜRK CEZA KANUNU** (**Madde 257**)
- [2547](#) **YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU** (**Madde 53**)

DAVA : Şüpheli : ... - Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Hematoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Suç : Bazı kanser hastalarına hukuka ve etik kurallara aykırı olarak kök hücre tedavisi ve tümör aşısı uygulamak suretiyle hastalar üzerinde deney yapmak

Suç Tarihi : 2007 Yılı ve öncesi

İncelenen Karar : Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 16.9.2011 tarih ve 2011/13 sayılı lüzum-u muhakeme kararı

Karara İtiraz Edenler : Hakkında lüzum-u muhakeme kararı verilen ... vekili Av. ... ve şikayetçi ...

İnceleme Nedeni : İtiraz üzerine

Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünün 19.10.2011 tarih ve 20854 sayılı yazısı ekinde gönderilen dosya ile yukarıda belirtilen Kurul kararı ve bu karara hakkında lüzum-u muhakeme kararı verilen ve şikayetçi tarafından yapılan itirazlar, Tetkik Hakimi Fatih Karaman'ın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

KARAR : Dosyanın incelenmesinden, şüphelinin "Tümör lizatla yüklü dentritik hücre aşısı (kanser aşısı)" isimli çalışmasının 2007 yılında yayımlanması üzerine şikayetçinin 17.2.2011 tarihli dilekçe ile Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunması üzerine Rektörlükçe yaptırılan soruşturma sonucunda, Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 16.9.2011 tarih ve 2011/13 sayılı kararıyla şüphelinin lüzum-u muhakemesine karar verildiği, bu karara karşı şüphelinin itiraz ettiği, şikayetçinin de 17.2.2011 tarihli dilekçesinde hakkında suç duyurusunda bulunduğu iki kişi için Kurulun 16.9.2011 tarih ve 2011/13 sayılı kararında men-i muhakeme kararı verildiğini belirterek söz konusu karara itiraz ettiği görülmekle birlikte, şikayet edilen iki kişinin soruşturma kapsamı dışında bırakıldığı ve haklarında Kurul tarafından men-i muhakeme kararı verilmediği, dolayısıyla Kurul kararının men- i muhakemeye ilişkin bir kısmı bulunmadığı gibi ortada şikayetçinin itiraz edebileceği nitelikte bir Kurul kararı da olmadığı, diğer taraftan Kurul kararında, şüphelinin "bazı kanser hastalarına hukuka ve etik kurallara aykırı olarak kök hücre tedavisi ve tümör aşısı uygulamak suretiyle hastalar üzerinde deney yapmak" eylemi nedeniyle lüzum-u muhakemesine karar verilmiş ise de, aynı eylemle ilgili olarak şüpheli hakkında daha önce yapılan soruşturma sonucunda Rektörlükçe oluşturulan Kurul tarafından verilen 5.11.2007 tarih ve 2007/23 sayılı men-i muhakeme kararının Yasa gereği incelemesi üzerine Dairemizin 25.12.2007 tarih ve E: 2007/1401, K: 2001/1540 sayılı kararıyla, söz konusu men-i muhakeme kararının bozulmasına, ...'nın Türk Ceza Kanununun 257'nci maddesi gereğince lüzum-u muhakemesine karar verildiği, bu dosyada ise, aynı eyleme ilişkin olarak mükerrer soruşturma yapıldığı ve Kurul kararı alındığı anlaşıldığından,

SONUÇ : Aynı eylemle ilgili olarak şüpheli hakkında mükerrer olarak verilen Yetkili Kurulun 16.9.2011 tarih ve 2011/13 sayılı lüzum-u muhakeme kararının bozulmasına, adı geçen hakkında ayrıca karar verilmesine yer olmadığına, dosyanın karar ekli olarak Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne, kararın birer örneğinin itiraz edenlere gönderilmesine, 13.03.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2011 / 2198

Karar No : 2012 / 502

Karar Tarihi : 28.03.2012

İlgili Mevzuat :

- [2547](#) [YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU](#) ([Madde 53](#))

DAVA : Şüpheli : ... - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü Enerji Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

Suçu : Aynı Anabilim Dalında Öğretim Üyesi olan şikayetçi ...'ın konuşmalarını izinsiz olarak kayda almak suretiyle özel hayatın gizliliğini ihlal etmek

Suç Tarihi : 2006 Yılı

İncelenen Karar : Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 22.11.2011 tarih ve Esas No:2011/11, K:2011/08 sayılı kararı

Karara İtiraz Eden : Şikayetçi ... vekili Av. ...

İnceleme Nedeni : Yasa gereği kendiliğinden

Eskişehir Bölge idare Mahkemesinin 13.12.2011 tarih ve E:2011/148, K:2011/154 sayılı görevsizlik kararı ile gönderilen itiraz dilekçesi, Dairemizin 8.2.2012 tarih ve E:2011/2198 sayılı ara kararı gereğince gönderilen soruşturma dosyası ve eki belgeler ile yukarıda belirtilen Kurul kararı ve bu karara yapılan itiraz, Tetkik Hakimi Bekir Özçelik'in açıklamaları dinlenildikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

KARAR : Dosyanın incelenmesinden, şüpheli ile yaptığı konuşmanın izinsiz ve gizli olarak kayda alınarak başkalarına dinletildiği iddiası ile Y. P. tarafından 2006 yılında şikayette bulunulması üzerine konuyla ilgili Rektörlükçe yaptırılan soruşturma sonucunda 24.5.2007 tarihli Yetkili Kurul kararıyla şüphelinin men-i muhakemesine karar verildiği, bu kararın Yasa gereği incelenmesi üzerine Dairemizin 26.6.2007 tarih ve E:2007/704, K:2007/825 sayılı kararı ile onandığı, şikayetçinin ilk soruşturmada delillerin yeterince iyi incelenmediğini ileri sürerek 1.4.2011 tarihli dilekçeyle aynı eylem nedeniyle tekrar şikayette bulunması üzerine Rektörlükçe başlatılan soruşturmada, şikayet konusu eylemin daha önce soruşturulan eylemle aynı olduğu, dolayısıyla şikayet konusu hakkında daha önce soruşturma yapıldığı, Yetkili Kurulca verilen men-i muhakeme kararının da Danıştay 1'inci Dairesinin 26.6.2007 tarih ve E: 2007/704, K: 2007/825 sayılı kararı ile kesin olarak onandığı, aynı konuda tekrarlanan şikayette yeni delil sunulmadığı ve daha önceki soruşturmada tüm delillerin değerlendirildiği hususlarının belirtildiği, Rektörlükçe oluşturulan Yetkili Kurul tarafından da bu gerekçelere dayanılarak şikayetin işleminden kaldırılmasına ilişkin 22.11.2011 tarih ve Esas No:2011/11, K:2011/08 sayılı (karar verilmesine yer olmadığına)kararın verildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, atılı suç nedeniyle şüpheli hakkında daha önce soruşturma yapılarak Yetkili Kurul tarafından karar verildiği, bu kararın Dairemizin söz konusu kararıyla onandığı, tekrarlanan şikayette ise konuyla ilgili daha önce yapılan soruşturmanın sonucunu değiştirecek ve kamu davası açılmasını gerektirecek yeni delil sunulmadığı anlaşıldığından,

SONUÇ : Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 22.11.2011 tarih ve Esas No:2011/11, K:2011/08 sayılı (karar verilmesine yer olmadığına ilişkin)kararının onanmasına, dosyanın karar ekli olarak Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğüne, kararın bir örneğinin itiraz edene gönderilmesine, 28.03.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2005 / 661

Karar No : 2005 / 1048

Karar Tarihi : 22.09.2005

ÖZÜ : YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞININ DAİREMİZİN 06.04.2005 GÜN VE E: 2005/105, K: 2005/497 SAYILI KARARININ YENİDEN İNCELENMESİ İSTEMİNİN İNCELENMEKSİZİN REDDİ HAKKINDA

KARAR

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Dairemizin 06.04.2005 gün ve E:2005/105, K:2005/479 sayılı kararının yeniden incelenmesi istemini içeren dilekçe ve ekleri Tetkik Hakimi Arzu Bozkurt Şen'in açıklamaları dinlendikten sonra incelendi: Gereği Görüşülüp Düşünüldü: 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinin "c" fıkrasında ceza soruşturması yöntemi açıklanmış, itiraz üzerine Danıştay İdari Dairesince verilen kararların yeniden incelenmesi yolu öngörülmemiştir. Diğer bir anlatımla itiraz üzerine Dairemizce verilen kararlar kesindir. Açıklanan nedenle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı isteminin incelenmeksizin reddine, kararın bir örneğinin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilmesine 22.9.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2005 / 769

Karar No : 2005 / 1235

Karar Tarihi : 19.10.2005

ÖZÜ : ŞÜPHELİNİN HAKARET İÇERDİĞİ İDDİA OLUNAN MAHKEMEYE SUNDUĞU DİLEKÇESİNİN OKUTMANLIK GÖREVİ SIRASINDA YA DA GÖREVİ DOLAYISIYLA VERİLMEDİĞİ, ? İDARE MAHKEMESİNDE GÖRÜLEN BİR DAVADA DAVACI SIFATIYLA VERİLMİŞ OLMASI NEDENİYLE ŞÜPHELİYE İSNAT EDİLEN SUÇUN 2547 SAYILI KANUN KAPSAMINA GİRMEDİĞİ HAKKINDA

KARAR

Şüpheli : ...

Suçu : İdare Mahkemesine sunduğu dilekçede Enstitü Müdürü ...'ya hakaret etmek

Suç Tarihi : 2001 Yılı

İncelenen Karar : ...Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun...günlü,...sayılı lüzum-u muhakeme kararı

Karara İtiraz Eden : ...

İnceleme Nedeni : İtiraz üzerine

... Üniversitesi Rektörlüğünün...günlü,...sayılı yazısı ve eki soruşturma dosyası ile yukarıda belirtilen Kurul kararı ve bu karara yapılan itiraz, Tetkik Hakimi Sebahattin Ünal'ın açıklamaları dinlendikten sonra, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca incelendi; Gereği Görüşülüp Düşünüldü: 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 53 üncü maddesinin (c) fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında bu Kanunda belirtilen hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Dosyanın incelenmesinden,...Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsünde Okutman olarak görev yapan şüpheliye verilen disiplin cezasının iptali istemiyle...İdare Mahkemesinde açtığı E: 2001/1309 sayılı dosyada davalı idarenin savunmasına karşılık verdiği dilekçede Enstitü Müdürü ...'nın

dedikoducu olduğu ve derslere girmeden ücret aldığı yolunda ifadelere yer vermesi nedeniyle ...'nın şikayeti üzerine yapılan soruşturma sonucunda...Üniversitesi Yetkili Kurulunca şüpheli hakkında lüzum-u muhakeme kararı verildiği anlaşılmıştır. Şüphelinin hakaret içerdiği iddia olunan mahkemeye sunduğu dilekçesinin okutmanlık görevi sırasında ya da görevi dolayısıyla verilmediği,...İdare Mahkemesinde görülen bir davada davacı sıfatıyla verilmiş olması nedeniyle şüpheliye isnat edilen suçun 2547 sayılı Kanun kapsamına girmediği ve sanık hakkında anılan Kanun hükmüne göre karar verilmesine yer olmadığı anlaşıldığından, adı geçen hakkında verilen lüzum-u muhakeme kararının kaldırılmasına, genel hükümlere göre işlem yapılmak üzere dosyanın...Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi için...Üniversitesi Rektörlüğüne iadesine, kararın bir örneğinin itiraz edene gönderilmesine 19.10.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIşTAY

12. DAİRE

Esas No : 1995 / 10658

Karar No : 1997 / 2148

Karar Tarihi : 13.10.1997

İlgili Mevzuat :

- [657 DEVLET MEMURLARI KANUNU](#) (**Madde 48**)

ÖZÜ : ZİMMET SUÇUNDAN DOLAYI PARA CEZASINA ÇEVİRİLMİŐ OLAN 1 YIL AĞIR HAPİSCEZASI VE MÜEBBEDEN MEMURİYETTEN MAHRUMİYET CEZASI İLE CEZALANDIRILMASI NEDENİYLE GÖREVİNE SON VERİLEN DAVACININ, MEMNU HAKLARIN İADESİNE KARAR ALINMASI SEBEBİYLE GÖREVE DÖNME İSTEĞİNİN REDDEDİLMESİNDE MEVZUATA AYKIRILIK BULUNMADIĞI HAKKINDA

Dava, davacının yeniden memuriyet görevine atanması yolundaki başvurusunun reddine ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açılmıştır. Bursa 1.İdare Mahkemesinin 14.6.1995 günlü, 1995/520 sayılı kararıyla; davacının Anayasaya aykırılık iddiasının ciddi görülmediği dosyanın incelenmesinden davacının; Orhaneli Adliyesinde zabıt katibi iken işlediği zimmet suçundan dolayı Bursa 3.Ağır Ceza Mahkemesinin 1987/24 sayılı kararı ile 647 sayılı yasa uyarınca para cezasına çevrilmiş olan 1 yıl ağır hapis cezası ve müebbeden memuriyetten mahrumiyet cezası ile cezalandırıldığı bu nedenle de ... memuriyet görevine son verildiği; davacının 31.3.1993 tarihinde memnu haklarının iadesi istemiyle anılan mahkemeye müracaatı üzerine de 5.4.1993 tarihli karar ile memnu haklarının iadesine karar verildiği anılan karar üzerine memuriyet görevine iadesi isteminde bulunduğu, isteminin 3817 sayılı Yasa kapsamında olmadığından bahisle reddedildiğinin anlaşıldığı, memnu hakların iadesi kararının zimmet suçundan hükümlü olmayı ortadan kaldırmadığı bu durumda 657 sayılı Yasanın 48/A-5.maddesi karşısında her ne hal ve şart altında olursa olsun Devlet memurluğuna alınma olanağı bulunmayan davacı hakkında tesis edilen işlemde mevzuata aykırılık görülmediği gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

Davacı, memnu hakların iadesine karar verildiğini, almış olduğu 1 yıl ağır hapis cezasının ise para cezasına çevrilmiş olması nedeniyle memuriyete engel hali bulunmadığını öne sürmekte ve idare mahkemesi kararının temyizden incelenerek bozulmasını istemektedir. İdare ve Vergi Mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden birinin bulunması halinde mümkündür. Bursa 1. İdare Mahkemesince verilen 14.6.1995 günlü, 1995/520 sayılı karar ve dayandığı gerekçe hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir sebep de bulunmadığından temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına, karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2010/99

Karar No : 2010/170

Karar Tarihi : 02.02.2010

Vakıf Üniversitesi personeli hakkında genel hükümlere göre soruşturma yapılması gerektiği...

2547 sayılı Kanunun Ek 5 ve Ek 8. Maddelerinde Vakıf Yükseköğretim kurumlarında görevli akademik veya diğer personelin görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53. Maddesinde öngörülen soruşturma usulüne tabi olacaklarına ilişkin bir hükme yer verilmemiştir... Açıklanan nedenlerle haklarında anılan yasanın 53. Maddesi uyarınca karar verilmesine hukuken olanak bulunmayan ... Üniversitesi görevlileri hakkında genel hükümlere göre işlem yapılmak üzere dosyanın yetkili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına iadesine, kararın bir örneğinin ... Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

1. DAİRE

Esas No : 2007/973

Karar No : 2007/1054

Karar Tarihi : 27.09.2007

Yayımlanan Makalede, Tez Çalışmasını Kaynak Göstermeden Kullanmanın, Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa Aykırı Olduğu...

Şüpheli: Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi

Suç: Dergisinde yayınlanan bir makalesinde Dr.' in tez çalışmasını kaynak göstermeden kullanmak suretiyle Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa aykırı davranmak

İncelenen Karar: Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan Kurulun 26.6.2007 günlü 2007/25 sayılı lüzum-u muhakeme kararı

Şüphelinin, üstüne atılı suçu işlediğini doğrulayacak ve hakkında kamu davasının açılmasını gerektirecek yeterli kanıtın dosyada mevcut olduğu anlaşıldığından, ... Üniversitesi Rektörlüğünce oluşturulan yetkili kurulun 26.6.2007 günlü, 2007/25 sayılı lüzum-u muhakeme kararının onanmasına, eylemine uyan Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71 inci maddesi uyarınca yargılanmasına, yargılamanın Fatih Asliye Ceza Mahkemesinde yapılmasına, dosyanın Fatih Cumhuriyet Başsavcılığına, kararın birer örneğinin İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne ve itiraz eden vekiline gönderilmesine 27.9.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2010 / 1391

Karar No : 2011 / 273

Karar Tarihi : 21.04.2011

İlgili Mevzuat :

- [657 DEVLET MEMURLARI KANUNU](#) ([Madde 125](#) , [Madde 130](#))
- [2709 TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI](#) ([Madde 2](#) , [Madde 20](#))
- [5271 CEZA MUHALEMESİ KANUNU](#) ([Madde 206](#))

İstemin Özeti : İzmir 2. İdare Mahkemesinin 24.3.2010 günlü, E:2010/392, K:2010/378 sayılı ısrar kararının temyizden incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi Burakhan Melikoğlu'nun Düşüncesi: Temyiz isteminin reddi ile ısrar kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gül Filiz Ercan Aslantaş'ın Düşüncesi: Danıştay Onikinci Dairesinin 26.1.2010 günlü, E:2009/5707, K:2010/258 sayılı bozma kararında belirtilen gerekçeler doğrultusunda temyiz isteminin kabulü ile temyize konu İdare Mahkemesinin ısrar kararının bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından yürütmenin durdurulması istemi görüşülmeyerek dosya incelendi, gereği görüldü:

KARAR : Dava; Adnan Menderes Havalimanında Gümrük Muhafaza Memuru olarak görev yapan davacının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/E (g) maddesi uyarınca "Devlet memurluğundan çıkarma" cezası ile cezalandırılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

İzmir 2. İdare Mahkemesi 28.7.2008 günlü, E:2008/1190, K.2008/1259 sayılı kararıyla; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/E (g) maddesine göre, memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmanın Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektirdiği, 130. maddesinin 2. fıkrasında da, memurun ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması hallerinin, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamayacağı hükmüne yer verildiği; olayda, İzmir Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünde gümrük muhafaza memur olarak görev yapan davacının 11.5.1999 günü Arena programında yayınlanan, personelin iş sahipleri ile para alışverişi ve rüşvet olaylarına ilişkin görüntülerde yer aldığı saptanması üzerine disiplin soruşturması başlatıldığı, soruşturma sonucu düzenlenen raporda, davacı ile bir miktar para aldığı iş takipçisi tarafından, görüntülerdeki kişilerin kendileri olduğunun kabul edildiği, bu hale göre, davacının kayıt işlemleri sırasında iş takipçisi olan kişi ve başka bir şahıs tarafından çekmecesine bırakılan parayı aldığı açıkça görülmesi karşısında, davacı ile iş takipçisi ve başka bir şahıs arasındaki para alışverişinin sabit olduğu, bu fiilin davacı açısından memuriyet sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici harekette bulunmak niteliğinde olduğu sonucuna varıldığı; bu durumda, disiplin soruşturması neticesi davacının sübuta eren bu eylemi nedeniyle Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı; her ne kadar, davacı tarafından, ceza verme yetkisinin zamanaşımına uğradığı ve ağır ceza mahkemesinde yapılan

yargılamada beraat ettiği iddia edilmekte ise de, yargı sürecinin uzaması ve mevzuat değişiklikleri nedeniyle geçen sürenin ceza zamanaşımına bir etkisinin bulunmadığı, diğer yandan, ceza yargılaması sonucunda davacının beraatine hükmedilen İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 18.12.2002 günlü, E: 1999/486, K:2002/510 sayılı kararında, dosyada kaset dışında delil bulunmadığı, kasetin suçun oluşmasında ve unsurlarının gerçekleşmesinde yeterli olmadığı ve unsurları oluşmayan suçtan davacının beraatine karar verildiği, bu kararda suçun unsurlarının oluşmaması durumunun delil yetersizliğine bağlandığı, bu nedenle ceza yargılaması yönünden delil yetersizliğine bağlı olarak verilen bu hükmün, yapılan soruşturma sonucu sübuta eren memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunma eylemini ortadan kaldırmadığı, söz konusu kararda isnat edilen eylemlerin kesin olarak davacı tarafından gerçekleştirilmediği yönünde bir belirleme olmadığı, sadece davacının ceza hukuku yönünden cezalandırılabilmesi için kasetin yeterli delil olamayacağına hüküm altına alındığı; dolayısıyla anılan Ceza Mahkemesi kararının davacının disiplin cezası ile cezalandırılması açısından bağlayıcı olmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.

Anılan karar, temyiz incelemesi sonucunda, Danıştay On ikinci Dairesinin 7.4.2009 günlü, E:2008/6445, K:2009/1975 sayılı kararıyla onanmış, ancak, aynı Dairenin 26.1.2010 günlü, E:2009/5707, K:2010/258 sayılı kararıyla; karar düzeltme istemi kabul edildikten sonra onama kararı kaldırılarak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/E g maddesinde, memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak fiilinin devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılacağı hükmüne yer verildiği; İzmir Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü'nde Gümrük Muayene memuru olarak görev yapan davacının, 11.5.1999 günü Kanal D Televizyonu "Arena" programında yayınlanan görüntülerde, iş takipçisi olan bir kişinin bıraktığı parayı aldığı görüldüğü üzerine açılan soruşturma sonucunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/E g maddesi hükmüne göre devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırıldığı; öte yandan, basit rüşvet almak, haksız mal edinmek suçlarından yapılan yargılama sonucunda, İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 18.12.2002 günlü, E: 1999/486, K:2002/510 sayılı kararı ile, suçun unsurları oluşmadığı gerekçesiyle beraatine karar verildiği, kararın Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 24.6.2004 günlü, E:2003/2066, K:2004/5231 sayılı kararı ile onandığı; bir kamu görevlisinin işlediği iddia edilen disiplin suçunun aynı zamanda ceza yasasına göre de suç niteliğinde olması ve ceza yargılaması sonucunda suçun unsurlarının oluşmadığı ya da suçun işlenmediğinin anlaşıldığı gerekçesiyle kişinin beraatine karar verilmesi durumunda, bu beraat kararının disiplin hukuku yönünden idari yargı yerlerince yapılacak yargılamada bağlayıcı nitelik taşıyacağı; bu durumda, davacının devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına neden olan rüşvet almak suçundan dolayı İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda suçun unsurları oluşmadığından beraatine karar verilmiş olduğundan aynı suçtan verilen disiplin cezasında hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle bozulmuş ise de; İdare Mahkemesince, bozma kararına uyulmayarak davanın reddi yolundaki ilk kararda ısrar edilmiştir.

Davacı, İzmir 2. İdare Mahkemesinin 24.3.2010 günlü, E:2010/392, K:2010/378 sayılı ısrar kararını temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

SONUÇ : Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; İdare Mahkemesince verilen ısrar kararının usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddine, İzmir 2. İdare Mahkemesinin 24.3.2010 günlü, E:2010/392, K:2010/378 sayılı kararının onanmasına, kullanılmayan 28,15. TL harcın istemi halinde davacıya iadesine, 21.04.2011 gününde esasta ve gerekçede oyçokluğu ile karar verildi.

DANIŞTAY**5. DAİRE****Karar No** : 1974 / 410

Adli yargıda beraat etmiş olmak, disiplin cezası verilmesini engellemez. (Adli kararların idari, tasarruflara tesiri söz konusu edilemeyeceği cihetle, davalının mahkemeden beraat kararı almış olması, daha önce idari soruşturma üzerine verilmiş olan meslekten ihraç kararının ortadan kaldırılmasını gerektirmeyeceğine karar verildi.

DANIŞTAY**1. DAİRE****Esas No** : 1986/1150**Karar No** : 1987/576

Hakkında mahkumiyet hükmü kesinleşmemiş bulunan davacının görevine son verilmesinin yasaya aykırı olduğu.

KANUN

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAME İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. 6764

Kabul Tarihi: 02/12/2016

(2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU'NU İLGİLENDİREN MADDELER)

MADDE 25- 2547 sayılı Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d. Bir mesleğe yönelik program uygulayan liselerin mezunlarının, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek aynı alanda bir önlisans programına yerleşmelerinde, merkezi sınavlardan almış oldukları puanlara bu fıkranın (b) bendine göre hesaplanan ortaöğretim başarı puanı ve bu puanın Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilecek katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak puan eklenir.”

MADDE 26- 2547 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin (a) ve (b) fıkraları aşağıdaki şekilde; (c) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “ileri sürülen suçlar hakkında” ibaresi “ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi ya da doğrudan soruşturma başlatılması hâlinde” şeklinde ve aynı fıkranın (2) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan “üniversite” ibaresi “Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumu” şeklinde değiştirilmiştir.

“a. Yükseköğretim Kurulu Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının; rektör, üniversitenin; bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürü, bağımsız vakıf meslek yüksekokulunun; dekan, fakültenin; enstitü ve yüksekokul müdürleri, enstitü ve yüksekokulların; kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün; bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

b. Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, memur ve diğer personeline uygulanabilecek disiplin cezaları uyarı, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır.

(1) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için uyarı cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- Yetkili makamların bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.
- Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.
- Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.

(2) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- Yetkili makamların görevle ilgili bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.
- Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunan öğrencilere özel ders vermek.
- Resmi ilan, afiş, program, yazı ve benzeri dokümanları koparmak, yırtmak veya tahrif etmek.
- Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.
- Yayınlarda hasta haklarına riayet etmemek.
- İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.

g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.

h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.

ı) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.

l) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.

m) İçeriği itibarıyla şiddet, terör ve nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.

n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.

(3) Aylıktan veya ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında brüt aylıktan; vakıf yükseköğretim kurumlarında brüt ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için aylıktan veya ücretten kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.

b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.

c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.

d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.

e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.

f) Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gereksiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

ı) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.

j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.

(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında bulunan kademedeki ilerlemenin, fiilin ağırlık derecesine göre bir ila üç yıl arasında durdurulması; vakıf yükseköğretim kurumlarında ise fiilin ağırlık derecesine göre üç ila altı ay süreyle brüt ücretten 1/4 ila 1/2 arasında kesintiye gidilmesidir. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.

b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.

c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.

d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.

e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.

g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.

h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.

ı) Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere üye olmak.

(5) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma: Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil, başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.

(6) Kamu görevinden çıkarma: Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek.

b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.

c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.

d) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmamak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.

e) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.

f) Kurumun bilişim sistemlerinin işleyişini kasten engellemek veya bozmak.”

MADDE 27- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin soruşturması ve savunma hakkı:

MADDE 53/A- Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır:

a) Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptırılmaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtığı soruşturma ile birleştirilir.

b) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.

c) Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.

d) Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.

e) Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.

f) Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.

g) Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.

h) Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.

i) Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.

j) Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.

k) Soruşturmanın gizliliği esastır.

l) Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.

m) Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.

n) Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerekteğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.

o) Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır:

a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

b) Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

c) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir.

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.”

MADDE 28- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma:

MADDE 53/B- Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında üç ay süreyle alınabilir. Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif

edebilirler. Bu sürenin bitiminde tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Üst Kuruluş Başkanları ile Devlet yükseköğretim kurumlarında atamaya yetkili amirler, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokullarında müdürler yetkilidir.

Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen on işgünü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden uzaklaştırma işlemini keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılacak yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması hâlinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.”

MADDE 29- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Zamanaşımı:

MADDE 53/C- Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarında bir ay içinde,

b) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında altı ay içinde,

disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil açısından altı yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması hâlinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.”

MADDE 30- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin cezası verme yetkisi:

MADDE 53/Ç- Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile verilir.

c) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

d) Rektörler, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri ve dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

e) Aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden ve kamu görevinden çıkarma cezaları gerektiren fiillerle ilgili olarak öğretim elemanları hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı disiplin amiri sıfatıyla doğrudan soruşturma açabilir. Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar Yüksek Disiplin Kurulunca verilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.”

MADDE 31- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin cezası verilmesinde uygulanacak temel ilkeler:

MADDE 53/D- Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanmaması halinde brüt aylıklarının 1/4'ü ile 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezaları, verildikleri tarihten itibaren, aylıktan veya ücretten kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan veya ücretten kesme cezası alanlar üç yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar beş yıl boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların görevleri kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.”

MADDE 32- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin kurullarının teşekkülü:

MADDE 53/E- Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.

Üniversite disiplin kurulu rektör dışındaki üniversite yönetim kurulu üyelerinden oluşur; kurula akademik olarak en kıdemli profesör üye başkanlık eder. Üniversite bağlı birimlerinin yönetim kurulları aynı zamanda disiplin kurulu olarak görev yapar. Bu birimlerin disiplin kurullarında dekan veya müdür yer alamaz. Bu durumda ilgili disiplin kuruluna kurul üyelerinden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

Yükseköğretim Kurulu personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında, I. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire başkanlarından teşekkül eder.

Üniversitelerarası Kurul personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder.

Yüksek Disiplin Kurulu hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve yardımcı doçentler, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde yardımcı doçentler ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.

Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır.”

MADDE 33- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İtiraz:

MADDE 53/F- Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna, dekanlar için üniversite disiplin kuruluna, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür.

İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir.

İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.”

MADDE 34- 2547 sayılı Kanuna 53 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Özlük dosyasında saklama:

MADDE 53/G- Disiplin cezaları ilgililerin özlük dosyalarında saklanır.

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanmasından itibaren on yıl sonra atamaya yetkili amire başvurularak verilmiş olan cezaların özlük dosyasından

silinmesi talep edilebilir. İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.”

MADDE 35- 2547 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin (a) fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(14) Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarının oluşumu, görevleri ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar.”

KAYNAKÇA

1. 657 sayılı DEVLET MEMURLARI KANUNU,
2. 2547 sayılı YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU,
3. CEZA MUHAKEMLERİ USULÜ KANUNU (CMUK),
4. 6764 Sayılı MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN,
5. DANIŞTAY KARARLARI
6. İSTANBUL 7. İDARİ MAHKEMESİ Esas No: 2011 (Bir Alt Ceza Uygulaması),
7. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ WEB SİTESİ,
8. YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ WEB SİTESİ.
9. BAĞÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ WEB SİTESİ.
10. DUMAN Bahattin, Yükseköğretim Ceza ve Disiplin Soruşturması, 6.Baskı,Haziran 2016,Ankara.

DÜZENLEME :İsmail KAYNAR

KATKI SAĞLAYAN: Mesut TÜRK BEN

YAZIM :Emine Öznur ÖZTÜRK